

**MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS
2022**

HARI SELASA : 2 OGOS 2022

**JAWAPAN-JAWAPAN BAGI PERTANYAAN-PERTANYAAN JAWAB
LISAN YANG TIDAK DIJAWAB DI DALAM DEWAN
(SOALAN NO. 9 HINGGA NO. 97)**

NOTA : [RUJUK PENYATA RASMI HARIAN (HANSARD)]

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN AHMAD JOHNIE BIN ZAWAWI
(IGAN)**

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN AHMAD JOHNIE BIN ZAWAWI [IGAN] minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan adakah pihak KKR mempunyai perancangan menyeluruh tentang keperluan infrastruktur jalan raya untuk mempertingkatkan kesalinghubungan (connectivity) rangkaian jalan raya secara holistik bagi menyokong pembangunan sosio-ekonomi negara.

JAWAPAN

Tuan Yang DiPertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian ini mempunyai pelan perancangan pembangunan infrastruktur jalan raya utama untuk seluruh Malaysia bagi mempertingkatkan kesalinghubungan (*connectivity*) yang secara tidak langsung akan menyokong pembangunan sosio-ekonomi negara.

Bagi Semenanjung Malaysia, Kementerian ini telah menerbitkan Pelan Pembangunan Rangkaian Jalan Raya 2030 atau *Highway Network Development Plan 2030* (HNDP 2030). HNDP 2030 ini mengenalpasti keperluan projek- projek pembangunan jalan raya mengikut keutamaan dengan empat (4) strategi utama seperti berikut:

1. Memperkuuhkan Koridor Pantai Barat dan Pantai Timur;
2. Memperkuuhkan Koridor Lebuhraya Timur-Barat;
3. Menaiktaraf dan Meningkatkan Koridor *Central Spine*; dan
4. Menaiktaraf Jalan Lingkaran dan Perhubungan ke Konurbasi, Zon Pembangunan dan Pusat Katalis.

Manakala bagi Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan, Kementerian kini dalam proses untuk menjalankan Kajian HNDP 2040 bagi menggantikan HNDP Fasa 2 (Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan) yang akan tamat pada penghujung tahun 2025.

Kajian HNDP 2040 ini akan mengambil kira pelbagai aspek seperti trafik, guna tanah, ekonomi, alam sekitar dan sosio-ekonomi, termasuk juga keperluan perhubungan (*connectivity*) dengan negara jiran. Penglibatan semua pihak berkepentingan termasuk Kerajaan Negeri dan Agensi – Agensi yang terlibat di peringkat Negeri selaras dengan Rancangan Struktur Negeri dan Rancangan Tempatan akan diberi keutamaan supaya pelan yang komprehensif dapat disediakan untuk dijadikan rujukan utama

berkaitan perancangan pembangunan infrastruktur jalan raya di Sabah, Sarawak dan Wilayah Persekutuan Labuan agar sistem rangkaian jalan raya yang selamat dan selesa dapat disediakan dan pada masa yang sama dapat menyokong pembangunan sosio-ekonomi negara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN WONG HON WAI [BUKIT BENDERA]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN WONG HON WAI [BUKIT BENDERA] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah kemajuan Dasar Tenaga Negara yang dirancang dan apakah perancangan Kerajaan terhadap sekuriti tenaga dengan harga berpatutan untuk kegunaan industri dan masyarakat.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman ahli Yang Berhormat, pada masa ini Kerajaan melalui Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri, (EPU) sedang memuktamadkan penyediaan Dasar Tenaga Negara (*National Energy Policy - NEP*) yang merupakan sasaran keberhasilan utama bagi sektor tenaga di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) 2021-2025. NEP dijangka akan dilancarkan dalam tahun 2022.
2. NEP telah dijajarkan dengan komitmen negara terhadap Matlamat 7 (SDG7) Agenda Pembangunan Mampan iaitu Memastikan Akses kepada Tenaga yang Mampu Dimiliki, Mampan dan Moden untuk Semua. Keseimbangan ini penting kerana Malaysia sebagai negara membangun

perlu memastikan ketahanan fiskal dan kedudukan ekonomi seiring dengan kesaksamaan sosial dalam menghadapi cabaran trilema tenaga iaitu jaminan bekalan, mampu bayar dan kelestarian alam sekitar.

3. Krisis tenaga global yang sedang berlaku dijangka akan mempercepatkan peralihan kepada tenaga yang lebih bersih. Dalam hal ini, Kerajaan komited untuk tidak membina loji jana kuasa arang batu yang baharu mulai tahun 2040. Sebaliknya, Malaysia akan meningkatkan kapasiti terpasang tenaga boleh baharu (TBB) bagi memenuhi sasaran yang ditetapkan.
4. Antara sumber TBB yang telah dikenalpasti untuk dibangunkan termasuk hidro, solar, biogas dan biojisim. Teknologi sistem penyimpanan tenaga (*battery energy storage*) turut akan diperkenalkan bagi memastikan sumber tenaga elektrik yang terjamin dan berkualiti. Selain itu, penggunaan hidrogen juga akan diperluas dan teknologi berasaskan *carbon capture and storage* akan dibangun bagi membantu negara menangani isu pelepasan karbon dalam pelbagai sektor.
5. Dalam meneruskan usaha memastikan harga tenaga adalah berpatutan terutamanya bagi sektor elektrik, Kerajaan akan memastikan penjanaan adalah daripada sumber yang paling kompetitif dan pada masa yang sama, turut memberi penekanan kepada pemuliharaan alam sekitar.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN JUGAH ANAK MUYANG @ TAMBAT
[LUBOK ANTU]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Tuan Jugah anak Muyang @ Tambat [Lubok Antu] minta MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR menyatakan bagaimana pihak Kementerian menerusi Jab. Bekalan Air Luar Bandar (JBALB) dapat mengatasi masalah tekanan air rendah terutama di beberapa kawasan di Lemanak, sekitar kawasan SPS Batang Ai serta rumah panjang di sepanjang jalan utama Lubok Antu.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Sepertimana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, pengurusan bekalan air di Negeri Sabah dan Sarawak dikendalikan dan dikawal selia sepenuhnya oleh Kerajaan Negeri. Kerajaan Persekutuan akan menyediakan peruntukan secara pinjaman kepada negeri yang memohon.
2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bekalan air terawat ke kawasan SPS Batang Ai serta rumah panjang di sepanjang jalan utama Lubok Antu adalah daripada Loji Rawatan Air (LRA) Lubok Antu sedia ada yang berkapasiti sebanyak 7.5 juta liter sehari (JLH). Manakala bekalan air terawat ke kawasan Lemanak adalah daripada LRA Lemanak sedia ada yang berkapasiti sebanyak 2.2JLH.
3. Masalah tekanan air rendah berlaku adalah disebabkan oleh kebocoran paip agihan jenis *Asbestos Cement* (AC) yang uzur di mana majoriti paip di Daerah Lubok Antu masih menggunakan paip jenis ini. Bagi mengatasi masalah tekanan air rendah di kawasan-kawasan yang dibangkitkan, program penggantian paip jenis AC di kawasan Lubok Antu telah dimasukkan dalam Rancangan Malaysia ke-12 (RMKe-12) di bawah peruntukan Negeri Sarawak untuk pelaksanaan.
4. Kementerian Pembangunan Luar Bandar (KPLB) sedang melaksanakan projek Bekalan Air Luar Bandar Kawasan Lubuk Antu Fasa 2 Bahagian Sri Aman dengan kos projek sebanyak RM118 juta. Projek ini dijangka siap pada suku kedua tahun 2023. Sehingga hari ini, peratus pelaksanaan projek 59.7%. Projek ini dikawal selia oleh Jabatan Bekalan Air Luar Bandar (JBALB) Sarawak.
5. Selain itu, penambahbaikan sistem bekalan air yang merangkumi pembinaan stesen pam penggalak, tangki simpanan air, pemasangan saluran paip dan kerja-kerja berkaitan juga dilaksanakan bagi mengatasi masalah tekanan air rendah di kawasan tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK ROZMAN BIN ISLI
(LABUAN)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK ROZMAN BIN ISLI (LABUAN) minta **MENTERI WILAYAH PERSEKUTUAN** menyatakan status terkini ‘Labuan Development Blueprint 2030’, adakah perancangan dan intipati yang terkandung di dalam pelan ini masih digunakan dan adakah ianya berjalan mengikut perancangan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, *Labuan Development Blueprint 2030* atau Blueprint Pembangunan Labuan 2030 yang telah dilancarkan pada Tahun 2018 masih relevan dan diguna pakai sehingga kini. Buat masa ini pelan pembangunan dibawah *blueprint* ini sedang berjalan mengikut perancangan.

Pelan tindakan pembangunan ini telah menggariskan 5 hala tuju utama yang sedang diikuti iaitu :

- i. Pengukuhan sektor perkhidmatan kewangan di Wilayah Persekutuan Labuan melalui transformasi dan rasionalisasi yang sedang dilaksanakan oleh Labuan *Financial Services Authority* (FSA) sebagai agensi peneraju.
- ii. Penjanaan pertumbuhan ekonomi Pulau Labuan menerusi sektor minyak dan gas.
- iii. Menjadikan sektor pelancongan menjadi salah satu sumber dan pemacu ekonomi Pulau Labuan.
- iv. Menjadikan sektor pendidikan dan perkhidmatan awam sebagai penyumbang yang penting kepada pertumbuhan ekonomi dan penduduk serta pembangunan modal insan di Wilayah Persekutuan Labuan.
- v. Mendapatkan insentif kewangan bagi cadangan program dan projek yang boleh dilaksanakan segera.

Berdasarkan kepada status pembangunan projek fizikal, sehingga kini terdapat 22 projek yang dikenalpasti selaras dengan pelan tindakan yang telah dilaksanakan dan dalam perancangan yang mana 10 projek telah siap, 10 projek dalam fasa pelaksanaan dan 2 projek dalam perancangan yang mana projek-projek tersebut dilaksanakan oleh Perbadanan Labuan serta pelbagai agensi di WP Labuan dengan anggaran kos pembangunan berjumlah RM450 juta.

Antara projek yang telah siap dilaksanakan adalah seperti pembinaan Medan Selera baharu untuk menyokong pelancongan gastronomi serta pembinaan jalan raya pesisir pantai untuk meningkatkan jaringan perhubungan serta untuk kesejahteraan warga WP Labuan. Di samping itu terdapat projek-projek yang kini dalam peringkat pelaksanaan seperti projek usahasama Perbadanan Labuan dengan swasta untuk membangunkan pusat pelancongan dan rekreasi Pulau Rusukan Besar selain projek naik taraf tapak pelupusan sampah yang sedang dilaksanakan.

Seiring dengan visi menjadikan Labuan sebagai “*Smart & Sustainable Island City*”, Kementerian Wilayah Persekutuan telah menyediakan kerangka bandar pintar melalui Blueprint Bandar Pintar Wilayah Persekutuan Labuan yang kini sedang dimuktamadkan.

Inisiatif ini bertujuan untuk menyediakan pelan tindakan bandar pintar yang membantu KWP merancang dan menentukan projek keutamaan berkaitan pelaksanaan projek sepetimana yang sedang dilaksanakan seperti projek *Smart City Labuan* selain mengambilkira projek yang dilaksanakan oleh agensi-agensi yang menerapkan elemen pintar dalam sistem penyampaian perkhidmatan. Ini sekaligus menyokong segmen ekonomi digital dalam pelbagai sektor ekonomi berasas *Internet Of Things (IOT)*.

Secara keseluruhannya, Blueprint Pembangunan Labuan 2030 yang disediakan pada masa ini dalam fasa pelaksanaan dan menjadi asas kepada permohonan projek bagi Rancangan Malaysia Ke-12 (RMK12) oleh setiap agensi di Wilayah Persekutuan Labuan. Selain itu, ianya menjadi dokumen rujukan utama kepada pelabur-pelabur asing untuk melihat potensi yang terdapat di WP Labuan. Bagi menyelaras pembangunan sehingga 2040, Blueprint Pembangunan Labuan turut menjadi asas rujukan kepada penyediaan Rancangan Struktur dan Rancangan Tempatan dalam Kajian Rancangan Pemajuan 2040 yang kini masih dalam peringkat penyediaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS TAHUN 2022**

PERTANYAAN : LISAN
**DARIPADA : DATUK ZAKARIA BIN MOHD. EDRIS @
TUBAU [LIBARAN]**
TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK ZAKARIA BIN MOHD. EDRIS @ TUBAU [LIBARAN] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan pendekatan dan usaha Kementerian dalam menangani kejatuhan harga buah tandan segar (BTS) sawit.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

- Harga buah tandan segar sawit (BTS) ditentukan oleh pergerakan harga pasaran minyak sawit mentah (MSM) yang sentiasa berubah-ubah berdasarkan kepada faktor asas dan sentimen pasaran semasa. Harga MSM telah mula menunjukkan trend peningkatan yang ketara bermula pada pertengahan tahun 2020 dan telah beberapa kali memecahkan rekod harga tertinggi dalam sejarah industri sawit negara pada Januari 2021 hingga Mei 2022.
- Namun begitu, pada Jun 2022 harga MSM telah mula menunjukkan trend kejatuhan yang mana harganya merosot sebanyak 11.2% kepada RM6,106.00 satu tan berbanding RM6,873.00 satu tan pada Mei 2022. Harga harian MSM terus menurun ke paras terendah iaitu RM4,765.50 satu tan pada 24 Jun 2022 atau jatuh sebanyak 29.6% daripada paras tertinggi RM6,771.00 satu tan pada 3 Jun 2022. Kejatuhan harga MSM ini telah menyebabkan harga BTS turut merosot di pasaran.

- Bagi memastikan harga BTS dan MSM kekal stabil pada masa hadapan, Kementerian telah mengambil langkah-langkah strategik seperti berikut:
  - a) Meningkatkan permintaan terhadap minyak sawit dan lain-lain produk berasaskan sawit melalui pengukuhan pasaran sedia ada seperti di Pakistan, Turki, negara-negara ASEAN dan sebagainya serta penerokaan pasaran baharu seperti ke Benua Afrika, negara Timur Tengah dan Benua Amerika;
  - b) Memperkuuh kerjasama strategik dengan Indonesia menerusi Majlis Negara-Negara Pengeluar Minyak Sawit (Council of Palm Oil Producing Countries atau CPOPC) bagi memantapkan lagi amalan persekitaran mampan, pengurusan bekalan, aktiviti promosi dan pembangunan pekebun-pekebun kecil. Selain itu, kerjasama ini membolehkan perancangan dan pelaksanaan pelbagai aktiviti untuk memperkuuhkan harga MSM di pasaran; dan
  - c) Pelaksanaan secara mandatori Skim Pensijilan Minyak Sawit Mampan Malaysia (MSPO). Pensijilan ini memberi penekanan dalam mempraktikkan amalan pertanian baik (GAP), menjaga keselamatan dan kesihatan pekerja, pematuhan undang-undang serta melindungi alam sekitar. Ia bagi memastikan minyak sawit terus berdaya saing dari segi tahap kualiti dan kelestarian dengan minyak sayuran lain dunia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK DR. HASAN BIN BAHROM
[TAMPIN]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

minta **MENTERI SAINS, TEKNOLOGI DAN INOVASI** menyatakan penyelidikan yang telah dilakukan oleh universiti awam dan swasta menggunakan dana MOSTI, berapa banyak penyelidikan yang telah dihasilkan, sejauh mana hasil penyelidikan itu telah diaplikasikan dalam pembangunan negara dan apakah Kementerian berhasrat untuk menubuhkan Pusat Penyelidikan Negara agar penyelidikan dapat disatukan dan mengurangkan perbelanjaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

1. MOSTI sebagai peneraju agenda STI negara, akan memastikan R&D yang dilaksanakan, boleh menangani isu dan cabaran yang sedang dihadapi negara pada masa ini.

2. Semasa RMKe11 (2016-2020), keutamaan MOSTI dalam membiayai projek R&D meliputi tiga (3) bidang, iaitu:
  - a) perubatan dan penjagaan kesihatan;
  - b) pertumbuhan hijau bagi pembangunan lestari; dan
  - c) nexus air, makanan dan tenaga.

SOALAN NO : 14

3. Manakala, bagi RMKe12, keutamaan MOSTI berdasarkan kepada Kerangka 10-10 MySTIE yang menghubungkan 10 pemacu sains & teknologi kepada 10 pemacu sosioekonomi Malaysia.
4. Berdasarkan rekod dari tahun 2017 hingga 2021, MOSTI telah meluluskan pembiayaan kepada 170 projek penyelidikan oleh IPTA dan IPTS.
5. Daripada jumlah keseluruhan projek, sebanyak 83 projek telah siap dan selebihnya masih dalam tempoh kajian.
6. Bagi memastikan hasil penyelidikan diaplikasikan dalam pembangunan negara, MOSTI mempunyai pelbagai platform untuk menterjemahkan hasrat ini.

PERTAMA: TAHUN PENGKOMERSIALAN MALAYSIA (MCY)

7. Program MCY merupakan salah satu program yang dilaksanakan untuk memperkasa agenda pengkomersialan R&D dalam negara.
8. Melalui bengkel penilaian upaya, program Tahun Pengkomersialan Malaysia (MCY) dapat mengenalpasti intervensi bersesuaian, agar aktiviti pengkomersialan dan fasilitasi yang diperlukan oleh organisasi R&D termasuk Universiti Awam dapat dilaksanakan secara berkesan.
9. Antara intervensi yang dilaksanakan adalah padanan dengan Jabatan atau Agensi berkaitan berkenaan:
  - pemfailan harta intelek (*Intellectual Property Filing*);
  - penjenamaan (*branding*);
  - pembungkusan (*packaging*);
  - pemasaran (*marketing*); dan
  - pensijilan (*certification*).

SOALAN NO : 14

10. Sehingga Julai 2022, program ini telah berjaya merekodkan nilai pengkomersialan sebanyak RM502 juta dan berjaya menembusi pasaran di 40 buah negara di dunia.
11. Mulai tahun 2016 sehingga Julai 2022, jumlah produk daripada IPTA yang telah dikenal pasti sebagai KPI Khas MCY melalui Program MCY adalah sebanyak 122 produk daripada 17 buah universiti.
12. Seterusnya, MOSTI juga menggunakan platform rangkaian kerjasama strategik yang dijalin bersama Kementerian atau agensi luar, bagi membantu projek R&D Universiti Awam bagi mengembangkan dan memasarkan produk, perkhidmatan dan teknologi ke pasaran tempatan dan global.
13. Antara kerjasama tersebut melibatkan:
  - a) Malaysia Digital Economy Corporation (MDEC) bagi memperkasakan inisiatif pendigitalan melalui pelan Pelan Halatuju Strategik E-Dagang;
  - b) SME Corporation bagi Pelan Tindakan Bersepadu PKS (SMEIPA) bagi khidmat nasihat latihan dan pemasaran bagi Perusahaan Kecil Dan Sederhana (PKS); dan
  - c) Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) bagi tujuan memasarkan produk tempatan ke peringkat antarabangsa.

KEDUA: NATIONAL TECHNOLOGY AND INNOVATION SANDBOX (NTIS)

14. Melalui NTIS, MOSTI juga telah berjaya menarik minat penglibatan universiti di dalam aktiviti pengujian dan pengkomersialan.
15. Setakat ini, NTIS telah menerima sejumlah 593 permohonan dan daripada semua permohonan ini, **88 projek pembiayaan telah diluluskan.**

16. Di bawah inisiatif NTIS juga, terdapat empat (4) projek telah berjaya menembusi pasaran **antarabangsa**, iaitu:
- (a) Pengkomersialan perkhidmatan penyemburan di ladang-ladang menggunakan dron hibrid yang mampu menyembur baja kepada lebih 35,000 anak pokok sehari menggunakan hanya 2 operator oleh **Meraque Services Sdn Bhd**;
  - (b) Pengkomersialan Orcytes, kendaraan udara tanpa pemandu (UAV) dan menggunakan kuasa bateri bagi kegunaan pertanian untuk proses penyemburan baja secara menyeluruh dan efektif oleh **Poladrone Solutions Sdn Bhd.**;
  - (c) Pengkomersialan sistem rumah pintar berdasarkan internet (IoT) yang dinamakan sebagai Bluguard-AI oleh **Archtron R&D Sdn Bhd.**; dan
  - (d) Pengkomersilan robot bantuan ladang untuk pelbagai operasi (FARMO) untuk membantu petani dalam tugas berbahaya seperti penyemburan racun perosak oleh **Farmotic Sdn. Bhd.**

KETIGA: PROGRAM MYHACKATHON

17. Program MYHackathon yang dilaksanakan oleh Cradle, bermatlamat mencari penyelesaian digital bagi meningkatkan tahap kecekapan dan keberkesanan penyampaian perkhidmatan kerajaan kepada rakyat.
18. Program MYHackthon 2020 telah dilancarkan pada 28 Ogos 2020 dengan 1,853 permohonan. Terdapat seramai 36 pemenang dengan jumlah nilai hadiah sebanyak RM4.6 juta. Pemenang tersebut telah melancarkan program rintis bersama kementerian atau agensi berkaitan sepanjang tahun 2021.

19. Bagi tahun 2022, program MYHackathon telah dilancarkan pada 27 Julai 2022 dengan tema **Hackathon Nasional Untuk Malaysia Inklusif**. Setakat 28 Julai 2022, sebanyak 390 permohonan penyertaan telah diterima.

KEEMPAT: EXPO 2020 DUBAI

20. Kejayaan pengkomersialan MOSTI di peringkat antarabangsa turut menyerlah apabila menerajui penyertaan Malaysia ke Expo 2020 Dubai yang telah berlangsung bermula 1 Oktober 2021 hingga 31 Mac 2022.
21. Program ini merupakan platform terbaik untuk mengetengahkan syarikat-syarikat tempatan dan membantu pengkomersialan produk hasil R&D tempatan ke pasaran global.
22. Sehingga 31 Mac 2022, nilai potensi perniagaan dan pelaburan yang telah dijana adalah RM77.3 bilion, melebihi sasaran antara RM8 bilion dan RM10 bilion yang telah ditetapkan. Selain itu, 68% daripada nilai potensi perdagangan dan pelaburan yang diperolehi adalah disumbangkan melalui pemeteraian MoU / MoA / MoC dan Lol.
23. Pihak penganjur Expo 2020 Dubai juga telah meminta Pavilion Malaysia dikekalkan dan menjadi sebahagian daripada ekosistem *District 2020* bagi tempoh 5 tahun selepas program tamat.
24. Program ini dinamakan **5 Years Legacy** dan akan menjadi penghubung untuk memperkasakan hubungan dua hala antara Malaysia dan UAE.
25. Pavilion Malaysia akan menjadi ruangan serbaguna bagi aktiviti keusahawanan, perniagaan, ekonomi dan kebudayaan serta dijenamakan sebagai hab teknologi dan inovasi Malaysia di UAE.

26. Program **5 Years Legacy** ini akan bermula pada Oktober 2022, semua Kementerian dan Kerajaan Negeri yang berminat mengadakan program promosi dalam bidang Bandar Pintar, Logistik Pintar, Mobiliti Pintar dan Industri 4.0, boleh menggunakan Pavilion Malaysia tersebut.

KELIMA: NEWTON-UNGKU OMAR FUND

27. Sejak 2015, MIGHT di bawah MOSTI telah melaksanakan program *Newton-Ungku Omar Fund* yang telah dibangunkan sebagai satu inisiatif kerjasama *bilateral* antara Kerajaan United Kingdom dan Malaysia dalam bidang STI serta pembangunan industri.
28. Sehingga tahun 2020, *Newton-Ungku Omar Fund* telah membiayai 224 buah projek atau program kerjasama yang melibatkan lebih 250 penyelidik, saintis, pemain industri dan pemegang taruh dalam bidang STI di Malaysia.
29. Program ini juga telah berjaya menarik 87 buah syarikat tempatan untuk menjalankan penyelidikan *translational* dan terlibat dalam pengkomersialan produk inovasi / teknologi serta penghasilan 7 buah paten harta intelek.
30. Seterusnya, bagi menjawab mengenai hasrat Kementerian untuk menubuhkan Pusat Penyelidikan Negara, Kerajaan melalui Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (EPU, JPM) telah menubuhkan Unit Pengurusan Penyelidikan (RMU) yang bertanggungjawab sebagai penyelaras utama kepada Penyelidikan, Pembangunan, Pengkomersialan, Inovasi dan Ekonomi (RDICE) negara.
31. Peranan RMU adalah untuk mengurangkan pertindihan fungsi dan memperkuat kerjasama antara pihak industri, akademia dan kerajaan dalam pelbagai bidang Sains, Teknologi dan Inovasi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN ANYI NGAU
[BARAM]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan jumlah peruntukan serta jumlah mangsa banjir yang telah menerima bantuan kewangan banjir yang disalurkan kepada Sarawak amnya dan Baram khasnya mengikut tahun sejak 2020. Mohon nyatakan syarat-syarat kelayakan penerima bantuan kewangan banjir.

JAWAPAN:

**DI JAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Jumlah peruntukan Bantuan Wang Ihsan (BWI) bagi negeri Sarawak sejak tahun 2020 sehingga kini adalah sebanyak **RM10,824,600.00**. Butirannya adalah seperti berikut:

2020	:	RM1,745,100.00
2021	:	RM6,422,500.00
2022	:	RM2,657,000.00

Jumlah   RM10,824,600.00

2. Kerajaan Persekutuan telah menyalurkan peruntukan sebanyak **RM1,542,000.00** kepada Kerajaan Negeri Sarawak untuk diberikan kepada mangsa-mangsa banjir di kawasan Baram ekoran kejadian banjir yang berlaku di luar Monsun Timur Laut (MTL) pada bulan Mei, Ogos dan September 2021.
3. Syarat-syarat penerima Bantuan Wang Ihsan (BWI) adalah:
  - (i) **Warganegara Malaysia** dan memiliki kad pengenalan diri (MyKad) yang sah.
  - (ii) Mestilah merupakan **mangsa bencana** ketika bencana berlaku.
  - (iii) Mangsa **mendiami** atau **menduduki rumah persendirian**.
  - (iv) Mangsa banjir wajib mendaftarkan nama dengan maklumat lengkap menggunakan nama **Ketua Isi Rumah (KIR)**

- (v) Pendaftaran nama yang sah perlu dilakukan sepetimana yang berikut:
  - (a) **Berpindah ke Pusat Pemindahan Sementara (PPS):** mendaftar dengan Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM).
  - (b) **Tidak berpindah ke PPS:** mendaftar dengan JPKK / Ketua Komuniti di tempat masing-masing.
- (vi) **Semua permohonan hendaklah diselaras dan disahkan oleh Pejabat Daerah masing-masing.**

SOALAN NO. 16

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN CHANG LIH KANG
[TANJONG MALIM]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN NO. 16

Tuan Chang Lih Kang [Tanjong Malim] minta KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI menyatakan sebab dan kebaikan untuk negara kita menyertai Rangka Kerja Ekonomi Indo-Pasifik.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Rangka Kerja Ekonomi Indo-Pasifik (*Indo-Pacific Economic Framework* - IPEF) merupakan instrumen diplomasi ekonomi yang bertujuan bagi mengukuhkan kerjasama di antara Amerika Syarikat dengan negara-negara di rantau Indo-Pasifik termasuk Malaysia. Ia juga sebagai perangsang ke arah peningkatan daya saing, daya tahan ekonomi dan pemulihan ekonomi pasca-pandemik bagi negara anggota. Pada masa ini, keanggotaan IPEF terdiri daripada 14 negara iaitu Amerika Syarikat, Australia, Brunei Darussalam, Fiji, India, Indonesia, Jepun, Republik Korea, Malaysia, New Zealand, Filipina, Singapura, Thailand dan Vietnam.

Malaysia telah dikenal pasti sebagai salah sebuah negara perintis IPEF dan ini boleh dilihat sebagai satu pengiktirafan terhadap Malaysia sebagai antara negara penting di rantau ini. Sebagai sebuah negara yang mengamalkan dasar yang terbuka dan kompetitif dalam perdagangan antarabangsa, Malaysia sentiasa mengambil sikap terbuka dalam meneroka inisiatif serta platform yang relevan bagi meningkatkan prestasi perdagangan dan pelaburan asing. Selain itu, diperhatikan bahawa kebanyakannya ahli IPEF termasuk Amerika Syarikat, merupakan rakan-rakan dagang dan pelabur utama Malaysia. Oleh itu, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri berpandangan bahawa IPEF mampu meningkatkan daya saing dan daya tahan ekonomi, keterangaikan (*interconnectedness*) dan kemakmuran serantau serta membantu dalam proses pemulihan ekonomi negara.

Aspirasi IPEF secara dasarnya adalah seiring dengan usaha menggalakkan kemampunan ekonomi negara seperti yang telah digariskan di bawah Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) dan Aspirasi Pelaburan Nasional (*National Investment Aspirations – NIA*).

Mesyuarat Peringkat Menteri IPEF yang diadakan secara maya pada 26 hingga 27 Julai 2022 telah membincangkan dengan lebih lanjut mengenai skop bagi kesemua 4 teras di bawah IPEF iaitu Teras 1 -

Perdagangan, Teras 2 - (Rantaian Bekalan), Teras 3 (Tenaga Bersih, Penyahkarbonan dan Infrastruktur) dan Teras 4 (Percukaian dan Anti-rasuah).

Penglibatan di dalam Teras 1 (Perdagangan) adalah penting memandangkan Malaysia tidak mempunyai platform kerjasama ekonomi dua hala dengan Amerika Syarikat, selain daripada Perjanjian Rangka Kerja Perdagangan dan Pelaburan (*Trade and Investment Framework Agreement* - TIFA) dengan Amerika Syarikat pada tahun 2004.

Oleh yang demikian, Rangka Kerja Ekonomi ini dilihat sebagai sebuah platform yang sesuai untuk kedua-dua negara berbincang mengenai pelbagai perkara berkaitan perdagangan, seperti berkongsi usaha untuk menambah baik kedudukan Malaysia dalam Laporan Pemerdagangan Manusia (*Trafficking in Persons Report*) dan meningkatkan kerjasama yang lebih erat dengan Kerajaan Amerika Syarikat bagi meningkatkan keupayaan negara untuk mematuhi peraturan-peraturan dan piawaian antarabangsa terkini dan seterusnya boleh mengurangkan insiden *Withhold Release Order* kepada syarikat Malaysia.

Bagi Teras 2 (Rantaian Bekalan), Malaysia dijangka akan dapat meningkatkan kerjasama dalam menangani isu-isu berkaitan bagi memastikan kebolehtahanan (*resiliency*) dan kesinambungan rantaian.

Bagi Teras 3 (Tenaga Bersih, Penyahkarbonan dan Infrastruktur), ia dilihat sebagai satu mekanisme yang mampu mempercepatkan penerimangunaan teknologi dan inovasi terutamanya teknologi dan ekonomi digital; serta mempercepatkan peralihan kepada ekonomi hijau.

Bagi Teras 4 (Percukaian dan Anti-rasuah), manfaat utama adalah sumbangan dalam meningkatkan keupayaan Malaysia dalam memerangi rasuah dan mewujudkan platform kerjasama ekonomi pelbagai hala.

Justeru, Malaysia boleh menggunakan teras Percukaian dan Anti-rasuah (*Tax and Anti-Corruption*) di bawah IPEF ini untuk mewujudkan

persekitaran perniagaan yang lebih telus dan adil bagi pembekal/ pengeksport Malaysia yang menjalankan perniagaan di Amerika Syarikat atau mana-mana negara lain yang bakal menganggotai Rangka Kerja ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN LARRY SOON @ LARRY SNG WEI
SHIEN [JULAU]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN LARRY SOON @ LARRY SNG WEI SHIEN [JULAU] minta **MENTERI LUAR NEGERI** menyatakan bagaimanakah pihak Kementerian menyelesaikan isu pertindihan kawasan perairan negara yang turut dituntut oleh negara China di Laut China Selatan dan strategi Kementerian untuk menjaga hak sumber asli negara seperti minyak dan gas yang berada dalam Zon Ekonomi Eksklusif (ZEE) milik negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Saya mengucapkan terima kasih kepada Yang Berhormat Julau atas pertanyaan yang dikemukakan.

Tuan Yang di-Pertua,

Latar belakang

2. Sebagaimana Dewan yang mulia ini sedia maklum, kawasan maritim Malaysia adalah sepetimana yang termaktub dalam **Peta Baru Malaysia 1979**. Tuntutan ini adalah selaras dengan perjanjian-perjanjian yang telah dimeterai diantara Malaysia dengan negara-negara jiran dan juga undang-undang antarabangsa termasuklah Konvensyen-konvensyen berkaitan serta tuntutan sepihak negara di kawasan-kawasan yang terlibat.
3. Kerajaan sentiasa memberikan perhatian kepada isu tuntutan bertindih di Laut China Selatan yang melibatkan Republik Rakyat China dan juga negara-negara ASEAN iaitu Malaysia, Brunei Darussalam, Filipina dan juga Vietnam.

Malaysia Tidak Mengiktiraf Tuntutan China

4. Secara umumnya, Malaysia dan negara-negara ASEAN tidak mengiktiraf tuntutan Republik Rakyat China kerana tuntutan negara tersebut tidak selaras dengan peruntukan undang-undang antarabangsa termasuklah Konvensyen Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Mengenai Undang–Undang Laut 1982, atau dengan izin *United Nations Convention on the Law of the Sea 1982 (UNCLOS 1982)*.

Pendirian Konsisten Negara

5. Isu berkaitan Laut China Selatan merupakan isu yang kompleks berikutan tuntutan-tuntutan bertindih. Oleh yang demikian, isu ini perlu dikendalikan secara menyeluruh dan setiap tindakan yang diambil oleh Kerajaan adalah berdasarkan pertimbangan yang komprehensif.

SOALAN NO : 17

6. Malaysia tetap tegas dalam komitmennya untuk mempertahankan kedaulatan dan hak kedaulatannya. Dalam hal ini, Malaysia **komited untuk menyelesaikan isu-isu berkaitan dengan Laut China Selatan secara konstruktif, menggunakan forum dan saluran diplomatik yang sesuai.**

7. Pendirian negara berhubung Laut China Selatan juga adalah jelas, iaitu:

Pertamanya, semua pihak perlu memastikan keamanan, keselamatan dan kestabilan serta kebebasan pelayaran dan penerbangan, atau dengan izin, *freedom of navigation and over-flight*.

Keduanya, semua pihak perlu mengelak tindakan yang boleh menimbulkan ketegangan dan bersifat provokatif, atau dengan izin, *self-restraint*, dan mengelak tindakan berkaitan ketenteraan, atau dengan izin, *non-militarisation*.

Ketiganya, semua tuntutan dan penyelesaiannya hendaklah berdasarkan undang-undang antarabangsa termasuklah Konvensyen Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Mengenai Undang-Undang Laut 1982, atau dengan izin, *United Nations Convention on Law of the Sea 1982* atau singkatannya *UNCLOS 1982*.

Kerjasama ASEAN dan China

8. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, sebagai langkah untuk memastikan keamanan, kestabilan dan mengelakkan ketegangan di Laut China Selatan, negara-negara ASEAN dan China telah memeterai Deklarasi Tatalaku Pihak-pihak Berkepentingan di Laut China Selatan, atau dengan izin, *Declaration on the Conduct of Parties in the South China Sea (DOC)* pada 4 November 2002.

9. Menerusi DOC, negara-negara ASEAN dan China bertekad untuk melaksanakan aktiviti-aktiviti untuk membina dan meningkatkan keyakinan, terutamanya antara negara-negara penuntut, berhubung isu Laut China Selatan.

SOALAN NO : 17

10. Pada masa yang sama, negara-negara ASEAN dan China sedang merundingkan **Kod Tatalaku di Laut China Selatan**, atau dengan izin, **Code of Conduct in the South China Sea (COC)**. COC dilihat sebagai satu usaha untuk memastikan pihak-pihak di Laut China Selatan mengelakkan konflik antara satu sama lain.

Pemeliharaan Hak Sumber Asli Negara

Tuan Yang di-Pertua,

11. Saya ingin menegaskan kedaulatan dan kepentingan negara sentiasa dijadikan asas utama di dalam setiap tindakan yang diambil. Dalam masa yang sama, usaha-usaha secara diplomasi juga diambil untuk menegaskan kepada dan mempengaruhi masyarakat antarabangsa supaya menghormati undang-undang antarabangsa dan tidak mengambil tindakan yang boleh menjaskannya keamanan dan kestabilan rantau ini. Wisma Putra secara konsisten mengemukakan nota-nota bantahan apabila terdapat pencerobohan kapal-kapal milik negara asing ke zon maritim Malaysia.

12. Kerajaan sentiasa memastikan tindakan yang diambil berhubung aktiviti eksplorasi dan eksplotasi di Zon Ekonomi Eksklusif (ZEE) adalah mengikut undang-undang antarabangsa, di mana Artikel 56 *UNCLOS* 1982 memperuntukkan, dengan izin, *sovereign rights for the purpose of exploring and exploiting*, iaitu di dalam ZEE negara.

13. Pelbagai usaha turut dilakukan oleh agensi-agensi berkaitan dan diketuai oleh Majlis Keselamatan Negara bagi menzahirkan dan memperkuatkan hak kedaulatan negara di kawasan berdasarkan Peta Baru Malaysia 1979.

14. Agensi-agensi penguatkuasaan yang berkaitan juga turut komited dan sentiasa menjalankan aktiviti pemantauan dan penguatkuasaan di kawasan maritim Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHAN FOONG HIN [KOTA KINABALU]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Tuan Chan Foong Hin [Kota Kinabalu] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan adakah Kerajaan Negeri Sabah telah memohon peruntukan untuk pembinaan Empangan Kaiduan untuk kepenggunaan dan bekalan air demi penduduk kawasan sekitar Bandaraya Kota Kinabalu. Selain empangan mega, apakah rancangan bekalan air yang alternatif.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan Negeri Sabah telah mengemukakan permohonan projek bagi Pembinaan Empangan Kaiduan/Papar di bawah *Rolling Plan 2 (RP2)*, Rancangan Malaysia Ke-11 (RMKe-11).
2. Walau bagaimanapun, bagi melihat kesan pelaksanaan projek dari segi impak sosial dan ekonomi, satu kajian kemungkinan pembinaan Empangan Kaiduan/Papar telah diluluskan di bawah *Rolling Plan 2* Rancangan Malaysia ke-12. Kaedah pembiayaan projek adalah secara pinjaman berjumlah RM5 juta di bawah Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) dengan tajuk ‘Kajian dan Rekabentuk Konsep Bagi Bekalan Air Kota Kinabalu’. Juruperunding bagi kajian tersebut telah dilantik pada awal Julai 2022.

SOALAN NO: 18

3. Skop kajian merangkumi perkhidmatan perunding juruukur tanah, kerja penyiasatan tanah dan perkhidmatan perunding kejuruteraan bagi pelaksanaan kajian kemungkinan dan menyediakan konsep rekabentuk bagi Bekalan Air Kota Kinabalu yang melibatkan kebolehupayaan cadangan untuk membina Empangan Papar, Mandalipau atau Empangan Kaiduan.

Tuan Yang Di-Pertua,

4. Bagi rancangan bekalan air alternatif pula, Kerajaan Negeri Sabah sedang melaksanakan beberapa projek bekalan air bagi menampung keperluan bekalan air penduduk sekitar kawasan Kota Kinabalu. Antara projek-projek dalam pelaksanaan adalah seperti berikut:

- i. pembinaan *Urgent Water Supply Scheme (UWSS) Loji Rawatan Air (LRA) Telibong II (10 JLH)*;
- ii. *Non Revenue Water (NRW) Rehabilitation, Monitoring, Maintenance & Active Leakage Control Project Kota Kinabalu*; dan
- iii. kerja pembaikan tangki simpanan R17A, B dan KA1, Kota Kinabalu *Industrial Park (KKIP)* yang berkapasiti 10 Juta Liter bagi setiap tangki.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

SOALAN

DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID [PENGERANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status pelantikan Pesuruhjaya Kanak-Kanak yang mana telah berlaku kekosongan semenjak 27 April 2022 yang lalu.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pelantikan Pesuruhjaya Kanak-Kanak telah dibuat bersekali dengan pelantikan Pesuruhjaya SUHAKAM dan telah diumumkan melalui kenyataan media oleh YAB Perdana Menteri pada 1 Julai 2022. Pelantikan ini berkuatkuasa mulai 22 Jun 2022.

Sekian, terima kasih.

SOALAN NO. 20

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATUK IGNATIUS DARELL LEIKING
[PENAMPANG]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN NO. 20

Datuk Ignatius Darell Leiking [Penampang] minta **KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI** menyatakan kelebihan negara Indonesia, Thailand dan Vietnam dalam menarik pelaburan asing melabur ke negara mereka berbanding Kerajaan Malaysia dan tindakan Kerajaan memperbetulkan dan memperkemaskan semula fokus dan strategi semasa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Laporan 2022 *Milken Country Institute Global Opportunity Index* (GIO) memperakui keberkesanan usaha-usaha Kerajaan dalam menarik pelabur-pelabur asing, di mana Malaysia mendahului sebagai negara paling menarik di rantau ini untuk pelaburan asing berbanding dengan negara-negara Asia Tenggara yang lain.

Malaysia juga masih kekal sebagai destinasi pelaburan asing unggul di rantau Asia Pasifik. Laporan oleh Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu Mengenai Perdagangan dan Pembangunan (*United Nations Conference on Trade and Development - UNCTAD*) merekodkan bahawa aliran masuk pelaburan langsung asing (FDI) ke negara-negara ASEAN telah meningkat sebanyak 43.6 peratus untuk tahun 2021, dengan jumlah aliran masuk sebanyak USD175.2 bilion.

Malaysia dan kebanyakan negara ASEAN telah mencatatkan pertumbuhan aliran masuk FDI yang positif kecuali Brunei, Kemboja dan Vietnam yang mencatatkan penurunan. Peningkatan aliran masuk FDI Malaysia dilaporkan sebanyak 263 peratus. Laporan ini mengesahkan bahawa Malaysia kekal sebagai destinasi pelaburan asing unggul di rantau ini.

Kerajaan sedar dan maklum lanskap FDI akan kekal mencabar seperti yang turut dilaporkan oleh UNCTAD. Walaupun berdepan dengan lanskap pelaburan yang mencabar, Malaysia telah berjaya menarik pelaburan diluluskan tertinggi dalam tahun 2021. Jumlah pelaburan yang diluluskan bagi tahun 2021 adalah sebanyak RM309.4 bilion dari 4,568 projek yang akan menyediakan peluang pekerjaan sebanyak 105,022. Sektor perkilangan menyumbang RM195.1 bilion atau 63 peratus kepada nilai pelaburan yang diluluskan, manakala sektor perkhidmatan sebanyak RM97 bilion (31.4 peratus) dan sektor utama sebanyak RM17.3 bilion (5.6 peratus). Pelaburan langsung asing mendominasi pelaburan yang diluluskan iaitu sebanyak RM208.6 bilion.

SOALAN NO. 20

Bagi tahun 2021, sumbangan FDI melonjak sebanyak 224.4 peratus berbanding kelulusan pada tahun 2020 iaitu sebanyak RM64.3 bilion.

Bagi suku pertama tahun 2022 pula, Malaysia telah berjaya menarik pelaburan sebanyak RM42.8 bilion, yang mana 65 peratus daripadanya atau RM27.8 bilion merangkumi pelaburan langsung asing.

Kerajaan juga sedar bahawa negara sentiasa berdepan dengan saingan yang semakin sengit daripada negara serantau dalam menarik pelaburan asing. Sehubungan ini, Kerajaan sentiasa proaktif dalam merangka dan melaksanakan strategi menarik pelaburan berkualiti tinggi masuk ke Malaysia. Ini termasuklah:

- i. Memperkenalkan Dasar Pelaburan Baharu Negara Berteraskan Aspirasi Pelaburan Negara (*National Investment Aspirations - NIA*) yang menumpu dan menggalakkan pelaburan berkualiti berlandaskan pembangunan sosioekonomi yang mampan (*Environmental, Social and Governance*) melalui projek-projek yang berteknologi tinggi; nilai ditambah yang tinggi; berintensifkan tenaga, pengetahuan, kemahiran, eksport dan modal, reka bentuk, penyelidikan dan pembangunan serta projek-projek yang melengkapkan ekosistem industri tempatan;
- ii. Menggubal Rangka Tindakan (*Blueprint*) Ekonomi Digital Malaysia yang menggariskan hala tuju, strategi dan inisiatif serta menetapkan sasaran bagi membina asas dalam memacu pertumbuhan ekonomi digital serta merapatkan jurang digital. Untuk melengkapai Rangka Tindakan (*Blueprint*) Ekonomi Digital Malaysia, Dasar Revolusi Perindustrian Ke-empat (4IR) Negara/ *Industry4WRD* telah dilancarkan bagi mendorong pembangunan ekonomi digital;
- iii. Menubuhkan Pejabat Pelaburan Digital (*Digital Investment Office*) dengan kolaborasi antara MIDA dan *Malaysia Digital Economy Corporation* (MDEC) yang bertujuan untuk mempercepatkan pelaburan digital di negara ini.

SOALAN NO. 20

- iv. Membangunkan ekosistem rantaian bekalan tempatan dengan menganjurkan beberapa program rantaian bekalan bertujuan untuk mengukuhkan ekosistem rantaian bekalan antara syarikat-syarikat tempatan dan syarikat multinasional agar syarikat-syarikat tempatan terus mendapat peluang perniagaan dan pembekalan daripada projek-projek pelaburan syarikat-syarikat multinasional;
- v. Mentransformasikan sektor pembuatan dan perkhidmatan melalui dasar *Industry4WRD* untuk menjadikan Malaysia sebagai rakan strategik untuk pembuatan pintar dan perkhidmatan berkaitan di Asia Pasifik, destinasi utama untuk pelaburan industri berteknologi tinggi dan penyedia penyelesaian menyeluruh (*total solutions provider*).
- vi. Menganjurkan misi perdagangan dan pelaburan ke luar negara bertujuan untuk menyebar dan memaklumkan kepada bakal pelabur tentang peluang pelaburan dalam sektor-sektor yang disasarkan melalui pendekatan ekosistem;
- vii. Skim insentif cukai dan pelaburan yang diperkenalkan dalam Pelan Jana Semula Ekonomi Negara (PENJANA) bagi meningkatkan pelaburan domestik dan asing selain menarik syarikat multinasional untuk memindahkan (*relocate*) operasi mereka ke Malaysia;
- viii. Menubuhkan “*Project Acceleration and Coordination Unit*” (PACU) bagi memudahkan proses kelulusan dan mempercepatkan pelaksanaan projek pelaburan di Malaysia pada setiap peringkat; dan
- ix. Memperkenalkan inisiatif memudahkan urusan menjalankan perniagaan (*ease of doing business*) seperti #MyMudah di bawah Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) sebagai langkah bukan fiskal untuk menyokong pemulihran ekonomi menerusi langkah-langkah yang efektif dalam mengurangkan

SOALAN NO. 20

beban peraturan tidak wajar dan mengurangkan kos perniagaan.

Walaupun secara dasarnya sebarang keputusan pelaburan oleh syarikat adalah keputusan komersial, Kerajaan akan sentiasa mempergiatkan usaha untuk menarik pelaburan masuk ke Malaysia. Kerajaan juga komited untuk terus memperkuuhkan aspek fasilitasi kepada pelabur dalam merealisasikan projek pelaburan mereka dan seterusnya memastikan Malaysia kekal sebagai destinasi pelaburan yang menarik dan berdaya saing di rantau ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN AHMAD JOHNIE BIN ZAWAWI
(IGAN)**

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN AHMAD JOHNIE BIN ZAWAWI [IGAN] minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan apakah status pelaksanaan Projek Pan Borneo Sarawak dan bilakah projek ini akan siap sepenuhnya.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Projek Lebuhraya Pan Borneo (LPB) Sarawak merupakan inisiatif Kerajaan Persekutuan untuk menambahbaik secara berperingkat jaringan infrastruktur jalan raya di Sarawak. Sehingga Jun 2022, status kemajuan Fasa 1 bermula dari Telok Melano ke Miri sepanjang 786 km adalah 84% siap dan dijangka siap sepenuhnya pada suku pertama tahun 2023. Beberapa pakej dan seksyen telah dibuka untuk pengguna jalan raya secara berperingkat seawal 2019 seperti berikut:

- a) Pakej Telok Melano ke Sematan sepanjang 33 km yang telah siap sepenuhnya pada 6 Januari 2019;
- b) Seksyen Julau bagi Pakej Kerja 07, Persimpangan Bintangor ke Persimpangan Julau sepanjang 29 km telah siap pada 28 Oktober 2021;
- c) Seksyen Serian bagi Pakej Kerja 03 sepanjang 33 km, Bulatan Serian ke Balai Ringin telah siap pada 4 Disember 2021;
- d) Seksyen Nyabau bagi Pakej Kerja 10, Simpang Nyabau ke Sungai Tangap sepanjang 1.2 km telah siap pada 26 Januari 2022; dan
- e) Seksyen Pujut bagi Pakej Kerja 11, Sungai Tangap ke Jalan Pujut Link sepanjang 15.9 km telah siap pada 2 Julai 2022.

Sama seperti projek-projek Kerajaan lain, prestasi kemajuan kerja pembinaan Projek LPB Sarawak turut terkesan akibat oleh kekurangan pekerja, bahan binaan susulan dari wabak Covid-19 dan impak ekonomi global pada masa kini. Sehubungan itu, pelbagai pelan mitigasi sedang dilaksanakan antara lainnya penyelarasan semula jadual pembinaan dan

Lanjutan Masa (*Extension Of Time - EOT*) bagi memastikan kelancaran serta kelangsungan projek ini.

Kementerian Kerja Raya turut mengambil langkah proaktif untuk memantau prestasi kemajuan secara berterusan melalui lawatan berkala dan sesi libat urus bersama kontraktor dan perunding yang terlibat. Ini adalah untuk mengenalpasti keberkesanan tindakan mitigasi dan penambahbaikan yang boleh diambil bagi memastikan kelancaran pelaksanaan Projek LPB Sarawak.

Dengan pelaksanaan projek LPB Sarawak ini, ianya bukan sahaja akan menambahbaikkan jaringan jalan raya di Sarawak dan melengkapkan jaringan jalan raya ke negeri Sabah dan negara Brunei Darussalam, bahkan bakal mewujudkan peluang pekerjaan, pemangkin pembangunan sosioekonomi dan menyediakan laluan perjalanan yang lebih pantas, selesa dan selamat bagi penduduk di Sarawak khususnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
**DARIPADA : Y.B. DATUK SERI DR. MUJAHID YUSOF
RAWA [PARIT BUNTAR]**
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK SERI DR. MUJAHID YUSOF RAWA [PARIT BUNTAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan berapa bilangan rakyat Malaysia yang diisyiharkan muflis mulai Januari 2020 hingga Mei 2022 mengikut umur, jantina dan kaum dan adakah Kerajaan bercadang membuat polisi baru bagi mengelakkan lebih ramai yang diisyihar muflis di usia muda.

JAWAPAN

**YB DATO SERI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, jumlah keseluruhan kes kebankrapan dari tahun 2020 hingga Mei 2022 (“tempoh tersebut”) ialah sebanyak 17,599 kes. Jumlah kes kebankrapan mengikut pecahan negeri bagi tempoh tersebut ialah seperti berikut:

NEGERI	TAHUN			JUMLAH
	2020	2021	Mei 2022	
WILAYAH PERSEKUTUAN	872	918	413	2,203
SELANGOR	1,900	1,789	475	4,164
JOHOR	889	702	396	1,987
PERAK	679	423	176	1,278
PULAU PINANG	386	373	190	949
KEDAH	381	359	236	976
KELANTAN	324	253	147	724
TERENGGANU	367	139	63	569
PAHANG	399	256	121	776
MELAKA	254	146	53	453
NEGERI SEMBILAN	444	311	76	831
PERLIS	49	26	24	99
SARAWAK	551	293	104	948
SABAH	856	566	220	1,642
JUMLAH	8,351	6,554	2,694	17,599

Selanjutnya, jumlah kes kebankrapan mengikut pecahan umur bagi tempoh tersebut ialah seperti berikut:

GOLONGAN UMUR	TAHUN			JUMLAH
	2020	2021	Mei 2022	
DI BAWAH UMUR 25 TAHUN	21	20	5	46
25-34 TAHUN	1,741	1,060	370	3,171
35-44 TAHUN	3,150	2,535	996	6,681
45-54 TAHUN	2,211	1,802	806	4,819
55 TAHUN DAN KE ATAS	1,204	1,116	503	2,823
TIADA MAKLUMAT	24	21	14	59
JUMLAH	8,351	6,554	2,694	17,599

Jumlah kes kebankrapan mengikut pecahan jantina bagi tempoh tersebut ialah seperti berikut:

JANTINA	TAHUN			JUMLAH
	2020	2021	Mei 2022	
LELAKI	6,116	4,874	1,980	12,970
PEREMPUAN	2,227	1,671	709	4,607
TIDAK PASTI	8	9	5	22
JUMLAH	8,351	6,554	2,694	17,599

Jumlah kes kebankrapan mengikut pecahan bangsa bagi tempoh tersebut ialah seperti berikut:

BANGSA	TAHUN			JUMLAH
	2020	2021	Mei 2022	
MELAYU	4,883	3,816	1,568	10,267
CINA	2,055	1,664	728	4,447
INDIA	581	542	198	1,321
LAIN-LAIN	807	515	194	1,516
BUKAN WARGANEGARA	25	17	6	48
JUMLAH	8,351	6,554	2,694	17,599

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan telah mengkaji undang-undang berkaitan kebankrapan melalui Akta Kebankrapan (Pindaan) 2017 [Akta A1534] yang telah berkuat kuasa pada 6 Oktober 2017.

Melalui Akta A1534, Kerajaan telah memberi hak perlindungan dan jaminan kepada bankrap berdasarkan lunas undang-undang yang telah digariskan berdasarkan rujukan dan perbandingan negara-negara luar seperti United Kingdom, Singapura, New Zealand dan Hong Kong.

Akta A1534 juga telah memperkenalkan peruntukan-peruntukan baharu bagi melindungi kepentingan penghutang dan individu bankrap seperti yang berikut:

1. Pelepasan Automatik di bawah seksyen 33C - Individu bankrap layak untuk dilepaskan secara automatik selepas 3 tahun dari tarikh pemfailan Pernyataan Hal Ehwal tertakluk kepada syarat-syarat yang telah digariskan dalam Akta Insolvensi 1967 [Akta 360];
2. Perlindungan penjamin sosial - Perlindungan mutlak diberi kepada penjamin sosial (tindakan perintah kebankrapan tidak boleh diambil) di bawah seksyen 5(3)(a) Akta 360;
3. Mekanisme Penyelamat (*Voluntary Arrangement*) - Kaedah dan mekanisme di bawah Bahagian I Akta 360 ini merupakan peluang terakhir bagi penghutang untuk berunding dengan pembiutang dan mengelakkan daripada perintah kebankrapan oleh Mahkamah; dan
4. Pelepasan tanpa bantahan pembiutang di bawah seksyen 33B(2A) - Pelepasan Melalui Sijil Ketua Pengarah Insolvensi tanpa bantahan daripada pembiutang sekiranya bankrap berada dalam 4 kategori (penjamin sosial, Orang Kurang Upaya [OKU], bankrap telah meninggal dunia dan bankrap yang menghidap sakit serius).

Selanjutnya, melalui Akta Insolvensi (Pindaan) 2020 [Akta A1624], nilai minima (*threshold*) kebankrapan telah dinaikkan melalui pindaan kepada peruntukan seksyen 5(1)(a) Akta 360 yang telah diwartakan pada 22 Oktober 2020 dan berkuat kuasa sejak 1 September 2021. Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' DR. MOHD KHAIRUDDIN BIN AMAN RAZALI [KUALA NERUS]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATO' DR. MOHD KHAIRUDDIN BIN AMAN RAZALI [KUALA NERUS] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini Pakej 2 iaitu bulatan baharu Pantai Teluk Ketapang ke Lapangan Terbang Kuala Terengganu oleh Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECERDC).

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, proses pengambilan balik tanah bagi Pakej 2, Jalan Lapangan Terbang – Kuala Terengganu City Centre (KTCC) telah selesai dibicarakan dan sedang melalui proses pembayaran yang telah selesai pada 15 Julai 2022.
2. Proses tender akan dimulakan pada bulan September 2022, sebaik proses pengambilan balik tanah lengkap. Kerja-kerja pembinaan dijangka akan bermula pada bulan Disember 2022 dan dijangka siap pada bulan Mei 2025 dengan tempoh pembinaan selama 30 bulan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHA KEE CHIN [RASAH]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Tuan Cha Kee Chin [Rasah] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan mengapa projek Pembangunan Lembangan Sungai Bersepadu (PLSB) Sungai Linggi fasa 5 di bawah Rancangan Malaysia ke-12 (RMK-12) masih belum dimulakan dan berapakah kos keseluruhannya walaupun kita telah memasuki tahun kedua RMK-12. Nyatakan punca kelewatian projek yang amat mustahak ini

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek Pembangunan Lembangan Sungai Bersepadu (PLSB) Sungai Linggi Fasa 1, Fasa 2 dan Fasa 3 telah siap sepenuhnya. Fasa 4 masih dalam peringkat pelaksanaan dan dijangka siap pada tahun 2024. Oleh yang demikian, Fasa 5 hanya akan dimulakan apabila permohonan peruntukan diluluskan.
2. Sebagai inisitif pihak JPS dan KASA untuk kesegeraan pelaksanaan projek PLSB Sungai Linggi Fasa 5, pada Tahun 2022 projek ini telah dipohon di bawah pelaksanaan program Rancangan Tebatan Banjir Secara ‘Off - Budget’ yang mana kini di peringkat mendapatkan kelulusan oleh pihak JPM. Sekiranya diluluskan, pelaksanaan akan dimulakan dengan fasa pra-pelaksanaan yang melibatkan kajian dan rekabentuk terperinci oleh perunding pada Tahun 2023.
3. Projek Pembangunan Sungai Linggi Fasa 5 ini adalah sambungan dari projek yang telah dilaksanakan dalam Fasa 1, 2, 3 dan 4. Pembangunan Lembangan Sungai Bersepadu (PLSB) Sungai Linggi Fasa 5 ini bermula dari hilir Sungai Linggi di Kg. Nyatoh sehingga ke Kg.Jerlang, Daerah Seremban sepanjang lebih kurang 21 km panjang jajaran. Beberapa cabang anak sungai lain seperti Sg. Temiang, Sg. Kepayang, Sg. Kayu Ara dan beberapa anak air sungai lain akan mengalir masuk ke Sungai Linggi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN HAJI ABDUL LATIFF BIN
ABDUL RAHMAN
[KUALA KRAI]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

TUAN HAJI ABDUL LATIFF BIN ABDUL RAHMAN [KUALA KRAI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah status siasatan SPRM terhadap Ladang Bumi Suria Ventures dan PT PKP oleh TH Plantations Berhad (anak syarikat Lembaga Tabung Haji) seperti yang didedahkan di media sosial baru-baru ini dan adakah benar terdapat salah laku seperti yang didakwa oleh Kerajaan Pakatan Harapan sebelum ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, siasatan kes ini telah pun selesai. Hasil siasatan mendapati tiada sebarang unsur-unsur penerimaan rasuah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
**DARIPADA : Y.B. DATUK SERI PANGLIMA MADIUS BIN
TANGAU [TUARAN]**
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

DATUK SERI PANGLIMA MADIUS BIN TANGAU [TUARAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan perkembangan terkini pelaksanaan Perjanjian Persefahaman (MOU) di antara Perdana Menteri dengan Pakatan Harapan.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan sememangnya memberikan komitmen yang tinggi terhadap Memorandum Persefahaman (MoU) Transformasi dan Kestabilan Politik yang ditandatangani oleh Perdana Menteri dan Pakatan Harapan. Sehingga Julai ini, lima (5) mesyuarat Jawatankuasa Pemandu telah diadakan.

Di bawah Transformasi Pentadbiran dan Pembaharuan Parlimen, komitmen tinggi Kerajaan terhadap perkara-perkara yang dipersetujui dalam Memorandum telah terbukti melalui pelaksanaan beberapa perkara seperti berikut :

- i. Pendaftaran umur minimum pengundi 18 tahun dan pendaftaran secara automatik yang telah diwartakan pada Disember 2021.
- ii. Selain itu, kerajaan juga telah mewujudkan beberapa Jawatankuasa Pilihan Khas Parlimen yang baharu iaitu:
  - a. Jawatankuasa Pilihan Khas Kebebasan Asasi Dan Hak-Hak Di Bawah Perlembagaan;
  - b. Jawatankuasa Pilihan Khas Kewangan Dan Ekonomi;
  - c. Jawatankuasa Pilihan Khas Keselamatan;
  - d. Jawatankuasa Pilihan Khas Bagi Agensi-Agenzi Di Bawah Jabatan Perdana Menteri;
  - e. Jawatankuasa Pilihan Khas Pertanian Dan Perdagangan Dalam Negeri;
  - f. Jawatankuasa Pilihan Khas Pembangunan Infrastruktur;
  - g. Jawatankuasa Pilihan Khas Pendidikan;

SOALAN NO : 26

- h. Jawatankuasa Pilihan Khas Hal Ehwal Wanita Dan Kanak-Kanak Dan Pembangunan Sosial;
  - i. Jawatankuasa Pilihan Khas Kesihatan, Sains Dan Inovasi;
  - j. Jawatankuasa Pilihan Khas Hal Ehwal Antarabangsa dan;
  - k. Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No.3) 2022 dan Mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti.
- iii. Beberapa Akta juga telah diluluskan, dalam proses pembentangan serta dalam kajian:
- a. Pindaan Perlembagaan berkaitan Perjanjian Malaysia 1963 (Telah diluluskan dan diwartakan);
  - b. Pindaan Perlembagaan berkaitan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti (Telah dibentang dan akan diluluskan pada 28 Julai 2022);
  - c. Transformasi Parlimen yang merangkumi cadangan penubuhan Suruhanjaya Perkhidmatan Parlimen dan pindaan ke atas Akta Majlis Parlimen (Keistimewaan dan Kuasa) 1952 (Sedang dalam kajian);
  - d. Rang Undang-Undang Pindaan Perlembagaan untuk menghadkan tempoh jawatan Perdana Menteri kepada tidak melebihi sepuluh (10) tahun (Sedang diteliti semula);
  - e. Akta Pendanaan Politik (Sedang dalam kajian) dan;
  - f. Undang-undang untuk mengasingkan kuasa Peguam Negara dengan Pendakwa Raya (Sedang dalam kajian).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN
DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN HAJI WAN HASSAN BIN MOHD RAMLI
[DUNGUN]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

Minta **Perdana Menteri** menyatakan hasil kewujudan semula Jawatankuasa Pemandu Menangani Ajaran Sesat Peringkat Kebangsaan (JAPAS) dalam memastikan segala tindakan dan gerak kerja menangani isu akidah dan ajaran sesat berjalan secara teratur.

JAWAPAN

**YB SENATOR DATUK HAJI IDRIS BIN HAJI AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(HAL EHWAL AGAMA)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Yang Berhormat, Jawatankuasa Pemandu Menangani Ajaran Sesat (JAPAS) telah dijenamakan semula sebagai Jawatankuasa Pemandu Menangani Ancaman Akidah Peringkat Kebangsaan. Penjenamaan ini dilihat wajar bagi membincangkan segala aspek tindakan yang perlu diberi perhatian dalam mengawal gerakan dan aliran pemikiran yang boleh menggugat akidah umat Islam, tidak hanya tertumpu kepada ajaran sesat semata-mata.
2. Antara fungsi utama Jawatankuasa Pemandu ini adalah sebagai platform penyelarasan maklumat dan tindakan antara agensi-agensi keselamatan dan pembuat dasar di peringkat persekutuan dengan pihak berkuasa agama negeri-negeri. Ia juga berperanan membantu pihak berkuasa agama negeri merangka tindakan bagi menangani perkara-perkara yang mengancam akidah umat Islam sama ada secara fizikal atau secara maya.
3. Antara impak penting kewujudan Jawatankuasa Pemandu ini ialah untuk menyalurkan maklumat-maklumat penting berkaitan aktiviti, gerakan dan aliran pemikiran meragukan dan menyeleweng oleh individu dan kumpulan-kumpulan tertentu dapat ditangani secara bersepada oleh semua agensi di peringkat Persekutuan dan Negeri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN AHMAD FAHMI BIN
MOHAMED FADZIL
[LEMBAH PANTAI]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

TUAN AHMAD FAHMI BIN MOHAMED FADZIL [LEMBAH PANTAI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bersedia menggubal suatu rang undang-undang berhubung pendanaan politik serta menyediakan dana pembangunan bagi kawasan Parlimen (constituency development fund) yang sama rata dan adil buat semua Ahli Dewan Rakyat.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Cadangan Pelaksanaan Dasar Penggubalan RUU Sumbangan Politik telah dibentangkan di Mesyuarat Jawatankuasa Khas Kabinet mengenai Anti-Rasuah (JKKMAR) Siri 15 Bilangan 1 Tahun 2022 pada 19 Mei 2022 lalu dan skop dasar bagi RUU tersebut telah dipersetujui untuk dibentangkan di Mesyuarat Jemaah Menteri untuk pertimbangan selaras dengan dasar semasa Kerajaan.
2. Kajian terperinci perlu dilaksanakan selaras dengan dasar yang ditetapkan di bawah Laporan Semakan Semula Pelan Antirasuah Nasional (NACP) berhubung kajian penggubalan rang undang-undang (RUU) baharu berkaitan sumbangan dana politik, melalui Inisiatif 1.2.3 serta sesi libat urus perlu dilaksanakan dengan pelbagai pihak sebelum undang-undang baharu ini dapat diperkenalkan bagi memastikan mekanisme pelaksanaan yang berkesan kelak.
3. RUU ini penting kerana sehingga kini tiada undang-undang atau peraturan yang mengawal selia pembiayaan politik dan ia dapat mengelak risiko rasuah serta penyalahgunaan kuasa melibatkan ahli politik melalui pelaporan dana politik yang berteraskan prinsip ketelusan dan akauntabiliti.
4. Peruntukan Khas YAB Perdana Menteri untuk Kawasan Parlimen hanyalah sebagai penambah dan pelengkap kepada peruntukan di bawah Rancangan Malaysia Lima Tahun. Penyediaan dan penyaluran peruntukan ini adalah mengikut dasar sedia ada dan tertakluk kepada kemampuan semasa kewangan Kerajaan.

Sekian, terima kasih

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

SOALAN

DATO' SRI AZALINA BINTI OTHMAN SAID [PENGERANG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilakah Pesuruhjaya Suruhanjaya Hak Asasi Manusia (SUHAKAM) yang baru akan dilantik, berapa calon dalam pertimbangan dan mengapa berlaku kelewatan dalam pelantikan.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, seramai 77 calon telah mengemukakan permohonan sebagai anggota SUHAKAM bagi sesi 2022-2025.

Mengikut peruntukan seksyen 5(2) Akta Suruhanjaya Hak Asasi Manusia Malaysia (Pindaan) 2009 [Akta A1353], pelantikan anggota-anggota Suruhanjaya hendaklah mendapat perkenan Yang di-Pertuan Agong berdasarkan syor Perdana Menteri yang hendaklah, sebelum memberikan nasihatnya, berunding dengan Jawatankuasa yang disebut dalam seksyen 11A (Jawatankuasa pemilihan).

Setelah proses mengikut seksyen 5(2) dilaksanakan, KDYMM Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong pada 22 Jun 2022 telah memperkenan seramai lapan (8) orang pesuruhjaya SUHAKAM yang baru. Pelantikan pesuruhjaya SUHAKAM telah diumumkan melalui kenyataan media oleh YAB Perdana Menteri pada 1 Julai 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN NGA KOR MING
[TELUK INTAN]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

minta **PERDANA MENTERI** menyatakan secara terperinci apakah hasil dari lawatan rasmi rombongan Perdana Menteri ke negara Amerika Syarikat, Jepun, Indonesia dan negara-negara lain baru-baru ini serta jumlah kos perbelanjaan untuk menjayakan lawatan luar negara tersebut.

JAWAPAN

**YB DATUK DR. HJ. ABDUL LATIFF BIN AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, YAB Perdana Menteri telah mengadakan lawatan rasmi ke Amerika Syarikat, Jepun dan Indonesia dalam rangka untuk mengeratkan lagi hubungan diplomatik bagi negara-negara berkenaan. Hubungan diplomatik yang kukuh dengan negara-negara berkenaan adalah penting untuk meningkatkan hubungan dua hala bagi mengukuhkan kerjasama terutamanya dari aspek politik, ekonomi, pelaburan, perdagangan, pertanian dan pendidikan dengan negara-negara yang berkaitan.
2. Antara lain hasil lawatan YAB Perdana Menteri di 9 buah negara adalah seperti berikut:

INDONESIA (9 NOVEMBER 2021) DAN (1-2 APRIL 2022)

1. Potensi Pelaburan Malaysia di Kalimantan Timur
2. Penyenaraian Bersama Warisan Kebudayaan Malaysia dan Indonesia ke UNESCO
3. Memorandum Persefahaman (MoU) Pengambilan dan Perlindungan Pekhidmat Domestik Indonesia (PDI) di Malaysia
4. Perjanjian Pembatasan Sempadan Maritim
5. Cadangan bagi Malaysia dan Indonesia untuk menentukan harga minyak kelapa sawit secara bersama bagi mengelakkan persaingan dalam penetapan harga.

SINGAPURA, 29 NOVEMBER 2021

1. Pelaksanaan VTL antara Malaysia dan Singapura melalui Sempadan Darat (VTL-Land)
2. Pelaksanaan VTL antara Malaysia dan Singapura melalui Laluan Udara (VTL-Air)
3. Pelaksanaan VTL antara Malaysia dan Singapura melalui Jalan Laut (VTL-Sea)
4. Sesi Pemukiman Tahunan Pemimpin Malaysia-Singapura ke-10 (10th ALR)
5. Cadangan Projek Kuala Lumpur-Singapore High-Speed Rail (HSR)
6. Pembangunan Iskandar Malaysia

BRUNEI DARUSSALAM, 14-15 FEBRUARI 2022

1. Pelaksanaan Vaccinated Travel Lane (VTL) di antara Malaysia dan Brunei
2. Pengiktirafan Sijil Vaksinasi COVID-19
3. Kerjasama Penyelidikan dan Penghasilan Vaksin
4. Jawatankuasa Bersama Persempadanan Darat
5. Projek Lebuh Raya Trans-Borneo (Malaysia-Brunei)
6. Kerjasama Warisan Kebudayaan dan Tamadun Melayu
7. Kerjasama Belia dan Sukan

KEMBOJA, 23 – 24 FEBRUARI 2022

1. Kerjasama Pasca COVID-19
2. Perdagangan dan Pelaburan
3. Perburuhan
4. Kerjasama Antara Parlimen
5. Kerjasama antara Kerajaan Tempatan
6. Pembangunan Kapasiti dan Bantuan Teknikal

THAILAND, 24-26 FEBRUARI 2022

1. Pelaksanaan Vaccinated Travel Lane (VTL) di antara Malaysia dan Thailand
2. Pengiktirafan Sijil Vaksinasi COVID-19
3. Projek Kesalinghubungan Malaysia-Thailand
4. Jajaran Jalan Raya Yang Menghubungkan Kompleks ICQS Bukit Kayu Hitam dan CIQ Sadao Yang Baharu
5. Jambatan Kedua Rantau Panjang-Sungai Golok dan Jambatan Baharu Pengkalan Kubor-Tak Bai
6. MoU on Cross Border Transport of Goods dan MoU on Cross Border Transport of Passengers
7. MoU on Cooperation and Mutual Assistance on Customs Matters

VIETNAM, 20 – 22 MAC 2022

1. Kerjasama Pasca COVID-19
2. Perdagangan dan Pelaburan
3. Kerjasama Industri Halal
4. Kerjasama Antara Parlimen
5. Keselamatan dan Pertahanan
6. Pengangkutan
7. Pembangunan Kapasiti dan Bantuan Teknikal
8. Isu Pencerobohan Nelayan Vietnam

QATAR, 27 – 29 MAC 2022

1. Kerjasama Pasca Pandemik COVID-19
2. Kerjasama Perdagangan dan Pelaburan
3. Kerjasama Dalam Bidang Minyak dan Gas
4. Kerjasama Dalam Bidang Pengangkutan
5. Eksport Minyak Sawit Malaysia ke Qatar
6. Kerjasama PRIMA dan Qatar Investment Authority
7. Kerjasama dalam Bidang Pendidikan
8. Bantuan Qatar Kepada Pelarian Rohingya di Malaysia (melalui Qatar Fund for Development – QFFD)

9. Lawatan ke Baladna Food Industries, Ladang Kumpulan Syarikat Agrico dan Sesi Pertemuan YAB Perdana Menteri dengan Komuniti Perniagaan di Doha

DUBAI, 29-31 MAC 2022

1. Lawatan ke Pavilion Malaysia di Ekspo 2020 Dubai

AMERIKA SYARIKAT, 10-13 MEI 2022

1. Kerjasama Pembangunan Pasca-Pandemik
2. Kerjasama Ekonomi
3. Perubahan Iklim, Usaha Transformasi Tenaga Bersih dan Pembangunan Mampan
4. Kerjasama Maritim dan Isu-isu mengenai Laut China Selatan
5. Isu-isu Serantau dan Antarabangsa

JEPUN, 23-28 MEI 2022

1. Kerjasama di antara Bandar Itabashi dengan Bandaraya Kuala Lumpur
2. Cadangan Japan-Malaysia Economic Association (JAMECA) untuk menganjurkan Seminar Dasar Pandang ke Timur di Malaysia pada Ogos 2022.
3. Sesi Khas (One-on-One Session) bersama Wakil Syarikat Terpilih di Jepun, 27 Mei 2022
4. Sesi Libat Urus (Meet and Greet Session) YAB Perdana Menteri bersama Wakil Komuniti Perniagaan, 27 Mei 2022

- Potensi pelaburan oleh syarikat-syarikat:
  - i. Mitsubishi Corporation,
  - ii. Mitsui & Co. Ltd,
  - iii. Marubeni Corporation,
  - iv. AEON Co. Ltd,
  - v. Japan Petroleum Exploration Co Ltd.,
  - vi. ENEOS Corporation,
  - vii. Itochu Corporation,
  - viii. NTT Ltd. dan
  - ix. JERA Co Ltd.

5. Comprehensive Strategic Partnership

6. Universiti Tsukuba

7. Kerjasama Dua Hala Malaysia-Jepun

REPUBLIK TÜRKİYE, 5-8 JULAI 2022

- 1. Hubungan Dua Hala
- 2. Kerjasama Ekonomi
- 3. Pelaburan Malaysia – Isu melibatkan MAHB di Istanbul Sabiha Gokchen International Airport
- 4. Sekuriti Makanan
- 5. Kerjasama Pendidikan Tinggi
- 6. Kerjasama Bidang Kesihatan
- 7. Industri Pertahanan

8. Isu-Isu Serantau dan Antarabangsa
  9. Mou/Lol yang dimeterai
-
- Sebanyak **lima belas (15)** Memorandum Persefahaman/Perjanjian telah dimuktamadkan/ditukarkan sepanjang tempoh lawatan ini.

NO SOALAN :30

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS TAHUN 2022**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN LARRY SOON
@ LARRY SNG WEI SHIEN [JULAU]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

**TUAN LARRY SOON @ LARRY SNG WEI SHIEN [JULAU] minta
MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI
menyatakan :-**

- (a) berapa jumlah hasil pengeluaran tanaman lada untuk tiga tahun terkini bermula dari tahun 2020, 2021 dan 2022; dan
- (b) langkah dan usaha Kementerian untuk membantu dalam mengurangkan kenaikan kos pengeluaran lada di Malaysia memandangkan berlakunya peningkatan kos input seperti baja dan bahan kimia yang banyak digunakan di dalam tanaman komoditi ini.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Jawapan (a):

Berdasarkan rekod, jumlah hasil pengeluaran tanaman lada di Malaysia adalah sebanyak 30,804 tan bagi tahun 2020 dan 31,636 tan bagi tahun 2021. Bagi tahun 2022, Kementerian menganggarkan jumlah pengeluaran akan meningkat kepada kira-kira 32,500 tan.

Jangkaan peningkatan ini adalah berikutan aktiviti ekonomi yang sedang menunjukkan tanda positif dan trend harga yang stabil semenjak tahun 2021.

Jawapan (b):

Tuan Yang Di-Pertua,

Dalam usaha untuk mengurangkan tekanan akibat kenaikan kos pengeluaran lada berikutan peningkatan kos input seperti baja dan racun, Kementerian melalui Lembaga Lada Malaysia (MPB) telah menyediakan bantuan di bawah Program Pembangunan Huluan Industri Lada iaitu Skim Tanaman Lada Baharu dan Skim Tanaman Lada Matang. Pekebun di bawah kedua-dua skim tersebut akan menerima input pertanian seperti baja dan dolomite manakala bagi Skim Tanaman Lada Matang juga akan diberi input tambahan seperti racun.

Untuk makluman juga, Kerajaan telah memperuntukan dana sebanyak RM12 juta pada tahun ini di bawah Program Pembangunan Huluan Industri Lada tersebut. Sehingga Jun 2022, seramai 1,080 orang telah menerima manfaat bagi Skim Tanaman Lada Baharu dan seramai 2,016 orang bagi Skim Tanaman Lada Matang.

Sekian, terima kasih.

SOALAN NO. 32

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN SYED SADDIQ BIN SYED
ABDUL RAHMAN
[MUAR]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN NO. 32

Tuan Syed Saddiq bin Syed Abdul Rahman [Muar] minta **KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI** menyatakan sama ada desakan ahli-ahli politik tertentu untuk menjalankan pilihan raya umum akan menggugat iklim perniagaan negara dan pelabur asing daripada melabur. Adakah ketidakstabilan politik ini akan membawa kepada penurunan jumlah FDI yang mencatatkan RM208.6 bilion pada tahun 2021 dan apakah langkah Kerajaan, termasuk kerjasama bipartisan untuk memastikan urus tadbir negara diutamakan berbanding permainan politik dan perebutan kuasa.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kestabilan politik sesebuah negara merupakan antara faktor pertimbangan sesebuah syarikat untuk melabur di negara tersebut. Dalam konteks Malaysia, walaupun terdapat perubahan pentadbiran, proses perubahan ini berjalan secara aman serta berpaksikan Perlembagaan dan undang-undang negara. Justeru itu, pelabur-pelabur dan masyarakat perniagaan masih yakin bahawa sistem demokrasi di dalam negara masih utuh dan dasar-dasar ekonomi adalah bersifat progresif dan terbuka. Ini dapat dilihat melalui pencapaian prestasi pelaburan pada tahun 2020 dan 2021 yang terus kekal memberangsangkan walaupun negara berhadapan dengan krisis pandemik COVID-19. Prestasi pelaburan negara membuktikan Malaysia terus menjadi destinasi pelaburan terpilih.

Bagi tahun 2021, Malaysia berjaya merekodkan nilai pelaburan yang diluluskan tertinggi berjumlah RM309.4 bilion dan mencatatkan peningkatan yang cemerlang iaitu 84.8 peratus berbanding prestasi pelaburan pada tahun 2020. FDI pula merekodkan prestasi memberangsangkan dengan menyumbang sebanyak 67.4 peratus bagi nilai pelaburan yang diluluskan berjumlah RM208.6 bilion berbanding RM64.3 bilion pada tahun 2020, lonjakan sebanyak 224.42 peratus.

Momentum ini diteruskan ke suku pertama 2022 di mana sehingga Mac 2022, Malaysia telah berjaya menarik sebanyak RM42.8 bilion pelaburan yang diluluskan; 64.95 peratus atau RM27.8 bilion daripada jumlah itu merangkumi pelaburan langsung asing. Ini menggambarkan bahawa pelabur-pelabur asing masih terus yakin untuk melabur di Malaysia kerana ekosistem pelaburan yang kondusif dan berdaya saing.

Justeru itu, semua pihak perlu mengambil tanggungjawab bersama untuk memberikan tumpuan dalam usaha-usaha Kerajaan memulihkan ekonomi negara dan mengawal penularan COVID-19. MITI yakin dengan sokongan semua ahli Dewan Rakyat untuk berganding bahu dengan Kerajaan dan rakyat melalui pendekatan *whole of nation*

SOALAN NO. 32

approach, negara akan dapat menjana ekonomi yang lestari demi kemakmuran negara dan kesejahteraan rakyat.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB TUAN AHMAD FADHLI BIN SHAARI
[PASIR MAS]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan akan meneruskan bantuan-bantuan COVID-19 kepada mangsa-mangsa yang terjejas apabila negara beralih ke fasa endemik.

JAWAPAN:

**DI JAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bantuan Khas Pengurusan Kematian COVID-19 Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) tetap diteruskan walaupun negara telah memasuki fasa endemik.
2. Selaras dengan peralihan ke fasa endemik dan pembukaan sektor ekonomi, Bantuan Khas COVID-19 NADMA Kehilangan Pendapatan telah ditamatkan pada 31 Mac 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM
[PORT DICKSON]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATO' SERI ANWAR BIN IBRAHIM [PORT DICKSON] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status penyiasatan Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) terhadap Ultra Kirana Sdn. Bhd. (UKSB) berhubung urusan perolehan kontrak Kerajaan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) telah menerima beberapa aduan terhadap individu-individu terlibat yang tersenarai dalam satu lejar seperti dikemukakan di mahkamah baru-baru ini.

Siasatan sedang dijalankan mengikut bidang kuasa yang diperuntukan di bawah Akta Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (ASPRM) 2009 (Akta 694).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATO' MOHD. NIZAR BIN HAJI ZAKARIA
[PARIT]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN:

minta **PERDANA MENTERI** menyatakan penstrukturran semula elaun sara hidup penuntut tajaan Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) di luar negara supaya segera dilaksanakan berikutan kenaikan mendadak mata wang Dollar Amerika Syarikat (USD), kenaikan harga barang dan bil utiliti serta kesan rantaian bekalan global akibat perang Ukraine-Rusia.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman YB Dato', berikutan isu kenaikan kos sara hidup pelajar luar negara, **JPA telah mendapat kelulusan daripada Kementerian Kewangan Malaysia** pada 31 Mei 2022 yang lalu untuk menyeragamkan kadar ESH pelajar tajaan JPA di United Kingdom kepada satu kadar yang sama dengan **kadar paling tinggi dalam jadual kadar ESH**.
2. JPA juga dari semasa ke semasa turut meneliti kadar ESH bagi pelajar tajaan JPA di negara-negara lain yang turut terjejas.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN LIM KIT SIANG
[ISKANDAR PUTERI]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN LIM KIT SIANG [ISKANDAR PUTERI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan telah mempertimbangkan penambahbaikan sistem pilihan raya seperti yang dicadangkan oleh Jawatankuasa Khas Pembinaan Sistem dan Undang-undang Pilihan Raya (ERC) sebagai salah satu alternatif kepada mekanisme perundangan anti-lompat parti.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan telah membentangkan dan meluluskan Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) 2022 berkenaan Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti bagi menghalang daripada perkara ini berlaku lagi di masa hadapan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATO' SRI ABDUL AZEEZ BIN ABDUL RAHIM [BALING]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN:

minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan akan menilai semula cuti menunaikan haji bagi kakitangan awam dari 40 hari kepada 50 hari agar bakal haji dapat menguruskan hal-hal peribadi dengan lebih selesa selepas kembali ke tanah air.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan telah bersetuju melaksanakan pemberian kemudahan Cuti Haji untuk sekali sepanjang tempoh perkhidmatan maksimum 40 hari termasuk Hari Rehat Mingguan, Hari Kelepasan Mingguan dan Hari Kelepasan Am kepada pegawai perkhidmatan awam beragama Islam bagi menunaikan haji di Mekah.
2. Sekiranya seseorang pegawai memerlukan tempoh lebih daripada 40 hari atas sebab-sebab tertentu, pegawai bolehlah menggunakan kemudahan Cuti Rehat yang berkelayakan, Cuti Rehat Khas atau Cuti Penggal sekolah (jika termasuk dalam cuti penggal sekolah) yang mana berkaitan.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN WONG KAH WOH [IPOH TIMUR]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN WONG KAH WOH [IPOH TIMUR] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan punca-punca banjir kilat yang sering melanda Bandaraya Ipoh dalam masa 2 tahun kebelakangan ini, khasnya di Taman Ipoh, Taman Cempaka, Kg Baru Pasir Pinji dan Kg. Seri Kinta. Sama ada Kerajaan bersedia untuk memberikan peruntukan tambahan yang secukupnya kepada Kerajaan Negeri dan Kerajaan Tempatan untuk menangani isu banjir kilat yang dinyatakan.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. KASA ingin menekankan bahawa pembinaan dan penyenggaraan sistem perparitan dan alur air adalah di bawah bidang kuasa pihak berkuasa tempatan selaras dengan Seksyen 50 Akta Jalan, Parit dan Bangunan 1974 (Akta 133). Ini termasuklah sistem perparitan di Taman Ipoh, Taman Cempaka, Kg Baru Pasir Pinji dan Kg. Seri Kinta.
2. Dengan perubahan iklim, intensiti taburan hujan akan meningkat dan menyebabkan kejadian cuaca ekstrem. Faktor perubahan iklim akan menyebabkan masalah perbandaran sedia ada seperti kejadian banjir kilat menjadi lebih kerap. Bagi menangani perkara ini, sistem perparitan sedia ada perlu sentiasa disenggara termasuklah pembersihan sampah sarap secara berkala agar aliran air lancar dan risiko banjir kilat dapat dikurangkan.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Rancangan Tebatan Banjir (RTB) Sungai Kinta Fasa 2 merupakan sebuah projek tebatan banjir yang akan meliputi kawasan Kampar. Berdasarkan rekabentuk terperinci yang sedang dijalankan kini, projek RTB ini akan dijangka dapat menyelesaikan masalah banjir yang berlaku di kawasan Kampar. Kos keseluruhan bagi projek ini adalah RM108,000,000.00 yang merangkumi skop kerja perkhidmatan perunding, perkhidmatan kerja ukur kejuruteraan dan penyediaan pengambilan tanah, pengambilan tanah serta kerja-kerja fizikal.
4. Projek RTB Sungai Kinta Fasa 2 pada ketika ini sedang di dalam peringkat penyediaan *conceptual design report*. Projek ini dijangka ditender bagi kerja pembinaan fizikal pada Ogos 2023.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD YUSOF
[ALOR GAJAH]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD YUSOF [ALOR GAJAH] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan status terkini penguasaan ekuiti Bumiputera.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti yang telah diumumkan dalam pembentangan Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) oleh YAB Perdana Menteri pada 26 September 2021 di Dewan Rakyat, pemilikan ekuiti sektor korporat pada tahun 2019 berdasarkan nilai pasaran adalah seperti berikut:
  - pegangan Bumiputera 17.2 peratus;
  - pegangan bukan Bumiputera 25.0 peratus;
  - pegangan asing 45.5 peratus; dan
  - nomini 12.3 peratus.
2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri sedang melakukan pengiraan pemilikan ekuiti sektor korporat pada tahun 2020 dengan kerjasama Jabatan Perangkaan Malaysia (DOSM), Bursa Malaysia dan Suruhanjaya Syarikat Malaysia. Pengiraan ini dijangka akan dimuktamadkan selewatnya pada suku keempat tahun 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN CHOW KON YEOW
[TANJONG]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN:

minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan akan melaksanakan penurunan kuasa serta penstrukturran semula kuasa antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri bagi mengatasi impak pandemik serta inflasi kini. Jika ya, bila dan jika tidak, mengapa dengan memperincikan usaha yang akan diambil.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Malaysia mengamalkan konsep Persekutuan (federalisme) yang bercirikan kerajaan pusat yang kukuh dan pada masa yang sama negeri-negeri juga menikmati kuasa autonomi dalam hal perkara tertentu.
2. Konsep federalisme diterjemahkan melalui pembahagian kuasa perundangan antara Parlimen dengan Badan Perundangan Negeri serta pembahagian kuasa eksekutif antara Persekutuan dengan Negeri. Prinsip ini telah dicerminkan secara nyata melalui peruntukan Perlembagaan Persekutuan khususnya dalam Bahagian VI dan Jadual Kesembilan.
3. Pembahagian kuasa perundangan antara Kerajaan Persekutuan dengan Kerajaan Negeri diperuntukkan dengan jelas di bawah Perkara 74 Perlembagaan Persekutuan dan dalam Jadual Kesembilan, Perlembagaan Persekutuan.
4. Justeru, sebarang cadangan penurunan kuasa serta penstrukturkan semula kuasa antara Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri bagi mengatasi impak pandemik dan inflasi (sekiranya ada) adalah tertakluk kepada kuasa dan mekanisme di bawah Perlembagaan Persekutuan dan undang-undang lain yang berkaitan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS TAHUN 2022**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DATUK SERI HAJI MOHD. SALIM SHARIF [JEMPOL]
TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK SERI HAJI MOHD. SALIM SHARIF [JEMPOL] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan sebarang usaha terkini atau yang sedang dirangka untuk meningkatkan Paras Harga Pengaktifan (PHP) Insentif Pengeluaran Getah (IPG) kepada RM3.50 sekilogram.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan telah melaksanakan Insentif Pengeluaran Getah (IPG) bermula tahun 2015 yang mana ia merupakan salah satu langkah di peringkat domestik untuk menjamin kebajikan pekebun kecil getah ketika krisis kejatuhan harga getah di samping memastikan pengeluaran getah domestik yang berterusan.

Dalam perkara ini, Kerajaan telah membuat pembayaran berjumlah RM439.59 juta kepada 202,443 orang pekebun kecil di seluruh negara Bermula daripada 1 September 2015 sehingga 20 Jun 2022.

Berhubung cadangan meningkatkan harga pengaktifan IPG daripada RM2.50 kepada RM3.50 sekilogram, Kerajaan telah mengkaji mekanisme penambahbaikan kadar IPG berdasarkan hasil Kajian Impak Pelaksanaan IPG Bagi Tempoh Lima Tahun Pertama (2015-2020).

Cadangan ini akan dikemukakan kepada Jemaah Menteri untuk pertimbangan dan kelulusan pada tahun ini. Beberapa elemen yang akan dipertimbangkan dalam meningkatkan harga pengaktifan IPG kepada RM3.50 adalah seperti berikut:

i. IPG berdasarkan produktiviti

Cadangan peningkatan atau penambahbaikan kadar IPG hendaklah meningkatkan atau sekurang-kurangnya mengekalkan pengeluaran getah negara. Bayaran IPG bersandarkan tahap produktiviti getah dijangka dapat memotivasikan mereka untuk terus menoreh dan seterusnya dapat membantu meningkatkan pengeluaran getah negara secara berterusan (*sustainable*); dan

ii. Manfaat kepada industri getah secara keseluruhan

IPG bukan sahaja dapat memberi manfaat kepada pekebun kecil dengan menstabilkan pendapatan mereka, malah ia juga dapat memberi manfaat kepada keseluruhan industri getah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN HAJI AKMAL NASRULLAH
BIN MOHD. NASIR
[JOHOR BAHRU]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN HAJI AKMAL NASRULLAH BIN MOHD. NASIR [JOHOR BAHRU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah-langkah yang diambil oleh Kerajaan untuk memastikan negara dapat meningkatkan kedudukan atau ranking dalam Global Rankings of Transparency International Malaysia (TI-M) dan Corruptions Perceptions Index (CPI).

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. CPI merupakan barometer antarabangsa yang diterbitkan oleh Transparency International (TI) yang mengukur tahap persepsi rasuah dalam badan awam termasuk pegawai dan Anggota Pentadbiran bagi negara-negara di seluruh dunia.
2. Walau bagaimanapun, pengukuran CPI dilaksanakan berdasarkan persepsi melalui kajian oleh institusi-institusi antarabangsa. Indeks ini adalah untuk memberi gambaran kepada Kerajaan supaya usaha penambahbaikan tadbir urus, integriti dan antirasuah terus dilaksanakan

merentasi pelbagai sektor seperti sektor awam, swasta termasuk politik bagi memberi kesan yang baik kepada daya saing serta ekonomi negara.

3. CPI Malaysia untuk tahun 2021 dikira berdasarkan 9 daripada 13 kajian yang dilaksanakan oleh pelbagai agensi antarabangsa. Laporan tersebut menunjukkan bahawa Malaysia menduduki tempat ke-2 terbaik selepas Singapura di antara 9 negara ASEAN yang terlibat.

4. Antara perkara yang mempengaruhi skor dan kedudukan negara dalam CPI adalah soalan berbeza yang digunakan antara negara, responden atau kumpulan sasar serta jumlah penglibatan negara yang berbeza setiap tahun. Sebagai contoh, kajian CPI tahun 2021 tidak melibatkan negara Brunei.

5. Kerajaan melalui Pusat Governans, Integriti dan Antirasuah Nasional (GIACC) telah mengadakan beberapa sesi libat urus dengan pihak-pihak berkepentingan agar laporan CPI tersebut lebih adil dan dapat memberi gambaran yang sebenar.

6. Kesediaan Malaysia untuk dinilai dalam CPI 2021 menunjukkan ketelusan dan komitmen Malaysia dalam penambahbaikan tadbir urus. Sehubungan itu, Kerajaan kekal komited untuk melaksanakan inisiatif yang telah digariskan di bawah Pelan Antirasuah Nasional (NACP). Walau bagaimanapun, harus kita ingat bahawa usaha-usaha penambahbaikan adalah bersifat jangka panjang dan hasilnya juga akan hanya dapat dilihat dalam jangka masa akan datang.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK HAJI HASANUDDIN BIN MOHD YUNUS
(HULU LANGAT)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan adakah Kementerian memperlengkapkan dengan peralatan-peralatan terkini kepada unit-unit Askar Wataniah Rejimen Askar Jurutera Diraja bukan sahaja untuk berperang tetapi juga untuk membantu rakyat semasa bencana alam.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, Rejimen Askar Jurutera Diraja (RAJD) Askar Wataniah terbahagi kepada dua iaitu **RAJD Pakar Askar Wataniah** dan **RAJD Medan Askar Wataniah**.

RAJD Pakar Askar Wataniah mengandungi pasukan-pasukan pakar dan khusus untuk memastikan perkhidmatan penting (*essential service*) negara terus diselenggarakan walaupun negara sedang diancam. Pasukan-pasukan pakar tersebut terdiri daripada:

1. 40 Rejimen Pakar Pelabuhan RAJD Askar Wataniah;
2. 50 Rejimen Pakar Kereta Api RAJD Askar Wataniah;
3. 60 Rejimen Pakar Air RAJD Askar Wataniah; dan
4. 70 Rejimen Pakar Janalektrik RAJD Askar Wataniah.

Semua aset yang dimiliki oleh setiap entiti adalah hak milik agensi terbabit yang mana jika diperlukan, akan diatur gerak bagi membantu Pihak Berkuasa Awam (PBA) sewaktu negara berada dalam suasana krisis.

RAJD Medan Askar Wataniah pula terdiri dari empat pasukan iaitu:

1. 21 Skn RAJD Askar Wataniah (Kem Kajang Utama, Kajang);
2. 22 Skn RAJD Askar Wataniah (Kem Mahkota Kluang);
3. 23 Skn RAJD Askar Wataniah (Kem Jalan Pusara, Kuala Terengganu); dan 24
4. Skn RAJD Askar Wataniah (Kem Sangro,Taiping).

Mereka dilatih untuk bersiap siaga dalam membantu ganti (*augmentation*) pasukan RAJD Angkatan Tetap untuk melaksanakan sesuatu penugasan. Aturgerak RAJD Medan Askar Wataniah untuk membantu RAJD Angkatan Tetap semasa pelaksanaan tugas adalah menggunakan aset sedia ada Angkatan Tetap yang berkenaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN LIM LIP ENG [KEPONG]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN LIM LIP ENG [KEPONG] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilangan kes yang telah dibenarkan oleh mahkamah sejak tahun 2018 dalam permohonan penghakiman ingkar mematuhi perintah mahkamah sivil untuk membayar nafkah isteri dan/atau anak. Apakah langkah-langkah Kerajaan selain membekukan akaun suami yang ingkar membayar nafkah itu.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, bilangan permohonan penghakiman ingkar mematuhi perintah mahkamah sivil untuk membayar nafkah isteri dan/atau anak sejak tahun 2018 adalah sebagaimana **Lampiran**.
2. Bagi kes keingkaran membayar nafkah, pihak yang terjejas akan memfailkan Permohonan Komital sebagaimana yang diperuntukkan dalam Rule 74 of Divorce and Matrimonial Proceedings Rules 1980. Dalam prosiding komital tersebut mahkamah akan memanggil pihak suami untuk menjelaskan alasan tidak membayar nafkah dan perintah mahkamah yang asal akan diubah (vary the order) berdasarkan kemampuan suami setelah mahkamah berpuas hati dengan alasan yang diberikan. Jika tidak, mahkamah akan memberikan perintah komital iaitu pemenjaraan kepada suami yang ingkar membayar nafkah.
3. Selain daripada itu, berdasarkan item 5 Jadual 11 Akta Perkhidmatan Kewangan 2013 [Akta 758], bank berlesen atau bank pelaburan berlesen yang telah disampaikan dengannya suatu perintah garnisan atau perintah hiwalah daripada mahkamah boleh menahan wang dalam akaun seseorang pelanggan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS TAHUN 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM
[PASIR GUDANG]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN HASSAN BIN ABDUL KARIM [PASIR GUDANG] minta **MENTERI PERUSAHAAN PERLADANGAN DAN KOMODITI** menyatakan adakah Kerajaan akan mengenakan peraturan undang-undang kepada syarikat-syarikat perladangan kelapa sawit yang memperolehi keuntungan besar daripada eksport kelapa sawit mereka supaya mereka membekalkan sejumlah kuantiti kelapa sawit yang mencukupi dengan harga rendah kepada penggunaan minyak kelapa sawit domestik untuk rakyat Malaysia supaya rakyat boleh membeli minyak-minyak masak dengan harga murah dan Kerajaan pula tidak perlu mengeluarkan wang yang banyak untuk subsidi.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

- Kerajaan tiada peruntukan perundangan yang boleh dikuatkuasakan ke atas syarikat perladangan kelapa sawit yang memperoleh keuntungan besar daripada eksport kelapa sawit supaya mereka membekalkan sejumlah kuantiti kelapa sawit bagi penggunaan minyak kelapa sawit domestik dengan harga murah. Sebagai mana sedia maklum, syarikat perladangan telah pun dikenakan Levi Keuntungan Luar Biasa dan pengenaan peraturan baharu dijangkakan akan membebankan lag pemain industri dan akan menjadi tidak menarik untuk terlibat dalam perniagaan tersebut.

SOALAN NO.: 45

- Industri sawit juga dikenakan kutipan SES sebanyak RM16.00 bermula 1 Mac 2021 berbanding kadar lama sebanyak RM14.00. Kutipan SES ini digunakan juga bagi membiayai aktiviti-aktiviti dalam menangani masalah bekalan minyak sawit mentah di pasaran dan menstabilkan harganya.

Tuan Yang Di-Pertua,

- Subsidi yang diberikan oleh pihak Kerajaan adalah juga sebahagian daripada hasil yang dikutip menerusi Levi Keuntungan Luar Biasa. Oleh yang demikian, syarikat tersebut sebenarnya telah menyumbang sebahagian daripada pendapatan melalui bayaran cukai yang digunakan oleh Kerajaan untuk memberi subsidi minyak masak polibeg 1kg untuk kegunaan domestik.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK MOHD. AZIS BIN JAMMAN
(SEPANGGAR)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan sejak Pameran Maritim dan Udara Antarabangsa (LIMA) diperkenalkan sehingga kini, sejauh manakah ianya memberikan kelebihan kepada negara khususnya dalam memajukan keupayaan ketenteraan kita berbanding negara-negara serantau.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Penganjuran Pameran Maritim dan Aeroangkasa Antarabangsa Langkawi (LIMA) secara ringkasnya adalah bertujuan untuk memperkasakan pembangunan industri pertahanan tempatan selain sebagai satu agenda diplomasi pertahanan untuk memperkuatkan hubungan diplomatik dengan pelbagai negara. Selain daripada itu, LIMA juga merupakan pusat rujukan bagi Kerajaan untuk membangun dan memodenkan keperluan ketenteraan khususnya dalam segmen aeroangkasa dan maritim.

LIMA yang dianjurkan bermula pada tahun 1991 telah menunjukkan perkembangan yang positif dan memberangsangkan dari pelbagai sudut. Bilangan penyertaan pihak pempamer meningkat kepada 406 pempamer dari 36 buah negara semasa LIMA 2019 berbanding 99 pempamer dari 15 buah negara pada LIMA 1991. LIMA 2019 juga telah mencatatkan penyertaan 105 buah pesawat dan 104 aset maritim berbanding hanya 23 buah pesawat dan 37 aset maritim yang menyertai pada LIMA 1991.

Perkembangan ini membuktikan bahawa LIMA telah berjaya menyediakan platform untuk mewujudkan kerjasama strategik antara syarikat industri pertahanan tempatan dengan syarikat pengeluar pertahanan luar negara melalui peluang dan potensi yang dicetuskan semasa pameran ini. Interaksi dan jalinan kerjasama yang wujud semasa LIMA membolehkan penggiat industri pertahanan tempatan meningkatkan keupayaan syarikat dan peluang menembusi pasaran global seiring dengan usaha Kerajaan untuk memudahkan projek-projek pelaburan dan perkongsian perniagaan melalui pertukaran maklumat dan teknologi. Pelaburan jangka masa panjang ini diperkuuhkan dengan perjanjian-perjanjian persefahaman (MoU) dan kontrak yang ditandatangani semasa LIMA berlangsung.

Sebagai tambahan, pengenalan LIMA sejak tahun 1991 juga telah membantu dalam menjadikan Malaysia kini sebagai hub industri maritim dan aeroangkasa utama di rantau Asia Pasifik. LIMA juga dilihat dapat menyokong dalam perancangan menjadikan Malaysia sebagai negara aeroangkasa terkemuka di Asia Tenggara dan merupakan sebahagian daripada pasaran global sejajar dengan Rangka Tindakan Industri Aeroangkasa Malaysia 2030.

Kementerian Pertahanan dan ATM sentiasa menngambil peluang semasa LIMA untuk menilai perkembangan teknologi terkini dan membuat kajian pasaran (market survey) serta dapat memperhalusi spesifikasi aset ATM terutamanya bagi aset dan pesawat udara dan maritim. Ini bagi menentukan keupayaan aset ATM yang dimiliki adalah berkredibiliti dan dinamik mengikut keperluan masa kini dan masa hadapan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK ZAKARIA BIN MOHD. EDRIS @
TUBAU [LIBARAN]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Datuk Zakaria bin Mohd. Edris @ Tubau [Libaran] minta MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR menyatakan apakah pendirian dan usaha Kementerian terhadap cabaran perubahan iklim ekstrem, kemunculan penyakit baharu dan penghijrahan paksa.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Berdasarkan laporan Kumpulan Kerja Pertama bagi penghasilan laporan Penilaian Keenam *Intergovernmental Panel on Climate Change* dengan izin, IPCC yang diterbitkan pada Ogos 2021 yang lalu, pemanasan global telah mencapai 1.1°C berbanding paras era pra-perindustrian dari tahun 1850 hingga 1900. Pemanasan global pada tahap 1.5°C akan menyebabkan peningkatan fenomena gelombang haba, musim panas yang lebih panjang dan musim sejuk yang lebih pendek. Selain itu, laporan tersebut turut melaporkan pelbagai impak perubahan iklim akan berlaku di peringkat global seperti peningkatan suhu purata global, peningkatan taburan hujan, musim kering, peningkatan aras laut, dan kehilangan biodiversiti.

SOALAN NO: 47

2. Di peringkat nasional, Laporan Komunikasi Kebangsaan Ketiga kepada Kerangka Konvensyen Perubahan Iklim dibawah Pertubuhan Bangsa Bangsa Bersatu, atau dengan izin, *Third National Communications to the United Nations Convention Framework on Climate Change* yang dikemukakan pada tahun 2018, kesan utama perubahan iklim yang dialami negara adalah kejadian banjir yang lebih ekstrem, kemarau panjang dan kenaikan aras laut. Antara cabaran yang perlu diatasi adalah impak perubahan iklim ini terhadap pelbagai sektor ekonomi. Justeru, Kementerian berpandangan bahawa jika kesan perubahan iklim ini tidak dibendung, risiko kerugian harta benda, kehilangan punca pencarian dan kehilangan nyawa akan meningkat di masa hadapan.
3. Untuk langkah jangka pendek dan segera bagi isu banjir yang lebih ekstrem, Kementerian melalui agensi JPS, MET Malaysia dan NAHRIM telah melaksanakan beberapa tindakan tuntas untuk mengawal dan memantau aset-aset air bagi menangani impak kemarau dan banjir di pintu-pintu empangan, pam dan pintu air; meningkatkan keberkesanan sistem amaran awal dan meningkatkan keupayaan serta kecekapan model-model ramalan perkhidmatan cuaca.
4. Untuk makluman Ahli yang berhormat juga, Kementerian ini sedang dalam proses membangunkan Pelan Adaptasi Kebangsaan yang turut merangkumi sektor kesihatan awam, atau dengan izin, *public health* yang akan menilai peningkatan penyakit sedia ada atau baharu akibat daripada perubahan iklim. Pelan ini juga akan mengambil isu rentas sektor dan sosial dengan menggunakan pendekatan *whole of nation*, dengan izin, bagi memastikan isu di peringkat akar umbi seperti penghijrahan paksa dapat dikenalpasti dan ditangani secara holistik oleh pihak-pihak yang berkenaan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK ROBERT LAWSON CHUAT
(BETONG)**

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK ROBERT LAWSON CHUAT [BETONG] minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan apakah status terkini pembinaan Lebuhraya Pan Borneo di Sarawak dan adakah projek ini dapat disiapkan mengikut jadual.

JAWAPAN

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Projek Lebuhraya Pan Borneo (LPB) Sarawak merupakan inisiatif Kerajaan Persekutuan untuk menambahbaik secara berperingkat jaringan infrastruktur jalan raya di Sarawak. Sehingga Jun 2022, status kemajuan Fasa 1 bermula dari Telok Melano ke Miri sepanjang 786 km adalah 84% siap dan dijangka siap sepenuhnya pada suku pertama tahun 2023. Beberapa pakej dan seksyen telah dibuka untuk pengguna jalan raya secara berperingkat seawal 2019 seperti berikut:

- a) Pakej Telok Melano ke Sematan sepanjang 33 km yang telah siap sepenuhnya pada 6 Januari 2019;
- b) Seksyen Julau bagi Pakej Kerja 07, Persimpangan Bintangor ke Persimpangan Julau sepanjang 29 km telah siap pada 28 Oktober 2021;
- c) Seksyen Serian bagi Pakej Kerja 03 sepanjang 33 km, Bulatan Serian ke Balai Ringin telah siap pada 4 Disember 2021;
- d) Seksyen Nyabau bagi Pakej Kerja 10, Simpang Nyabau ke Sungai Tangap sepanjang 1.2 km telah siap pada 26 Januari 2022; dan
- e) Seksyen Pujut bagi Pakej Kerja 11, Sungai Tangap ke Jalan Pujut Link sepanjang 15.9 km telah siap pada 2 Julai 2022.

Sama seperti projek-projek Kerajaan lain, prestasi kemajuan kerja pembinaan Projek LPB Sarawak turut terkesan akibat oleh kekurangan pekerja, bahan binaan susulan dari wabak Covid-19 dan impak ekonomi global pada masa kini. Sehubungan itu, pelbagai pelan mitigasi sedang dilaksanakan antara lainnya penyelarasan semula jadual pembinaan dan Lanjutan Masa (*Extension Of Time - EOT*) bagi memastikan kelancaran serta kelangsungan projek ini.

Kementerian Kerja Raya turut mengambil langkah proaktif untuk memantau prestasi kemajuan secara berterusan melalui lawatan berkala dan sesi libat urus bersama kontraktor dan perunding yang terlibat. Ini adalah untuk mengenalpasti keberkesanan tindakan mitigasi dan penambahbaikan yang boleh diambil bagi memastikan kelancaran pelaksanaan Projek LPB Sarawak.

Dengan pelaksanaan projek LPB Sarawak ini, ia bukan sahaja akan menambahbaikkan jaringan jalan raya di Sarawak dan melengkapkan jaringan jalan raya ke negeri Sabah dan negara Brunei Darussalam, bahkan bakal mewujudkan peluang pekerjaan, pemangkin pembangunan sosioekonomi dan menyediakan laluan perjalanan yang lebih pantas, selesa dan selamat bagi penduduk di Sarawak khususnya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK SERI SHAMSUL ISKANDAR
@ YUSRE BIN MOHD AKIN
[HANG TUAH JAYA]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah penambahbaikan yang telah diambil untuk mengatasi masalah kejadian banjir di seluruh negara khususnya di Bukit Beruang, Melaka serta mekanisme amaran awal yang telah disediakan bagi mengelak rakyat maut sekiranya berlaku lagi kelewatan agensi Kerajaan Persekutuan memberikan bantuan seperti yang telah terjadi di Selangor pada tahun lepas.

JAWAPAN:

**DI JAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Bagi memastikan pengurusan bencana negara pada masa akan datang dapat berjalan dengan baik dan mengatasi kelemahan-kelemahan yang dikenal pasti berikutan kejadian banjir besar pada Monsun Timur Laut 2021/2022 yang lepas, Mesyuarat Jawatankuasa Pengurusan Bencana Pusat (JPBP) yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri secara dalam talian pada 3 Februari 2022 telah bersetuju dengan lapan langkah strategik (jangka masa pendek, sederhana dan panjang) penambahbaikan pengurusan bencana di seluruh negara yang telah dibentangkan oleh Agensi Pengurusan Bencana Negara (NADMA) iaitu:

- (i) Pemerksaan dasar, perundangan dan mekanisme berkaitan pengurusan bencana dan pengurangan risiko bencana (DRR);
- (ii) Penekanan terhadap inisiatif DRR;
- (iii) Penyediaan dana untuk pengurusan bencana dan DRR;
- (iv) Pengukuhan mekanisme koordinasi dan kompetensi *stakeholders* pengurusan bencana;
- (v) Penambahbaikan sistem dan penyampaian maklumat di dalam pengurusan bencana dan DRR;
- (vi) Pemerksaan dasar dan mekanisme koordinasi bantuan NGO dan sukarelawan;
- (vii) Peningkatan kemahiran di dalam komunikasi krisis dan komunikasi strategik; dan
- (viii) Peningkatan kapasiti komuniti setempat dan tumpuan terhadap *localization* di dalam pengurusan bencana dan DRR.

2. Pewujudan repositori daftar risiko bencana negara (National Risk Register) juga akan membantu mempertingkatkan perluasan dasar

DRR melalui pembuatan keputusan berdasarkan risiko dan maklumat sejarah bencana di peringkat daerah dan negeri.

3. Kementerian dan Agensi juga disarankan untuk membuat penetapan sebanyak lima peratus daripada perbelanjaan mengurus dan pembangunan bagi tujuan pengurusan bencana pada masa akan datang. Ini penting bagi persiapan perbelanjaan untuk tujuan kesiapsiagaan, tindak balas, pemulihan awal dan pasca bencana serta pencegahan dan mitigasi risiko bencana.

4. Mesyuarat JPBP juga bersetuju dengan penekanan terhadap konsep “whole of society approach” yang perlu diterjemahkan dalam dasar, pengoperasian dan latih amal bencana dengan penglibatan bersama agensi-agensi Kerajaan, NGO, dan komuniti.

5. Pada masa yang sama, pemerkasaan kapasiti komuniti setempat akan dipertingkatkan melalui ketua komuniti yang akan bertindak sebagai *initial responder*.

6. Mesyuarat JPBP juga secara dasarnya bersetuju dengan cadangan jangka pendek dan jangka panjang yang dikemukakan oleh Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) untuk mengatasi punca dan seterusnya menyelesaikan masalah banjir iaitu:

- (i) Pihak kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan diberikan tanggungjawab untuk memastikan saluran perparitan dalam keadaan baik terutamanya bagi mengelakkan kejadian banjir kilat;
- (ii) Menaiktaraf mendalamkan dan melebarkan sungai-sungai utama;
- (iii) Meninggikan benteng dan ban sungai serta parit;
- (iv) Membina lebih banyak tebatan banjir;
- (v) Membina empangan dan stesen pintu kawalan air (baraj) bagi mengawal kenaikan paras air;
- (vi) Membina terowong SMART terutama di bandar yang mempunyai kepadatan penduduk yang tinggi seperti di Shah Alam;

- (vii) Membangunkan kawasan penempatan berdaya tahan seperti ‘*sponge city*’ di China;
- (viii) Mewujudkan takungan air atau ‘kota takungan pinggir sungai’ seperti di Belanda;
- (ix) Pemindahan kawasan kampung di tepi sungai yang berisiko banjir ke kawasan yang lebih tinggi;
- (x) Mewujudkan Pusat Ramalan Cuaca Numerikal Kebangsaan;
- (xi) Meningkatkan sistem siren dan amaran berkaitan banjir di pusat JPS selain pemantauan bencana banjir menerusi kamera litar tertutup (CCTV);
- (xii) Membangunkan sistem ramalan dan amaran banjir berasaskan kecerdasan buatan (*artificial Intelligence*) serta sistem amaran awal banjir lumpur;
- (xiii) Menaik taraf 100 buah stesen pencerapan cuaca permukaan automatik sedia ada yang telah usang;
- (xiv) Mengawal penebangan hutan; dan
- (xv) Kelulusan pelan perancangan bandar hendaklah mengambil kira tentang risiko banjir.

7. Peruntukan untuk penyelesaian secara komprehensif ini memerlukan peruntukan yang besar melibatkan ratusan bilion ringgit yang memakan masa panjang, oleh itu mesyuarat bersetuju supaya kerajaan memfokuskan terhadap kawasan berisiko tinggi dan diberikan keutamaan untuk melaksanakan pelan penyelesaian masalah banjir.

8. Dari segi penambahbaikan amaran awal, Kementerian Komunikasi dan Multimedia Malaysia (KKMM) telah mengadakan beberapa siri mesyuarat berkaitan hebahan amaran awal bencana dan satu jawatankuasa berkaitan perkara ini telah ditubuhkan. Antara cadangan yang telah dibincangkan adalah penggunaan aplikasi *Whatsapp* sebagai medium hebahan. Selain itu, dua kaedah yang digunakan sebelum ini iaitu SMS secara tradisional dan *flash broadcast* akan diteruskan.

SOALAN NO. 50

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN STEVEN CHOONG SHIAU
YOON
[TEBRAU]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN NO. 50

Tuan Steven Choong Shiao Yoon [Tebrau] minta **KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI** menyatakan apa yang sedang dirancangkan oleh Kerajaan Malaysia bagi menggalakkan lebih banyak pelaburan berdasarkan pembangunan mampan (*sustainable development*) dengan meningkatkan akses kepada pembiayaan hijau (*green financing*) dan mewujudkan 12 pasaran baharu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Antara langkah-langkah proaktif yang sedang dilaksanakan oleh Kerajaan melalui Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) bagi menggalakkan lebih banyak pelaburan berdasarkan pembangunan mampan (*sustainable development*) adalah seperti berikut:

- i. Menggubal Dasar Pelaburan Baharu Negara berteraskan Aspirasi Pelaburan Nasional (NIA) yang menyasarkan pelaburan berkualiti tinggi berintensifkan modal dan teknologi dengan berteraskan elemen-elemen Alam Sekitar, Sosial dan Tadbir Urus (*Environmental, Social and Governance – ESG*);
- ii. Melaksana Dasar Negara Mengenai Industri 4.0: *Industry4WRD* dengan pengenalan kepada Dana Intervensi *Industry4WRD* dan Geran Automasi Pintar (*Smart Automation Grant – SAG*) bagi menggalakkan adaptasi digitalisasi dan automasi dalam kalangan syarikat tempatan, khususnya perusahaan mikro, kecil dan sederhana (PMKS) untuk mengaplikasi teknologi Industri 4.0 di dalam operasi syarikat;
- iii. Menggubal Rangka Tindakan (*Blueprint*) Ekonomi Digital Malaysia bagi membina ekosistem digital yang lengkap serta Dasar Revolusi Perindustrian Keempat (4IR) Negara untuk mendorong pembangunan ekonomi digital. Sebuah kolaborasi digital antara Lembaga Kemajuan Pelaburan Malaysia (MIDA) dan *Malaysia Digital Economy Corporation* (MDEC) yang dikenali sebagai Pejabat Pelaburan Digital (*Digital Investment Office*), telah ditubuhkan untuk mempercepatkan pelaburan digital di negara ini;

SOALAN NO. 50

- iv. Melaksana insentif bagi menarik pelabur melalui pakej pengecualian cukai istimewa untuk menggalakkan syarikat asing memindah (*relocate*) operasinya ataupun menujuhkan operasi baharu di Malaysia dan menjadikan Malaysia sebagai pusat rangkaian bekalan antarabangsa;
- v. Menambah baik proses pelaburan dengan menujuhkan *Project Acceleration and Coordination Unit* (PACU) di MIDA bagi mempercepatkan kelulusan daripada pelbagai agensi dan pelaksanaan projek pelaburan di Malaysia di setiap peringkat; dan
- vi. Memperkenal inisiatif memudahkan urusan menjalankan perniagaan (*ease of doing business*) seperti #MyMudah di bawah Perbadanan Produktiviti Malaysia (MPC) sebagai langkah bukan fiskal untuk menyokong pemulihran ekonomi menerusi langkah-langkah yang efektif dalam mengurangkan beban peraturan tidak wajar dan mengurangkan kos perniagaan sekaligus meningkatkan produktiviti dan daya saing negara.

Selain itu, MITI melalui *Malaysian Industrial Development Finance Berhad* (MIDF), selaku agensi pelaksana telah memperkenalkan Pembiayaan Perniagaan Lestari dan Hijau (*Sustainable and Green Biz Financing* – SGBF) di bawah perbelanjaan pembangunan Rancangan Malaysia Ke-12 (RMKe-12) yang berjumlah RM100 juta untuk mendorong syarikat-syarikat tempatan terutamanya Perusahaan Kecil dan Sederhana di dalam sektor perkilangan dan perkhidmatan bagi meningkatkan penggunaan teknologi hijau dan kecekapan tenaga. SGBF juga bertujuan untuk mempermudah pembangunan infrastruktur dan kemudahan yang diperlukan bagi mengurangkan penggunaan sumber karbon dan memastikan “Matlamat Pembangunan Lestari” (*Sustainable Development Goals* – SDG) negara dapat dicapai.

MITI melalui MIDA turut menawarkan Geran Automasi Pintar (*Smart Automation Grant* - SAG) bagi menggalakkan peningkatan automasi dalam aktiviti perkilangan dan perkhidmatan, terutamanya di

SOALAN NO. 50

kalangan perusahaan kecil dan sederhana (PKS) serta syarikat pertengahan (*Mid-Tier Company - MTC*). Penawaran geran ini dapat membantu syarikat meningkatkan kecekapan dan produktiviti sektor perkilangan dan perkhidmatan dengan mengurangkan kebergantungan kepada pekerja asing berkemahiran rendah, seterusnya memberi peluang perniagaan di sektor bernilai tambah tinggi. Selaras dengan matlamat SDG, peningkatan automasi menggalakkan syarikat menghasilkan produk dan perkhidmatan bernilai tambah lebih tinggi serta mengurangkan pembaziran sumber. Sebanyak RM200 juta telah diperuntukkan bagi skim Geran Automasi Pintar (SAG) melalui Pakej Rangsangan PENJANA, PEMERKASA dan Belanjawan 2022.

MITI serta agensi-agensi di bawahnya akan terus memastikan pelaburan berkualiti dan berimpak tinggi dibawa masuk ke dalam negara bagi mewujudkan pekerjaan berpendapatan tinggi, memperkuuh rantaian domestik dan mewujudkan ekosistem pelaburan dan perniagaan yang kondusif dan dinamik.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHOW KON YEOW [TANJONG]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN CHOW KON YEOW [TANJONG] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan perincikan status-status mekanisme projek pembesaran Empangan Mengkuang sebagaimana tersenarai dan bilakah ia akan disempurnakan:- (a) Fasa 2B – Pemasangan paip bergaris pusat 1,600 mm dari Stesen Pam Mak Sulong ke Terusan Sungai Dua; (b) Fasa 2C – Pembinaan Stesen Pam Lahar Yooi berkapasiti 440 juta liter sehari; dan Ampang Jajar baru di Rantau Panjang, Seberang Perai Utara.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Kementerian Alam Sekitar dan Air (KASA) telah melaksanakan Projek Pembesaran Empangan Mengkuang bagi menjamin bekalan air yang berterusan kepada penduduk Pulau Pinang. Untuk itu, Kerajaan Persekutuan telah berjaya menyiap dan menyerahkan Fasa 1 dan Fasa 2A, Pembesaran Empangan Mengkuang dan Rumah Pam Mak Sulong kepada Kerajaan Negeri Pulau Pinang pada 26 Oktober 2020.

2. Status bagi Fasa 2B iaitu saluran paip air mentah dari Rumah Pam Mak Sulong ke Terusan Sg. Dua adalah dalam peringkat pembinaan. Kontraktor bagi projek ini telah dilantik yang mana tempoh pelaksanaan selama 72 minggu dari 1 Jun 2021 hingga 17 Disember 2022. Atas beberapa isu yang tidak dapat dielakkan seperti keadaan tanah yang tidak

SOALAN NO: 51

rata di salah satu komponen projek ini, maka Lanjutan Masa No.1 telah diluluskan dan tarikh siap yang baharu adalah pada 13 Februari 2023.

3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, dengan siapnya Fasa 2A, Rumah Pam Mak Sulong, ia mampu mengepam 200 hingga 400 Juta Liter Sehari (JLH) air ke Empangan Mengkuang sehingga penuh. Kajian akhir bagi projek Pembinaan Baraj Baru Sungai Muda mendapati bahawa Empangan Mengkuang mampu mencapai kapasiti maksimum melalui pemindahan sumber air daripada Sungai Perai melalui Pam Mak Sulong ketika musim hujan.
4. Stesen Pam Lahar Yooi hanya akan beroperasi sebagai sistem pengepaman sokongan dan dijangka tidak akan beroperasi untuk kebanyakan waktu. Oleh itu, Fasa 2C: pembinaan Stesen Pam Lahar Yooi ini adalah tidak berdaya maju untuk dilaksanakan. Untuk rekod, kapasiti Empangan Mengkuang dikekalkan pada tahap 90% bagi memastikan ianya dapat menampung limpahan semula jadi sekiranya berlaku hujan luar jangka di sekitar Empangan Mengkuang.

Tuan Yang Di-Pertua,

5. Struktur tambakan alur limpah akan dibina bagi menaikkan aras kebolehambilan air sungai bagi mengelakkan pembaziran air mentah di kawasan ampang jajar (baraj) sedia ada di Rantau Panjang, Seberang Perai Utara. Kerja-kerja pembinaan struktur tambakan alur limpah ini dijangka akan bermula pada pertengahan tahun 2023 dan dijangka siap sepenuhnya pada April 2026 dengan anggaran peruntukan sebanyak RM150 Juta. Projek ini akan memberi manfaat kepada kelangsungan bekalan air di kedua-kedua negeri Pulau Pinang dan Kedah.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pengiraan nilai ekuiti atau saham Bumiputera :

- (a) adakah masih berdasarkan nilai tara (*par value*) memandangkan prinsip tanpa nilai tara telah dikuatkuasa di bawah seksyen 74 Akta Syarikat 2016; dan
- (b) nyatakan contoh pengiraan nilai ekuiti bagi satu syarikat 100% milik bumiputera dan satu syarikat majoriti milik Bumiputera.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Selaras dengan prinsip tanpa nilai tara yang telah dikuatkuasa di bawah seksyen 74 Akta Syarikat 2016, pemilikan ekuiti sektor korporat telah mula dilaporkan berdasarkan nilai pasaran bermula tahun 2019. Dalam hal ini, seperti yang telah diumumkan dalam pembentangan Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12) oleh YAB Perdana Menteri pada 26 September 2021 di Dewan Rakyat, pemilikan ekuiti sektor korporat pada tahun 2019 berdasarkan nilai pasaran adalah seperti berikut:

- pegangan Bumiputera 17.2 peratus;
- pegangan bukan Bumiputera 25.0 peratus;
- pegangan asing 45.5 peratus; dan
- nomini 12.3 peratus.

2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, setiap pemilikan saham oleh Bumiputera yang merangkumi individu dan agensi mandat Bumiputera dalam mana-mana syarikat yang didaftarkan di Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) dan syarikat yang disenaraikan di Bursa Malaysia akan diambil kira dalam pengiraan ekuiti ini.

3. Pengiraan pemilikan berdasarkan nilai pasaran bagi syarikat tersenarai adalah berdasarkan bilangan saham yang dimiliki oleh pemegang saham dan harga terakhir saham pada tahunan berkenaan manakala, bagi syarikat tidak tersenarai adalah berdasarkan bilangan saham dan nilai aset bersih (*net asset value*).

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. PUAN ISNARAISAH MUNIRAH
BINTI MAJILIS@FAKHARUDY
[KOTA BELUD]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

PUAN ISNARAISAH MUNIRAH BINTI MAJILIS@FAKHARUDY
[KOTA BELUD] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan

- (a) adakah Suruhanjaya Pilihan Raya (SPR) akan lebih bertegas dan melaksanakan penguatkuasaan yang lebih ketat dalam memastikan tiada penggunaan telefon bimbit di dalam pusat pengundian; dan
- (b) walaupun penggunaan telefon bimbit dilarang, namun membawa telefon bimbit ke pusat pengundian bukan satu kesalahan. Adakah Kerajaan bersetuju bahawa larangan tanpa hukuman mencemarkan keupayaan dan integriti SPR di mata dunia.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada ketika ini tiada peruntukan di bawah Akta mahupun Peraturan berkaitan urusan pilihan raya yang memberi atau membolehkan SPR untuk menghalang mana-mana orang daripada membawa atau menggunakan telefon bimbit di dalam saluran mengundi.

Walau bagaimanapun, adalah menjadi tanggungjawab untuk memelihara kerahsiaan maklumat pengundian dalam pilihan raya oleh pegawai, kerani, jurubahasa, calon, ejen dan mana-mana orang lain yang dibenarkan hadir dalam mana-mana urusan berkaitan pilihan raya (Seksyen 5 Akta Kesalahan Pilihan Raya 1954). Pelanggaran peruntukan ini apabila disabitkan boleh dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi 1 tahun atau didenda tidak melebihi RM3,000.00 atau dipenjarakan dan didenda kedua-duanya.

Sekian, terima kasih.

SOALAN NO. 54

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DR. ONG KIAN MING
[BANGI]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN NO. 54

Dr. Ong Kian Ming [Bangi] minta **KEMENTERIAN PERDAGANGAN
ANTARABANGSA DAN INDUSTRI** menyatakan bila Dasar Pengilangan Semula (*remanufacturing*) akan diumumkan dan perbincangan pihak berkepentingan (*stakeholders*) yang telah dijalankan sejak 2020 berkaitan dasar ini.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Industri pengilangan semula merupakan salah satu daripada industri di bawah Ekonomi Kitaran (*Circular Economy*) yang merupakan model untuk pengeluaran dan penggunaan yang bertujuan untuk melanjutkan kitaran hayat produk.

Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri telah merangka dan melaksanakan Dasar Pengilangan Semula Nasional (NRP) sejak 18 Disember 2019 bagi memacu pertumbuhan industri pengilangan semula dalam meningkatkan keupayaan pengilang semula (*remanufacturer*) menghasilkan produk yang bernilai tinggi, meningkatkan eksport produk tempatan, melindungi kepentingan pengguna melalui peraturan dan undang-undang berkenaan produk pengilangan semula dan membezakan produk pengilangan semula dengan produk kitar semula.

Di bawah NRP, sektor pengilangan semula akan memberi tumpuan kepada lima subsektor iaitu bahagian dan komponen aeroangkasa, bahagian dan komponen automotif, produk elektronik dan IT, peralatan marin serta jentera dan peralatan tanaman.

Satu piawaian industri berkenaan pengilangan semula iaitu *Remanufacturing Seven Key Process Area* (R7KPA) juga telah digubal oleh MITI dengan kerjasama *Standard and Industrial Research Institute of Malaysia* (SIRIM) sebagai kriteria asas.

Pengilangan semula akan dikawal selia di bawah Akta Penyelarasian Perindustrian 1976 (*Industrial Coordination Act 1976*) melalui pengeluaran Lesen Pengilang kepada syarikat bagi memastikan penyelarasian aktiviti pengilangan semula yang sistematik.

Bagi pengilangan semula subsektor automotif, di samping pematuhan terhadap R7KPA, piawaian Malaysia MS2697: 2018 iaitu *Motor Vehicle Aftermarket - Repair, Reuse, Recycle and Remanufacture*

SOALAN NO. 54

(4R) for Parts and Components dan MS2696: 2018 iaitu *Motor Vehicle Aftermarket - Service and Spare Parts* (2S) turut diguna pakai. Piawaian ini merangkumi pembangunan pengetahuan dan kemahiran teknologi, penubuhan rangka kerja kawalan kualiti dalam pengilangan semula untuk produk yang dikilangkan semula dan juga penjelasan mengenai syarat-syarat perdagangan untuk produk yang dikilang semula.

Sehingga kini, sebanyak 18 daripada 23 syarikat ‘rebuilt’ telah menjalankan audit transformasi bagi peralihan kepada fasa pengilangan semula. Syarikat ‘rebuilt’ ini merupakan syarikat yang menjalankan aktiviti membaik pulih dan memasang semula kenderaan komersial terpakai.

Satu sesi libat urus telah diadakan bersama-sama syarikat-syarikat ‘rebuilt’ pada 24 Februari 2022 bagi membincangkan penemuan audit transformasi 2021. Antara penemuan audit tersebut adalah isu-isu berkenaan penyediaan label produk yang tidak mudah tertanggal, pengkalibrasian mesin-mesin pengujian dan pemberian latihan kompetensi bagi pekerja-pekerja syarikat bagi mendapat Sijil Kemahiran Malaysia.

NRP memberi penekanan kepada pembangunan lestari dan ekonomi kitaran dalam menyumbang kepada sektor pembuatan yang mampan dan pemuliharaan alam sekitar. Di samping itu, rakyat juga mendapat manfaat pilihan komponen dan peralatan dikilang semula yang berkualiti dengan tawaran harga yang lebih kompetitif dan berpatutan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE
[SANDAKAN]**

TARIKH : 2 OGOS 2022

SOALAN

PUAN VIVIAN WONG SHIR YEE [SANDAKAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Perdana Menteri akan mempertimbang untuk memperkenalkan polisi cukai khas untuk menggalakkan kilang-kilang dan lain-lain industri untuk berpindah ke Sabah dalam melaksanakan konsep "Keluarga Malaysia" agar rakyat Sabah juga tidak lagi ketinggalan jauh dari segi pembangunan ekonomi.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Majlis Khas Perjanjian Malaysia 1963 (Majlis Khas MA63) yang dipengerusikan oleh YAB Perdana Menteri merupakan platform yang diwujudkan khusus bagi membincangkan isu-isu berbangkit mengenai pelaksanaan Perjanjian Malaysia 1963 di antara Kerajaan Persekutuan bersama-sama dengan Kerajaan Negeri Sabah dan Kerajaan Negeri Sarawak. Selain itu, terdapat empat (4) Jawatankuasa Kerja telah ditubuhkan di bawah Majlis Khas MA63 iaitu Jawatankuasa Kerja Rakan Sekutu (JKRS), Jawatankuasa Perundingan Bersama Mengenai Pemberian Khas di Bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan (JCC), Jawatankuasa Kerja Keselamatan Negeri Sabah dan Negeri Sarawak (JKKSS) dan Jawatankuasa Kerja Sosioekonomi (JKSE).

Dari segi pembangunan sosioekonomi dan sektor pelaburan, Kerajaan telah menyediakan pelbagai jenis insentif cukai di bawah Akta Cukai Pendapatan 1967 dan Akta Penggalakan Pelaburan 1986 untuk terus menggalakkan aktiviti pelaburan oleh pelabur asing dan domestik dalam negara. Insentif yang disediakan tidak dibuat secara selektif dan terhad kepada sesuatu kawasan sahaja sebaliknya dapat dinikmati oleh semua kawasan termasuklah di Sabah.

Selain penyediaan fasiliti berbentuk fiskal oleh Kerajaan Persekutuan, adalah penting bagi setiap pihak termasuk agensi penggalakan pelaburan seperti SEDIA dan Kerajaan Negeri memainkan peranan dalam menyediakan lain-lain fasiliti fiskal dan bukan fiskal yang lain kepada pelabur yang ingin melabur ke dalam negeri Sabah. Bagi syarikat-syarikat dan industri yang bercadang berpindah ke Sabah, Kerajaan Negeri Sabah sentiasa bersedia menerima apa-apa cadangan khusus dan berbincang seciara spesifik untuk membantu pihak industri yang ingin melabur di sektor perindustrian Negeri Sabah.

Tuan Yang di-Pertua,

Sekiranya terdapat tuntutan baharu daripada pihak Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak seperti polisi cukai khas untuk menggalakkan kilang-kilang dan lain-lain industri untuk berpindah ke dua-dua negeri tersebut, ia boleh dikemukakan oleh kedua-dua Kerajaan Negeri Sabah dan Sarawak untuk dibincangkan dalam Jawatankuasa Kerja yang bersesuaian sebelum dibawa ke Majlis Khas MA63 untuk pertimbangan.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN WONG KAH WOH
[IPOH TIMUR]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN WONG KAH WOH [IPOH TIMUR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah usaha-usaha untuk memantapkan fungsi dan kuasa Jawatankuasa Pilihan Khas Parlimen (JPKP) untuk membolehkan JPKP boleh memulakan prosiding atas isu-isu berkenaan tanpa rujukan kepada pihak Eksekutif, dan mempunyai kuasa untuk mewajibkan kehadiran saksi-saksi ke JPKP.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Pada masa kini terdapat 11 Jawatankuasa Pilihan Khas Dewan Rakyat (JKPK) yang telah ditubuhkan oleh Majlis Dewan Rakyat termasuk Jawatankuasa Pilihan Khas Menimbang Rang Undang-Undang Perlembagaan (Pindaan) (No. 3) 2022 dan Mengenai Peruntukan Larangan Ahli Dewan Rakyat Bertukar Parti. Kesemua JKPK tersebut melaksanakan fungsi mereka berdasarkan terma rujukan masing-masing yang telah ditetapkan berdasarkan Peraturan-peraturan Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat (PPMMDR).

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Parlimen Malaysia telah melaksanakan pelbagai inisiatif untuk memantapkan fungsi dan peranan JKPK susulan pemberian peruntukan tambahan berjumlah RM15 juta bagi meningkatkan keberkesanan tadbir urus Jawatankuasa Pilihan Khas Parlimen. Antara inisiatif tersebut termasuk melantik pegawai dan kakitangan secara lantikan kontrak untuk memperkuatkkan pengurusan dan penyelarasang Jawatankuasa Pilihan Khas Parlimen serta pelaksanaan program lawatan kerja JKPK di dalam dan luar negeri bagi meningkatkan pengetahuan dan pengalaman Ahli-Ahli JKPK untuk melaksanakan tugas mereka dengan lebih efektif.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, sebarang cadangan berhubung pindaan kepada terma rujukan dan kehadiran saksi ke JKPK perlu dibawa ke Jawatankuasa Dewan dan Jawatankuasa Peraturan-peraturan Mesyuarat Majlis Mesyuarat Dewan Rakyat untuk diperhalusi bagi dipertimbangkan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN OSCAR LING CHAI YEW
[SIBU]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN OSCAR LING CHAI YEW [SIBU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pengguguran prosiding jenayah terhadap Serba Dinamik, yang melibatkan pemalsuan akaun, adakah ini akan menjelaskan imej negara dan keyakinan pelabur-pelabur asing melabur di negara kita.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Keputusan Jabatan Peguam Negara (AGC) untuk memberhentikan pertuduhan terhadap syarikat Serba Dinamik Holding Berhad (SDHB) dan 4 orang eksekutif SDHB bukan satu keputusan yang seolah-olahnya melepaskan SDHB dan 4 orang eksekutif tersebut daripada liabiliti di bawah undang-undang. Namun, SDHB dan 4 orang eksekutif tersebut telah dikompaun atas kesalahan yang dilakukan yang mana sejumlah RM16 juta telah dibayar oleh mereka pada 9 Mei 2022. Keputusan tersebut sebenarnya telah membolehkan tindakan punitif terhadap SDHB dan 4 orang eksekutif tercapai dengan serta merta tanpa melalui proses perbicaraan yang lama.

Keputusan tersebut adalah satu keputusan yang sesuai dan wajar berdasarkan hal keadaan kes tersebut. Sebelum membuat keputusan tersebut, AGC telah berbincang dengan pihak Suruhanjaya Sekuriti (SC) berhubungan dengan kekuatan kes tersebut. Berikutan itu, AGC telah mempertimbangkan kes ini dengan teliti dan melihat kesan prosiding jenayah terhadap SDHB dari pelbagai sudut termasuk keterangan kes yang bersifat mengikut keadaan (*circumstancial in nature*), impak tempoh prosiding jenayah yang lama terhadap masa hadapan syarikat, mata pencarian pekerja-pekerja SDHB yang bakal terjejas, kepentingan pembiutang-pembiutang SDHB dan kesan ekonomi secara keseluruhan.

Kompaun yang dikenakan oleh pihak SC juga merupakan satu bentuk hukuman yang memadai untuk kesalahan yang dikatakan telah berlaku setelah mengambil kira hal keadaan kes tersebut. Di samping itu, jumlah kompaun tersebut merupakan jumlah kompaun maksimum yang boleh dikenakan oleh SC. Oleh itu, kompaun yang dikenakan ke atas SDHB tidak boleh dikatakan sebagai satu hukuman yang ringan.

Dalam apa keadaan jua, keputusan tersebut merupakan satu keputusan yang telus memandangkan AGC telah menjelaskan asas keputusan tersebut melalui kenyataan media bertarikh 13 Mei 2022. Keputusan tersebut telah berjaya mendatangkan kesan punitif yang dikehendaki dan pada masa yang sama membolehkan SDHB memperbetulkan kesilapan dan melaksanakan tindakan segera untuk mematuhi peraturan-peraturan Bursa Malaysia dan SC, yang sebelum ini, SDHB pernah dan jelas patuhi tanpa kesilapan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN YEO BEE YIN [BAKRI]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

PUAN YEO BEE YIN [BAKRI] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan rancangan terkini Kementerian untuk memenuhi komitmen yang diumum Kementerian bahawa Malaysia akan mencapai net zero (carbon) seawal-awalnya pada 2050.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, semasa sesi Peringkat Tinggi Persidangan Konvensyen Rangka Kerja Perubahan Iklim Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu ke-26 (United Nations Framework Convention on Climate Change - UNFCCC COP-26) pada 10 November 2021 lalu, Malaysia telah menyatakan aspirasi pelepasan GHG sifar bersih seawal-awalnya tahun 2050.
2. Penentuan sasaran tahun pencapaian pelepasan GHG sifar bersih hanya dapat dikenalpasti setelah Strategi Jangka Masa Panjang Pembangunan Rendah Karbon (Long Term Low Emission Development Strategies – LT-LEDS) dimuktamadkan. LT-LEDS yang sedang dibangunkan oleh KASA akan memberi gambaran dan polisi-polisi baru yang perlu dilakukan bagi Malaysia mencapai sasaran tersebut pada tahun 2050, sebelum atau selepas tahun 2050. LT-LEDS Malaysia akan menggariskan strategi dan tindakan bagi mitigasi pelepasan GHG bagi sektor-sektor ekonomi utama negara seperti sektor tenaga, pengangkutan, sisa pepejal, proses industri dan pertanian.
3. LT-LEDS juga melibatkan pembangunan unjuran jangka masa panjang bagi pelepasan dan penyerapan GHG sektor-sektor utama tersebut. Ini bagi memberi gambaran indikatif berhubung impak dasar-dasar mitigasi perubahan iklim yang diambil negara pada masa kini termasuk impak terhadap tren pelepasan dan penyerapan GHG pada masa hadapan. Tempoh implementasi bagi LT-LEDS meliputi jangka masa sehingga tahun 2050.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB PROF. MADYA PUAN RUSNAH BINTI
ALUAI (TANGGA BATU)**

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

PROF. MADYA PUAN RUSNAH BINTI ALUAI [TANGGA BATU] minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan adakah Kementerian merancang untuk memasang lampu-lampu jalan di kawasan-kawasan gelap terutamanya di jalan baharu Klebang, Lebuh Raya AMJ dari Sungai Udang ke Krubong dan lebuh raya dari Ayer Keroh ke Durian Tunggal.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian ini mengambil perhatian terhadap jalan-jalan di kawasan gelap yang boleh mengundang risiko bahaya kepada pengguna jalan raya. Kementerian ini telah dan sedang melaksanakan kerja pemasangan lampu jalan di Jalan Persekutuan yang berisiko berlaku kemalangan akibat jalan gelap di seluruh Malaysia melalui Program Menaiktaraf Infrastruktur Keselamatan Jalan Raya. Peruntukan yang disediakan di bawah program ini adalah terhad, sehubungan itu Kementerian telah menetapkan kriteria skop pemasangan termasuklah di kawasan persimpangan, selekoh berbahaya, aduan awam, kawasan jambatan dan juga kawasan yang mempunyai jumlah kemalangan yang tinggi.

Justeru bagi tahun 2022, 1 lokasi di Lebuh AMJ FT019, Kampung Balik Bukit telah dimasukkan ke dalam inisiatif program ini di mana Surat Setuju Terima telah dikeluarkan pada 22 Julai 2022 dan jangkaan siap kerja adalah pada 29 September 2022 dengan kos sebanyak RM100,000.00

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan semakan didapati bahawa sebahagian daripada Lebuh Raya AMJ dari Sungai Udang ke Krubong dan Lebuh Raya dari Ayer Keroh ke Durian Tunggal, telah pun dipasang lampu jalan dan sedang dalam proses penyenggaraan di bawah peruntukan senggaraan Tahun 2022.

Walau bagaimapun, Kementerian ini akan mempertimbangkan pemasangan lampu jalan di lokasi yang dicadangkan pada tahun 2023 sekiranya memenuhi kriteria pemasangan lampu jalan di bawah Program Menaiktaraf Keselamatan Jalan Raya tertakluk kepada kelulusan peruntukan oleh Agensi Pusat.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Jalan Baharu Klebang adalah berstatus jalan Negeri dan ia terletak di luar bidang kuasa Kementerian Kerja Raya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN BARU BIAN [SELANGAU]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN BARU BIAN [SELANGAU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah tempoh masa untuk kajian semula pemberian khas untuk Sarawak di bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Mesyuarat Jawatankuasa Kerja Kajian Semula Pemberian Khas Kepada Negeri Sarawak Di Bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan (*Working Group (WG) JCC Sarawak*) telah diadakan pada 14 Julai 2022. Mesyuarat Jawatankuasa Kerja tersebut melibatkan pegawai-pegawai dari beberapa agensi Kerajaan Persekutuan dan agensi Kerajaan Negeri Sarawak sebagai persediaan bagi Mesyuarat Jawatankuasa Perundingan Bersama (*Joint Consultative Committee*) Kajian Semula Pemberian Khas Kepada Negeri Sarawak Di Bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan yang akan diadakan dalam tempoh yang terdekat oleh Kementerian Kewangan Malaysia. Kementerian Kewangan Malaysia merupakan sekretariat bagi kedua-dua mesyuarat tersebut.

Perincian mengenai tempoh masa untuk kajian semula pemberian khas untuk negeri Sarawak di bawah Perkara 112D Perlembagaan Persekutuan akan dibincangkan dalam Mesyuarat Jawatankuasa Perundingan Bersama ini dan tertakluk kepada persetujuan antara kedua-dua pihak.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN HANNAH YEOH TSEOW SUAN
[SEGAMBUT]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

PUAN HANNAH YEOH TSEOW SUAN [SEGAMBUT] minta **MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR** menyatakan hasil sebarang kajian, langkah khusus yang telah diambil sejak banjir besar pada Disember 2021 dan jumlah yang peruntukan oleh Kerajaan Persekutuan bagi tujuan pencegahan banjir termasuk kepada Jabatan Pengairan dan Saliran dan DBKL di Kuala Lumpur.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Sebagai langkah untuk mengatasi masalah banjir secara jangka panjang, terutama bencana seperti banjir Disember 2021, Kerajaan telah mengumumkan peruntukan tambahan sebanyak RM15 billion pada Mac 2022 bagi mengatasi masalah banjir di seluruh negara untuk projek tebatan banjir bagi tempoh pelaksanaan dari 2023 hingga 2030.
2. Dalam masa yang sama, KASA akan meneruskan langkah jangka pendek dan sederhana yang telah dimaklumkan di Dewan Yang Mulia ini. Perancangan khusus bagi Kuala Lumpur melibatkan pelaksanaan beberapa fasa Program Pengurusan Banjir Kuala Lumpur atau *Kuala Lumpur Flood Mitigation (KLFM)*.
3. Pelaksanaan KLFM melibatkan *Storm Water Management and Road Tunnel* atau Terowong SMART, Sistem Lencongan Banjir Gombak, Sistem Lencongan Banjir Keroh dan projek Rancangan Tebatan Banjir (RTB) Sungai Bunus. KLFM yang beroperasi sepenuhnya mampu menakung air banjir sehingga maksima 10 juta meter padu air.
4. Memandangkan kos pelaksanaan keseluruhan KLFM amat tinggi, pelaksanaan program ini terpaksa dilakukan dalam empat (4) fasa utama yang mana fasa pertama adalah pembinaan SMART.
5. Untuk makluman YB, terowong SMART telah dibina bagi mengurangkan risiko dan impak banjir terhadap Bandaraya Kuala Lumpur yang dibawa oleh aliran air dari Hulu Sungai Klang, Sungai Kemensah dan Sungai Ampang yang mana meliputi kawasan tадahan seluas 160 km persegi iaitu hanya 30% dari keluasan kawasan tадahan Program Pengurusan Banjir Kuala Lumpur (KLFM) atau bersamaan 520 km persegi keseluruhannya. Terowong SMART mampu menangani aliran air dari ketiga-tiga sungai ini dengan tahap perlindungan 100 ARI (*Annual Recurrence Interval*) di antara pertemuan Sg Ampang dan Sg Klang. Sekiranya hujan lebat di luar lembangan sungai tersebut, air banjir tidak dapat disalur masuk ke terowong SMART kerana lembangan-lembangan

SOALAN NO: 61

tersebut tidak termasuk ke dalam sistem yang telah direka bentuk bagi sistem terowong SMART.

6. Selain itu, sungai-sungai yang menyumbang kepada aliran ke Bandaraya Kuala Lumpur adalah;

- i. Lembangan Sungai Ampang dan Sungai Klang
- ii. Lembangan Sungai Bunus
- iii. Lembangan Sungai Gombak
- iv. Lembangan Sungai Batu, Sungai Jinjang dan Sungai Keroh; dan
- v. Lembangan Sungai Kerayong

7. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, projek RTB Sungai Bunus pula dijangka siap sepenuhnya pada tahun 2024. RTB Sungai Bunus merupakan sebuah projek tebatan banjir JPS Malaysia yang fokusnya untuk mengatasi banjir terutama di Kawasan Titiwangsa, Jalan Gurney, Jalan Tun Razak (Kawasan Perpustakaan Negara) dan kawasan Kampong Bharu. Projek RTB Sungai Bunus dilaksanakan dalam 10 pakej dengan nilai kos keseluruhan RM300 juta. Kapasiti kawalan banjir maksima projek RTB Sungai Bunus adalah sehingga 750,000 meter padu air.

8. Enam (6) pakej Yang Telah Siap:

- i. Pembinaan Kolam Takungan Banjir Air Panas;
- ii. Pembinaan Kolam Takungan Banjir Titiwangsa;
- iii. Pembinaan Kolam Takungan Banjir Kg. Boyan;
- iv. Pembinaan Kolam Takungan Banjir Sri Rampai;
- v. Pembinaan Kolam Takungan Banjir Setapak Jaya; dan
- vi. Pembinaan Lencongan Banjir Sungai Bunus.

9. Manakala empat (4) pakej yang sedang dalam pembinaan:

- i. Menyiapkan Baki Kerja Pembinaan Kolam Takungan Banjir Bawah Tanah PULAPOL (Jangka Siap 2023) – Dalam

SOALAN NO: 61

- peringkat pembinaan dengan kemajuan fizikal ditapak sebanyak 5.53 %;
- ii. Projek Pemasangan Sistem SCADA RTB Sungai Bunus (Jangka Siap 2023) - dalam peringkat pembinaan;
  - iii. Projek Pembongkaran Terowong Lama Sg. Bunus (Jangka Siap 2024); dan
  - iv. Projek Pembinaan Dewan Serbaguna Kg. Bharu (Jangka Siap 2024).
10. Selain itu, pihak Kementerian melalui JPS turut komited untuk menyiapkan projek Menaiktaraf Kolam Takungan Banjir Batu dan Jinjang Serta Lencongan Gombak dan Keroh (KLFM-B) yang telah diluluskan pada tahun 2022.
11. Dalam pada masa yang sama, kini kementerian melalui JPS sedang merancang projek-projek yang akan dipohon dalam *Rolling Plan 3* (RP3) tahun 2023 RMKe-12 di kawasan Lembah Klang iaitu:
- i. RTB Sungai Kapar Kecil & Sungai Kapar Besar di Daerah Klang & Petaling;
  - ii. RTB Sungai Klang Di Seksyen 25 Shah Alam, Daerah Klang, Selangor; dan
  - iii. RTB Sungai Damansara di Daerah Petaling.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN

**DARIPADA : TUAN KHALID BIN ABD SAMAD
[SHAH ALAM]**

TARIKH : 2 OGOS 2022

SOALAN

Tuan Khalid bin Abd Samad [Shah Alam] minta MENTERI LUAR NEGERI menyatakan apakah sifat-sifat yang memungkinkan seseorang terpilih menjadi Duta Besar Malaysia ke luar negara.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

2. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, proses pelantikan Ketua Perwakilan Malaysia ke luar negara dilaksanakan berdasarkan kepada Perkara 144 Perlembagaan Persekutuan. Mengikut amalan semasa, prosedur pelantikan tersebut perlu mendapat perkenan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong (KDYMM SBP YDPA).
3. Untuk proses di peringkat awal, pencalonan tersebut perlu dimajukan ke agensi-agensi pusat yang menguruskan proses pelantikan ke perkhidmatan awam seperti Jabatan Perkhidmatan Awam dan Suruhanjaya Perkhidmatan Awam. Urusan yang disebutkan adalah antara pra-syarat sebelum mana-mana pencalonan dihantar bagi mendapatkan persetujuan negara tuan rumah (*agrément*).
4. Selaku wakil yang ditauliahkan oleh Ketua Negara/ Ketua Kerajaan ke negara asing, Ketua Perwakilan yang bersesuaian seharusnya dikenal pasti bagi memastikan kepentingan strategik negara dapat diketengahkan dan dipelihara di dalam dunia diplomasi yang dinamik ini. Setiap Ketua Perwakilan juga diberikan tanggungjawab untuk mencapai Petunjuk Prestasi Utama (HOMKPI) yang bertujuan memantau prestasi dan pencapaian selaku wakil rasmi Kerajaan Malaysia di negara penempatan masing-masing.
5. Lazimnya, proses pemilihan calon Ketua-ketua Perwakilan Malaysia ke luar negara ini dilaksanakan melalui dua (2) kaedah, iaitu : i) pelantikan pegawai berkarier diplomatik; atau ii) secara lantikan politik dari kalangan individu yang bukan berkarier diplomatik, termasuk ahli politik, bekas pegawai kanan Kerajaan, atau mana-mana individu yang mempunyai kepakaran dan kelayakan untuk dilantik sebagai Ketua Perwakilan. Calon-calon yang dikenal pasti tersebut hendaklah melepassi tapisan keputusan oleh Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) bagi memastikan mereka bebas daripada isu-isu integriti.

6. Pegawai berkarier diplomatik yang dilantik sebagai Duta Besar/ Pesuruhjaya Tinggi kebiasaannya terdiri daripada pegawai di Kementerian Luar Negeri yang berkhidmat sekurang-kurangnya selama 20 tahun dan mempunyai pengalaman ditempatkan di beberapa Pejabat Perwakilan di luar negara. Ia juga berdasarkan ketetapan minimum perjawatan Duta Besar/ Pesuruhjaya Tinggi mengikut negara adalah pada Gred M54 (setara dengan jawatan Setiausaha Bahagian di Kementerian).

7. Selain itu, Kerajaan pada hari ini melihat bahawa pelantikan Ketua Perwakilan secara lantikan politik merupakan langkah yang boleh dipertimbangkan. Antara faktor yang diambil kira ialah kebolehan calon tersebut menjalankan hubungan rapat dengan ahli badan legislatif serta memahami sistem politik di negara penerima (*receiving state*).

8. Pelantikan Ketua Perwakilan secara lantikan politik bukanlah suatu perkara asing yang mana ia telahpun dilaksanakan sejak beberapa tahun dahulu melibatkan beberapa Ahli Parlimen, bekas Menteri dan bekas pegawai kanan Kerajaan. Pelantikan tersebut merupakan satu langkah strategik bagi mengetengahkan agenda dan kepentingan negara dalam keadaan tertentu.

9. Ingin dijelaskan di sini bahawa pencalonan secara lantikan politik perlu mendapatkan persetujuan kolektif daripada Ahli Jemaah Menteri sebagai kriteria utama, sebelum proses pencalonan dilaksanakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN JUGAH ANAK MUYANG @ TAMBAT
[LUBOK ANTU]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Tuan Jugah anak Muyang @ Tambat [Lubok Antu] minta MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR menyatakan adakah ada peruntukan untuk membaiki hakisan sungai di Sarawak dan pembinaan ban atau benteng di kawasan penempatan rumah panjang di hilir Engkilili atau adakah inisiatif ganti rugi terhadap tanaman yang musnah disebabkan aliran sungai dan banjir di kawasan tersebut.

JAWAPAN

1. KASA membantu Kerajaan Negeri dengan menyalurkan peruntukan bagi melaksanakan kerja-kerja kecil penyenggaraan sungai untuk mengurangkan risiko banjir. Ini termasuklah skop bagi mengawal hakisan sungai.

2. Untuk makluman Yang Berhormat, kerja-kerja Pemuliharaan Sungai Untuk Mengurangkan Risiko Banjir (RMKe-12) di Negeri Sarawak adalah sebanyak RM18.75 juta bagi tahun 2022 dan dilaksanakan oleh JPS Sarawak mengikut keutamaan. Skop yang terlibat adalah:

- i. Penyiasatan tanah;
- ii. Kerja Ukur;
- iii. Rekabentuk terperinci;
- iv. Kerja-kerja pengaluran sungai;

SOALAN NO: 63

- v. Kerja-kerja menstabilkan tebing sungai;
  - vi. Menaiktaraf aset tak alih;
  - vii. Menaiktaraf saluran dan struktur berkaitan bagi meningkatkan kualiti air sungai;
  - viii. Pengurusan projek; dan
  - ix. *Communication, Education, Participation and Awareness* (CEPA).
3. Walau bagaimanapun, JPS dalam perancangan untuk melaksanakan Kajian Pengurusan Lembangan Sungai Bersepadu/ Integrated River Basin Management (IRBM) Fasa 2 yang melibatkan lembangan Sungai Batang Lupar. Kajian ini dijangka dilaksanakan pada tahun 2024 dengan tempoh pelaksanaan selama 18 bulan.
4. Terdapat empat (4) objektif utama dalam pendekatan IRBM iaitu:
- i. memastikan air mencukupi,
  - ii. memastikan air bersih,
  - iii. mengurangkan risiko banjir dan
  - iv. meningkatkan pemuliharaan alam sekitar.
5. Melalui pendekatan pelan IRBM yang disediakan ini, dapat dicadangkan perancangan dan pembangunan sumber air di dalam sesebuah lembangan boleh dijadikan rujukan oleh pihak Kerajaan Negeri dan semua pihak berkepentingan. Dalam merancang pembangunan, kesan terhadap kelestarian alam sekitar perlu diberikan perhatian terutamanya sumber air yang sangat diperlukan oleh negara untuk tujuan pembangunan disamping keperluannya untuk kepelbagaian biologi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. DATO' HAJI MAHFUZ BIN HAJI OMAR [POKOK SENA]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATO' HAJI MAHFUZ BIN HAJI OMAR [POKOK SENA] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah KPI untuk Jabatan Audit Negara bagi jumlah kajian audit prestasi jabatan dan agensi Kerajaan.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HJ. WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR
(MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Bagi maksud penetapan sesuatu Petunjuk Prestasi Utama (KPI) oleh Jabatan Audit Negara, Jabatan ini merujuk kepada tanggungjawab statutori yang diperuntukkan di bawah seksyen 5 Akta Audit 1957 [Akta 62]. Peruntukan tersebut menyatakan Ketua Audit Negara (KAN) hendaklah mengaudit **akaun** Kerajaan Persekutuan dan akaun Kerajaan Negeri serta menjalankan apa-apa tugas lain dan apa-apa kuasa yang diperuntukkan oleh undang-undang Persekutuan berhubung dengan kedua-dua akaun tersebut serta akaun-akaun pihak berkuasa awam dan akaun-akaun bagi badan yang dinyatakan melalui Perintah oleh Yang di-Pertuan Agong.

Secara amnya, tiada penetapan secara khusus mengenai bilangan pengaudit **akaun** yang perlu dilaksanakan kerana akaun-akaun ini

adalah tertakluk kepada pengauditan oleh Ketua Audit Negara. Sebagai contoh pada tahun 2022 bilangan akaun tahun kewangan 2021 yang perlu diaudit oleh KAN ialah 471. Seterusnya dimaklumkan, mengikut piagam pelanggan Jabatan Audit Negara, pengauditan mesti disiapkan dalam tempoh antara 4 hingga 6 bulan dari tarikh akaun lengkap diterima. Bilangan ini merupakan sasaran Jabatan Audit Negara walaupun tidak dinyatakan secara khusus sebagai KPI jabatan.

Mengenai KPI pengauditan prestasi pula, pelaksanaan pengauditan prestasi oleh Jabatan Audit Negara (JAN) adalah selaras dengan **seksyen 6 Akta Audit 1957 [Akta 62]** dan secara khusus di perenggan 6(d) akta tersebut. Ini kerana perenggan 6(d) tersebut memperuntukkan penentuan sama ada wang yang diperuntukkan bagi maksud aktiviti yang dijalankan telah diuruskan mengikut cara yang cekap dari segi ekonomi serta mengelakkan pembaziran atau keborosan serta berpandukan kepada **piawaian pengauditan antarabangsa** yang dikeluarkan oleh **The International Organisation of Supreme Audit Institutions (INTOSAI)**. Objektif utama pengauditan prestasi adalah untuk menilai sama ada sesuatu program/projek/aktiviti kementerian/jabatan/agensi dilaksanakan dengan cekap, berhemat dan berkesan bagi mencapai objektif yang ditetapkan. Akta 62 tidak menyatakan secara khusus aktiviti kementerian/jabatan/agensi mana yang wajib dilaksanakan pengauditan prestasi. Oleh itu, tiada KPI bilangan tertentu pengauditan prestasi.

Oleh yang demikian, perlaksanaan pengauditan prestasi di JAN adalah berdasarkan Rancangan Audit Tahunan (RAT) yang diluluskan oleh Ketua Audit Negara. Bagi proses penyediaan RAT ini, beberapa pertimbangan akan diambil kira untuk menentukan **kuantiti pengauditan** yang akan dilaksanakan seperti yang berikut:

- i. Projek/aktiviti/program Kerajaan yang akan dilaksanakan pengauditan berdasarkan kepada **tahap kompleksiti sesuatu projek/aktiviti/program Kerajaan tersebut**. Kompleksiti ini dinilai dari aspek liputan oleh JAN, materialiti kewangan, bilangan audit yang terlibat, bilangan sistem ICT yang wujud serta keperluan perkhidmatan kepakaran tertentu;

- ii. RAT juga akan mengambil kira **kedudukan sumber manusia** sedia ada di JAN serta **peruntukan kewangan** yang diluluskan; dan
- iii. Pemilihan projek/aktiviti/program Kerajaan yang akan diambil kira dalam RAT juga akan dinilai berdasarkan **tujuh elemen iaitu tahap materialiti, risiko, impak, signifikan, auditibiliti, kebolehlihatan (visibility) dan liputan.**

Berdasarkan pertimbangan kepada ketiga-tiga faktor di atas (i)+(ii)+(iii), sesuatu RAT bagi pengauditan prestasi akan dinilai sebelum diluluskan oleh Ketua Audit Negara sebelum pelaksanaan pengauditan. Berdasarkan rekod bagi **LKAN 2019 Siri 1 hingga LKAN 2020 Siri 1**, sejumlah **42 tajuk** telah dijalankan pengauditan ke atas program/projek/aktiviti bernilai **RM146.066 bilion**. Pecahannya adalah seperti berikut:

LKAN Prestasi	Bilangan Tajuk	Nilai Projek/Program/Aktiviti <u>RM bilion</u>
2019 Siri 1	15	15.712
2019 Siri 2	17	90.635
2020 Siri 1	10	39.719
	42	146.066

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN SIVARASA A/L K.RASIAH
[SUNGAI BULOH]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN SIVARASA A/L K.RASIAH [SUNGAI BULOH] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada kertas siasatan siap berkenaan laporan polis Sri Muda 4654/2022 bertarikh 13 Januari 2022 berkaitan dengan video Ustaz Sulaiman yang mengandungi ayat-ayat dan perkataan-perkataan yang memaki dan menghina agama bukan Islam khususnya agama Hindu (sebagai contoh mengatakan kuil adalah tempat untuk syaitan) telah diterima daripada PDRM, dan sekiranya sudah, bilakah Peguam Negara akan ambil tindakan pendakwaan.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Kertas siasatan telah dikemukakan kepada Bahagian Pendakwaan, Jabatan Peguam Negara. Kertas siasatan itu sedang dikaji dan diteliti sebelum arahan lanjut boleh diberikan oleh Jabatan Peguam Negara sama ada keterangan yang ada memenuhi elemen kesalahan di bawah undang-undang atau sebaliknya.

Sekian, terima kasih.

SOALAN NO. 66

PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA, PARLIMEN KE-14

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN NIK NAZMI BIN NIK AHMAD
[SETIAWANGSA]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN NO. 66

Tuan Nik Nazmi Bin Nik Ahmad [Setiawangsa] minta **KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI** menyatakan jumlah penjualan setiap tahun antara 2015-2021:

- a. kereta elektrik berkuasa bateri; dan
- b. kereta hibrid.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Berdasarkan data yang diterima daripada syarikat pengeluar kenderaan (OEM), sebanyak 1,638 unit kenderaan elektrik (EV) telah dijual di pasaran tempatan merangkumi kenderaan penumpang, perdagangan dan motosikal bagi tempoh 2015 hingga ke tahun 2021. Bagi kenderaan hibrid yang merangkumi kenderaan penumpang sahaja, sebanyak 65,736 unit telah terjual di pasaran tempatan untuk tempoh yang sama.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATIN PADUKA DR. TAN YEE KEW
(WANGSA MAJU)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATIN PADUKA DR. TAN YEE KEW (WANGSA MAJU) minta **MENTERI WILAYAH PERSEKUTUAN** menyatakan sama ada Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) meluluskan tapak perniagaan kepada orang tengah untuk disewakan kepada penjaja dengan kadar sewaan yang tinggi dan adakah Kementerian bersetuju bahawa ini merupakan satu eksplorasi terhadap penjaja dan perlu dihentikan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Wilayah Persekutuan (KWP) menerusi Dewan Bandaraya Kuala Lumpur (DBKL) tidak akan bertolak ansur atau berkompromi dengan mana-mana individu yang didapati menyewakan semula (*sublet*) unit gerai milik DBKL kepada pihak ketiga di sekitar ibu negara. Tindakan tegas akan diambil dengan membatalkan tawaran penyewaan dan lesen terhadap isu *sublet* ini. DBKL telah membatalkan lesen penjaja bagi kes ‘*sublet*’ bagi tahun 2021 sebanyak 23 kes manakala bagi tahun 2022 sehingga Jun sebanyak 8 kes.

Di antara aktiviti yang dibenarkan oleh DBKL bagi aktiviti penjajaan yang dianjurkan oleh pihak persatuan/NGO yang mengenakan caj-caj perkhidmatan kepada peniaga tertentu adalah seperti Bazar Ramadhan dan tapak Food Truck.

KWP tidak pernah membenarkan aktiviti eksplotasi dilakukan terhadap penjaja kerana ia bertentangan dengan prinsip Undang-Undang Kecil Penjaja (Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur) 2016 di mana seseorang pemegang lesen tidak boleh menyerah hak, memajak, menyewa atau menyewa kecil petak yang diperuntukkan kepadanya kepada mana-mana orang dan dianggap melakukan suatu kesalahan. KWP melalui DBKL akan terus melaksanakan penguatkuasaan bagi membendung perkara ini.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI PANGLIMA MADIUS
TANGAU [TUARAN]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah Kerajaan bercadang untuk menubuhkan Majlis Perundingan Tata Kelola Urus Tadbir Persekutuan – Wilayah – Negeri untuk menangani desentralisasi kuasa Persekutuan kepada wilayah dan negeri.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan pada masa ini sentiasa melaksanakan dasar-dasar yang memberikan impak positif kepada pembangunan negara serta kepentingan rakyat.
2. Kerajaan telah dan sedang melaksanakan dasar-dasar baharu serta penambahbaikan tindakan yang perlu disegerakan untuk memastikan keutamaan diberikan kepada rakyat. Antara lain tindakan yang menjadi agenda utama Kerajaan ialah menangani impak ekonomi global melalui kawalan terhadap kenaikan inflasi, harga barang serta komoditi.
3. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Penasihat Khas bertanggungjawab untuk memberikan pandangan dan menasihati YAB Perdana Menteri dalam isu-isu berkaitan dalam menambah baik serta memperkasakan dasar-dasar sedia ada yang telah diperkenalkan oleh Kerajaan. Hasil kerja dan laporan oleh Penasihat-Penasihat Khas dilaporkan terus kepada YAB Perdana Menteri.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN NOOR AMIN BIN AHMAD
[KANGAR]**

TARIKH : 2 OGOS 2022

SOALAN

**Tuan Noor Amin bin Ahmad [Kangar] minta MENTERI LUAR
NEGERI menyatakan apakah alasan untuk melantik Ahli-ahli Parlimen
yang masih berkhidmat menjadi Duta di luar negara.**

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

2. Untuk makluman Dewan yang mulia ini, proses pelantikan Ketua Perwakilan Malaysia ke luar negara dilaksanakan berdasarkan kepada Perkara 144 Perlembagaan Persekutuan. Mengikut amalan semasa, prosedur pelantikan tersebut perlu mendapat perkenan Kebawah Duli Yang Maha Mulia Seri Paduka Baginda Yang di-Pertuan Agong (KDYMM SBP YDPA).
3. Untuk proses di peringkat awal, pencalonan tersebut perlu dimajukan ke agensi-agensi pusat yang menguruskan proses pelantikan ke perkhidmatan awam seperti Jabatan Perkhidmatan Awam dan Suruhanjaya Perkhidmatan Awam. Urusan yang disebutkan adalah antara pra-syarat sebelum mana-mana pencalonan dihantar bagi mendapatkan persetujuan negara tuan rumah (*agrément*).
4. Selaku wakil yang ditauliahkan oleh Ketua Negara/ Ketua Kerajaan ke negara asing, Ketua Perwakilan yang bersesuaian seharusnya dikenal pasti bagi memastikan kepentingan strategik negara dapat diketengahkan dan dipelihara di dalam dunia diplomasi yang dinamik ini. Setiap Ketua Perwakilan juga diberikan tanggungjawab untuk mencapai Petunjuk Prestasi Utama (HOMKPI) yang bertujuan memantau prestasi dan pencapaian selaku wakil rasmi Kerajaan Malaysia di negara penempatan masing-masing.
5. Lazimnya, proses pemilihan calon Ketua-ketua Perwakilan Malaysia ke luar negara ini dilaksanakan melalui dua (2) kaedah, iaitu : i) pelantikan pegawai berkariere diplomatik; atau ii) secara lantikan politik dari kalangan individu yang bukan berkariere diplomatik, termasuk ahli politik, bekas pegawai kanan Kerajaan, atau mana-mana individu yang mempunyai kepakaran dan kelayakan untuk dilantik sebagai Ketua Perwakilan. Calon-calon yang dikenal pasti tersebut hendaklah melepasi tapisan keutuhan oleh Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) bagi memastikan mereka bebas daripada isu-isu integriti.

6. Pegawai berkarier diplomatik yang dilantik sebagai Duta Besar/ Pesuruhjaya Tinggi kebiasaannya terdiri daripada pegawai di Kementerian Luar Negeri yang berkhidmat sekurang-kurangnya selama 20 tahun dan mempunyai pengalaman ditempatkan di beberapa Pejabat Perwakilan di luar negara. Ia juga berdasarkan ketetapan minimum perjawatan Duta Besar/ Pesuruhjaya Tinggi mengikut negara adalah pada Gred M54 (setara dengan jawatan Setiausaha Bahagian di Kementerian).
7. Selain itu, Kerajaan pada hari ini melihat bahawa pelantikan Ketua Perwakilan secara lantikan politik merupakan langkah yang boleh dipertimbangkan. Antara faktor yang diambil kira ialah kebolehan calon tersebut menjalinkan hubungan rapat dengan ahli badan legislatif serta memahami sistem politik di negara penerima (*receiving state*).
8. Pelantikan Ketua Perwakilan secara lantikan politik bukanlah suatu perkara asing yang mana ia telahpun dilaksanakan sejak beberapa tahun dahulu melibatkan beberapa Ahli Parlimen, bekas Menteri dan bekas pegawai kanan Kerajaan. Pelantikan tersebut merupakan satu langkah strategik bagi mengetengahkan agenda dan kepentingan negara dalam keadaan tertentu.
9. Ingin dijelaskan di sini bahawa pencalonan secara lantikan politik perlu mendapatkan persetujuan kolektif daripada Ahli Jemaah Menteri sebagai kriteria utama, sebelum proses pencalonan dilaksanakan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN WONG HON WAI (BUKIT BENDERA)

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan apakah perbelanjaan yang telah digunakan untuk pembinaan “*Littoral Combat Ship*” (LCS) dan perbelanjaan tambahan untuk menghidupkan semula projek ini serta jangka masa penyerahan LCS tersebut.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kementerian Pertahanan telah membentangkan Memorandum Jemaah Menteri berhubung cadangan penyelesaian bagi Kontrak Perolehan 6 Buah Kapal *Second Generation Patrol Vessel* Berkeupayaan *Littoral Combat Ship* (LCS) Untuk Tentera Laut Diraja Malaysia (TLDM) pada 20 April 2022. Jemaah Menteri telah bersetuju untuk meneruskan perolehan ini tertakluk kepada terma dan syarat yang perlu dipatuhi oleh pihak Syarikat Boustead Naval Shipyard Sdn Bhd (BNSSB) dalam pelan pemulihan tersebut.

Selaras dengan keputusan Jemaah Menteri tersebut, Kerajaan bersetuju memberikan tempoh selama 6 bulan untuk fasa mobilisasi kepada syarikat BNSSB bagi melaksanakan rundingan dengan 42 *Original Equipment Manufacturer* (OEM) dan 145 Vendor Tempatan yang terlibat dalam perolehan LCS ini. Fasa mobilisasi ini adalah amat penting, dimana syarikat BNSSB perlu membuktikan telah mendapat sokongan penuh daripada semua OEM dan Vendor yang terlibat serta bersetuju untuk terus membekalkan peralatan dalam meneruskan perolehan ini.

Selain itu, pembuktian ini penting bagi memastikan tiada isu peralatan yang diterima akan mengalami isu penggantian barang pada masa akan datang (*obsolete*) setelah pengesahan dan jaminan daripada OEM dan Vendor terlibat diperolehi. Projek ini akan diteruskan oleh syarikat BNSSB setelah fasa mobilisasi ini selesai dan syarikat BNSSB berjaya mendapatkan persetujuan daripada semua OEM dan Vendor untuk meneruskan perolehan ini. Oleh itu, implikasi kewangan keseluruhan berkaitan perolehan ini hanya akan dapat dimuktamadkan setelah rundingan antara kedua-dua belah pihak selesai.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. PUAN KASTHURIRAANI A/P PATTO
[BATU KAWAN]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

PUAN KASTHURIRAANI A/P PATTO [BATU KAWAN] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan bilangan banduan akhir (death row) setakat ini dalam penjara Malaysia mengikut pecahan kaum, umur, jantina, status ekonomi (dalam golongan T20, M40, B40), jenis kesalahan, kewarganegaraan serta di penjara manakah mereka ini berada, serta nyatakan usaha pihak Kerajaan menuju ke arah sistem rehabilitative dan jangka masa (timeline) pemansuhan hukuman mati mandatori akan berlaku di Malaysia.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Statistik Jabatan Penjara Malaysia sehingga 5 Julai 2022 menunjukkan seramai **1,343 orang banduan** yang telah dijatuhkan hukuman mati oleh Mahkamah. Daripada jumlah tersebut, seramai 62.3% atau 849 orang banduan warganegara dan selebihnya seramai 494 atau 36.7% merupakan banduan bukan warganegara. Berdasarkan jumlah tersebut, banduan-banduan yang dijatuhkan hukuman mati kerana melakukan kesalahan di bawah seksyen 39B Akta Dadah Berbahaya 1952 adalah sebanyak 67.2% atau 903 banduan iaitu 506 orang banduan warganegara dan selebihnya 397 orang banduan bukan warganegara.

Selanjutnya, seramai 410 orang banduan iaitu 324 orang banduan warganegara dan 86 orang banduan bukan warganegara didapati melakukan kesalahan di bawah seksyen 302 Kanun Keseksaan serta selebihnya seramai 30 orang banduan didapati melakukan kesalahan di bawah lain-lain akta seperti Akta Senjata Api (Penalti Lebih Berat) 1971 dan Akta Culik 1961.

Merujuk komposisi jantina untuk banduan warganegara, seramai 821 orang merupakan banduan lelaki manakala 28 adalah banduan wanita. Untuk banduan bukan warganegara, seramai 396 merupakan banduan lelaki dan selebihnya seramai 98 orang merupakan banduan wanita.

Selain itu, seramai 546 orang banduan berumur antara 31 hingga 40 tahun diikuti banduan berumur antara 41 tahun hingga 50 tahun seramai 355 orang, seramai 328 orang banduan berumur antara 21 hingga 30 tahun dan selebihnya seramai 92 orang berumur 51 hingga 60 tahun dan baki seramai 22 orang berumur 61 tahun dan ke atas.

Statistik yang sama juga seramai 494 orang banduan bukan warganegara menunjukkan lima (5) negara mencatatkan bilangan banduan akhir tertinggi iaitu:

- i. Nigeria dengan 90 orang banduan;
- ii. Indonesia dengan 84 orang banduan;
- iii. Iran dengan 82 orang banduan;
- iv. Filipina dengan 54 orang banduan;
- v. India dengan 44 orang; dan
- vi. Lain-lain negara seramai 140 orang.

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan telah bersetuju secara prinsip untuk memansuhkan hukuman mati mandatori dan diganti dengan hukuman tertakluk budi bicara Mahkamah dan keputusan ini dicapai setelah mendengar pembentangan pelaporan hasil kajian Jawatankuasa Khas Kajian Hukuman Gantian Terhadap Hukuman Mati Mandatori pada 8 Jun 2022.

Dalam hal ini, pemansuhan hukuman mati mandatori melibatkan 11 kesalahan iaitu 9 kesalahan di bawah Kanun Keseksaan dan 2 kesalahan di bawah Akta Senjata Api (Penalti Lebih Berat) 1971. Kerajaan turut akan meneliti dan melaksanakan kajian lanjut untuk menentukan hukuman gantian bagi kesalahan di bawah seksyen 39B Akta Dadah Berbahaya 1952 dan 22 kesalahan yang membawa hukuman mati yang tertakluk pada budi bicara Mahkamah bagi memastikan pindaan akta-akta yang berkaitan mengambil kira prinsip '*proportionality*' serta keperlembagaan (*constitutionality*) mana-mana cadangan kepada Kerajaan nanti,

Bagi maksud memastikan keberkesanan pelaksanaan pemansuhan hukuman mati mandatori ini melalui kajian lanjut tersebut, Kerajaan dijangka akan menubuhkan beberapa jawatankuasa untuk meneliti dan mengkaji cadangan pindaan akta-akta berkaitan, syor-syor hukuman gantian oleh Jawatankuasa Khas Kajian Hukuman Gantian Terhadap Hukuman Mati Mandatori dan kebolehlaksanaan penambahbaikan hala tuju sistem keadilan jenayah negara. Pelbagai pihak berkepentingan seperti Kementerian/Jabatan dan pakar perundangan dijangka akan dilibatkan dalam proses ini. Bagi maksud ini, Kerajaan bercadang untuk membentangkan pindaan akta-akta yang berkaitan ini semasa sesi Mesyuarat Ketiga Parlimen Ke-14 yang akan bermula pada Oktober 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD.
RAMLI (LUMUT)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK WIRA DR. MOHD HATTA BIN MD. RAMLI (LUMUT) minta **MENTERI WILAYAH PERSEKUTUAN** menyatakan sama ada Kementerian akan menarik balik penggunaan peruntukan Kanun Tanah Negara dalam pengambilan semula harta tanah di Kg Sg Baru di Wilayah Persekutuan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, peruntukan undang-undang yang terlibat didalam pengambilan tanah di Kampong Sungai Baru, Kampong Bharu adalah seksyen 3(1)(b) dan (c) Akta Pengambilan Tanah 1960 [Akta 486] dan bukannya Kanun Tanah Negara.

Projek pembangunan semula ini telah mendapat persetujuan sebahagian besar penduduk kawasan terbabit, dan perjanjian usaha sama telah pun ditandatangani di antara 192 petak rumah pangsa dan 27 unit rumah teres dengan pihak pemaju.

Pengambilan tanah telah dilaksanakan ke atas pemilik-pemilik tanah yang tidak menandatangani usaha sama dengan pemaju seramai 37 lot teres dan 72 unit flat.

Urusan pengambilan tanah adalah berlandaskan peruntukan undang-undang yang jelas, maka pampasan yang mencukupi telah digunakan berdasarkan nilai yang diberikan oleh Jabatan Penilaian dan Perkhidmatan Hartanah (JPPH). Namun begitu, pihak yang terkilan terhadap nilai pampasan ini masih boleh merayu kepada mahkamah, dan mahkamah akan menilai semula pampasan yang bersesuaian kepada perayu.

Berdasarkan kepada senario semasa di mana majoriti penduduk di Kampung Sungai Baru bersetuju dengan pembangunan semula yang telah dirancang, maka proses pengambilan tanah ke atas hakmilik yang terlibat akan diteruskan. Walau bagaimanapun, rundingan dengan pihak tidak bersetuju masih lagi diteruskan.

Kementerian ini tidak mempunyai kuasa atau *locus standi* untuk menarik balik pengambilan tanah bagi projek tersebut. Penarikan balik pengambilan tanah hanya boleh dilakukan oleh Pihak Berkuasa Negeri (PBN) di bawah subseksyen 35(1) dalam Akta tersebut bagi mana-mana tanah yang masih belum diambil.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN NOORITA BINTI SUAL
[TENOM]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN:

minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pendirian Kerajaan terhadap cadangan Dewan Bahasa dan Pustaka untuk meminda Akta DBP bagi memberikan kuasa kepada DBP mengambil tindakan undang-undang terhadap mana-mana pihak yang sengaja menghina dan memperlekehkan Bahasa Melayu dan saranan KSN Mohd Zuki Ali bahawa JPA akan mengambil tindakan kepada pihak yang mengambil mudah arahan berkaitan pemerkasaan penggunaan Bahasa Melayu dalam perkhidmatan awam.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Dalam usaha memastikan bahasa kebangsaan digunakan dengan sewajarnya dalam perkhidmatan awam, Kerajaan telah memperkenalkan Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 1 Tahun 2020 - Pemerkasaan Penggunaan Bahasa Kebangsaan Dalam Perkhidmatan Awam dengan tujuan untuk memperkasakan penggunaan Bahasa Kebangsaan bagi urusan rasmi dalam perkhidmatan awam.
2. Pendirian Kerajaan adalah jelas sebagaimana yang diumumkan oleh YAB Perdana Menteri dalam sesi Dewan Negara pada 23 Mac 2022 dan melalui pelbagai platform majlis rasmi negara untuk menjamin kedudukan bahasa Melayu seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan.
3. Selaras dengan saranan YBhg. Tan Sri KSN, pelbagai pendekatan berbentuk pendidikan serta galakan bagi memastikan pematuhan terhadap polisi pemerkasaan penggunaan bahasa kebangsaan dalam Perkhidmatan Awam kekal tinggi.
4. Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) sebagai sebuah badan yang dipertanggungjawabkan untuk mengembangkan bahasa kebangsaan, sedang meminda Akta Dewan Bahasa dan Pustaka 1959 agar penguatkuasaan bahasa kebangsaan dapat dilaksanakan dengan lebih berkesan.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK SERI HAJI SALAHUDDIN BIN AYUB
[PULAI]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK SERI HAJI SALAHUDDIN BIN AYUB [PULAI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan mengenai kadar Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) di Johor, RM2,508 yang lebih tinggi berbanding PGK nasional, RM2,208. Namun, ada kenyataan yang menyatakan bahawa peruntukan Kerajaan Persekutuan kepada negeri Johor adalah tidak mencukupi.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Seperti mana Ahli Yang Berhormat sedia maklum, Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK) 2019 bagi negeri Johor adalah lebih tinggi pada nilai RM2,505 berbanding PGK peringkat nasional pada nilai RM2,208. Pengukuran nilai PGK Johor adalah berdasarkan PGK Makanan dan Bukan Makanan, diselaraskan dengan harga semasa berdasarkan Indeks Harga Pengguna (IHP) di negeri Johor pada tahun 2019.
2. Antara sebab yang menyumbang kepada nilai PGK Johor adalah faktor permintaan dan harga bagi mendapatkan keperluan barang dan perkhidmatan isi rumah. Di samping itu, jumlah pendapatan dan tahap sosioekonomi di Johor juga mempengaruhi pola perbelanjaan rakyat.
3. Walaupun nilai PGK di negeri Johor lebih tinggi berbanding pada peringkat nasional, negeri Johor adalah antara negeri yang mencatat kadar kemiskinan lebih rendah berbanding purata nasional. Pendapatan purata isi rumah negeri Johor juga adalah lebih tinggi pada RM7,264 sebulan berbanding peringkat nasional pada RM7,089 sebulan pada tahun 2020.
4. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan Persekutuan mengamalkan prinsip Federalisme iaitu kesaksamaan dalam agihan sumber Kerajaan bagi menggalakkan pembangunan sosioekonomi yang lebih seimbang antara negeri-negeri. Penentuan agihan peruntukan pembangunan antara lain dipengaruhi oleh tahap pembangunan dan keperluan sesuatu negeri, dan bukannya faktor kesamaan.
5. Bagi tahun pertama RMKe-12, iaitu pada tahun 2021, peruntukan DE yang diluluskan adalah sebanyak RM4.1 bilion atau 6.0 peratus berbanding peruntukan keseluruhan berjumlah RM69.0 bilion. Seterusnya, peruntukan DE yang diperuntukkan tahun 2022 telah

meningkat kepada RM4.6 bilion atau 6.1 peratus berbanding keseluruhan peruntukan DE berjumlah RM75.6 bilion.

6. Mengambil kira tahap pembangunan Johor yang lebih maju dan dinamik, tumpuan Kerajaan adalah untuk menarik pelaburan berkualiti ke beberapa kawasan pertumbuhan utama seperti wilayah Iskandar Malaysia dan di Pengerang, berbanding negeri-negeri lain yang lebih diberi penekanan terhadap aspek keperluan infrastruktur asas yang secara perbandingannya masih belum mencukupi.

7. Dalam usaha menarik pelaburan berkualiti bagi pembangunan negeri Johor, Pihak Berkuasa Wilayah Pembangunan Iskandar (IRDA) adalah penyelaras utama pembangunan Iskandar Malaysia sebagai perancang, pemudah cara dan mempromosi wilayah ekonomi di selatan Johor. Bermula daripada tempoh Rancangan Malaysia Kesembilan (RMKe-9) hingga Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12), Kerajaan telah memperuntukkan sejumlah RM698.25 juta melalui perbelanjaan pembangunan kepada IRDA.

8. Kerajaan percaya bahawa segala perancangan dan pelaksanaan projek pembangunan tersebut akan menyumbang kepada pertumbuhan negeri Johor dan seterusnya akan memberikan pelbagai manfaat kepada kesejahteraan penduduk Johor.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN LIM KIT SIANG
[ISKANDAR PUTERI]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN LIM KIT SIANG [ISKANDAR PUTERI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kerajaan Keluarga Malaysia hari ini bersedia untuk membentangkan ke Dewan ini dan membahaskan laporan yang disiapkan oleh Jawatankuasa Khas Pembajikan Sistem dan Undang-undang Pilihan Raya (ERC).

JAWAPAN

YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)

Tuan Yang di-Pertua,

Laporan Akhir Jawatankuasa Pembajikan Sistem dan Undang-Undang Pilihan Raya (ERC) yang mengandungi 49 syor akan diteliti oleh sebuah Jawatankuasa Khas Kabinet. Jawatankuasa Khas Kabinet yang ditubuhkan ini meneliti semua syor yang dikemukakan serta mengkaji kesesuaian pelaksanaannya. Ini kerana syor-syor ERC melibatkan perundangan dan bidang kuasa pelbagai kementerian. Selain itu, syor-syor itu juga memerlukan pindaan kepada undang-undang termasuklah pindaan kepada Perlembagaan Persekutuan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : DATUK ROZMAN BIN ISLI
(LABUAN)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK ROZMAN BIN ISLI (LABUAN) minta **MENTERI WILAYAH PERSEKUTUAN** menyatakan status terkini pembinaan jambatan Labuan-Menumbok yang sepatutnya telah dimulakan pada bulan ini seperti yang diumumkan oleh Yang Berhormat Menteri tahun lalu.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kementerian Wilayah Persekutuan (KWP) dan Kementerian Kerja Raya (KKR) telah mula menjalankan proses *Request for Proposal* (RfP) dengan pelantikan urus setia dan jawatankuasa yang terlibat bermula daripada penyediaan dokumen RfP sehingga penyediaan terma perjanjian kepada pembida berjaya.

Iklan bagi RfP ini telah bermula dari 26 April 2021 hingga 30 Ogos 2021 dan telah dilanjutkan sehingga 1 November 2021. Pihak Kerajaan melalui Kementerian Kerja Raya (KKR) telah menerima cadangan daripada tiga (3) syarikat pembida dan proses penilaian teknikal dan komersial telah diadakan pada bulan Januari-Februari 2022 dan keputusan penilaian telah diperakukan di peringkat Jawatankuasa Pemandu RfP pada 3 Mac 2022.

Keputusan *Request for Proposal* (RfP) Cadangan Pembinaan Jambatan Labuan-Sabah secara Kerjasama Awam-Swasta telah dibentangkan oleh pihak Kementerian Wilayah Persekutuan dan Kementerian Kerja Raya kepada Jemaah Menteri melalui Memorandum Jemaah Menteri pada 29 Julai 2022.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN WONG HON WAI
(BUKIT BENDERA)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan bilangan bekas anggota Angkatan Tentera Malaysia yang layak mendapat pencen perkhidmatan dalam pecahan pangkat dan nilai pencen yang diberikan.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sehingga 30 Jun 2022, Kerajaan telah membelanjakan sebanyak **RM196.8 juta** untuk bayaran pencen kepada **105,853** orang Veteran ATM. Bagi penerima pencen terbitan pula adalah sebanyak **RM35.6 juta** yang terdiri daripada **28,061** orang balu atau duda dan orang tanggungan.

Manakala pecahan pangkat dan anggaran kasar nilai pencen adalah seperti berikut :

PANGKAT	PENCEN BULANAN (RM)
PEGAWAI	
Jeneral	15,000.00
Leftenan Jeneral	10,000.00
Mejar Jeneral	9,700.00
Brigadier Jeneral	8,800.00
Kololen	6,500.00
Leftenan Kolonel	6,200.00
Mejar	5,500.00
Kapten	4,300.00
LAIN-LAIN PANGKAT (LLP)	
Pegawai Waran I	3,800.00
Pegawai Waran II	3,800.00
Staf Sarjan	3,600.00
Sarjan	3,200.00
Koperal	2,400.00
Lans Koperal	2,000.00
Prebet	1,500.00

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN NIK NAZMI BIN NIK AHMAD
(SETIAWANGSA)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Minta **MENTERI KANAN PERTAHANAN** menyatakan apakah tindakan susulan mengenai tuntutan yang dibuat oleh veteran Angkatan Tentera Malaysia (ATM).

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Kerajaan menghargai pengorbanan perajurit yang berjuang untuk keamanan tanah air kita dan akan sentiasa berusaha melalui pelbagai inisiatif untuk memastikan kebajikan Veteran ATM sentiasa diberi perhatian.

Mengenai pengampunan untuk bekas tentera yang diberhentikan atas sebab tatatertib, Panel Penasihat Pengiktirafan Veteran ATM telah ditubuhkan bagi mempertimbangkan permohonan bekas tentera (diberhentikan kerana salah laku) yang tidak diiktiraf sebagai Veteran untuk didaftarkan sebagai Veteran ATM. Sebaik permohonan bekas tentera ini untuk didaftarkan sebagai Veteran ATM diluluskan, mereka layak menikmati pelbagai faedah serta manfaat seperti Veteran ATM yang lain.

Mengenai pembayaran pencen terbitan kepada balu atau duda Veteran ATM yang dikahwini selepas tamat tempoh perkhidmatan, sebelum ini, balu/duda yang dikahwini oleh Veteran ATM selepas tamat perkhidmatan/bersara hanya layak menerima Pencen Terbitan selama tempoh 20 tahun sahaja selepas Veteran tersebut meninggal dunia. Majlis Angkatan Tentera (MAT) pada 6 Julai 2022 telah bersetuju supaya pembayaran Pencen Terbitan kepada balu atau duda yang dikahwini Veteran ATM selepas tamat perkhidmatan dilanjutkan sehingga umur Veteran ATM terbabit mencapai 80 tahun berkuatkuasa mulai 1 Januari 2022.

Mengenai pemberian pencen kepada Veteran ATM tidak berpencen, Kementerian Pertahanan berpendapat bahawa peraturan sedia ada wajar dikekalkan selaras dengan kepentingan perkhidmatan dan bagi memastikan kesiapsiagaan ATM sentiasa terpelihara. Peraturan-Peraturan Angkatan Tetap (pencen, ganjaran dan faedah-faedah lain) 1982 menetapkan bahawa bagi melayakkan seseorang askar menerima pencen perkhidmatan, ia mestilah mempunyai perkhidmatan yang diakui sekurang-kurangnya 21 tahun.

Lazimnya, penamatan perkhidmatan sebelum 21 tahun adalah atas permohonan askar laskar itu sendiri. Walau bagaimanapun, terdapat juga penamatan atas dasar kepentingan perkhidmatan (contohnya mereka yang tidak memenuhi syarat yang ditetapkan seperti tidak melepas tapisan kecergasan yang ditetapkan). Askar laskar sedia maklum bahawa mereka yang berhasrat untuk menamatkan perkhidmatan lebih awal tidak layak menerima pencen perkhidmatan dan perkara ini telah diberi penjelasan oleh pegawai atasan masing-masing.

Mengenai penyelarasan jurang pencen, perbincangan di antara Kementerian Pertahanan, Angkatan Tentera Malaysia (ATM) dan agensi-agensi Kerajaan yang berkaitan seperti Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA) dan Kementerian Kewangan (MoF) masih diteruskan bagi mencari penyelesaian terbaik kepada cadangan penyelarasan pencen melibatkan Veteran ATM yang bersara sebelum 1 Oktober 2004 dan tidak menerima pelarasan pencen mengikut jadual gaji SSM 2004. Semasa sesi libat urus bersama pihak JPA, Kementerian ini telah dimaklumkan bahawa cadangan penyelarasan pencen ini perlu melalui beberapa proses termasuklah meminda akta dan peraturan pencen yang sedang berkuatkuasa sebelum ianya boleh diluluskan.

Hasil kajian dan semakan yang dijalankan oleh Kementerian mendapati penyelarasan ini akan melibatkan implikasi kewangan yang besar. Namun begitu, Kementerian tetap berusaha untuk mengenal pasti opsyen-opsyen terbaik dalam menangani permasalahan ini memandangkan Kementerian mengakui skim perkhidmatan ATM adalah berbeza dengan skim-skim perkhidmatan awam yang lain.

Baru-baru ini juga, pada 20 Julai 2022, satu pertemuan telah diadakan antara YB Menteri Kanan Pertahanan dengan beberapa Veteran ATM yang begitu besar jasa dan pengalaman berserta Presiden Persatuan Veteran ATM. Semasa pertemuan ini, Presiden Persatuan Veteran ATM turut menerangkan mengenai penyelarasan pencen termasuk implikasi kewangan dan jumlah Veteran ATM yang terlibat. Kementerian Pertahanan mengambil maklum perkara ini dan akan berusaha sebaik mungkin bagi memastikan semua Veteran ATM mendapat pengiktirafan sewajarnya dan aspek kebijakan sentiasa terpelihara.

Mengenai pemberian Elaun Kenangan kepada penerima Pingat Jasa Malaysia (PJM), pada tahun 2020 dan 2021, Kementerian Pertahanan melalui Jabatan Hal Ehwal Veteran (JHEV) telah membuat beberapa siri pembayaran secara *one-off* kepada semua penerima Pingat Jasa Malaysia (PJM) atau waris yang layak.

Pada tahun 2020 sahaja, Kementerian Pertahanan melalui Jabatan Hal Ehwal Veteran (JHEV) ATM telah membuat pembayaran *one-off* Elaun Kenangan Pingat Jasa Malaysia (PJM) sebanyak RM500 secara berfasa mulai 31 Mac 2020 sehingga 24 November 2020 kepada 121,816 Veteran ATM yang melibatkan peruntukan berjumlah RM60.908 juta.

Manakala pada tahun 2021 pula, pembayaran sebanyak RM500 secara *one-off* kepada bahu atau duda penerima Pingat Jasa Malaysia (PJM) yang telah meninggal dunia selesai dilaksanakan dengan bayaran berjumlah RM 2.7 juta kepada 5,460 penerima.

Secara kesimpulannya, Kementerian Pertahanan sedang memperhalusi tuntutan-tuntutan lain yang dikemukakan serta mencari jalan penyelesaian yang terbaik terhadap setiap tuntutan tersebut. Namun, apa jua bentuk bantuan yang akan diberikan kepada Veteran ATM selepas ini, ia banyak bergantung kepada kedudukan dan kemampuan kewangan Kerajaan, dengan mengambil kira situasi ekonomi semasa dalam fasa peralihan ke endemik COVID-19. Kementerian berharap agar perkara ini dapat dipertimbangkan apabila keadaan ekonomi negara kembali pulih.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN

: LISAN

DARIPADA

**: TUAN KHALID BIN ABD SAMAD
(SHAH ALAM)**

TARIKH

: 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN KHALID BIN ABD SAMAD (SHAH ALAM) minta **MENTERI WILAYAH PERSEKUTUAN** menyatakan mengapa Stadium KL Cheras terus diletak di bawah Syarikat Arcadin Services Sdn. Bhd. sedangkan ia tiada kena mengena dengan KLFA dan KL City FC.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Arcadin Services Sdn. Bhd. (Arcadin) merupakan syarikat yang telah dilantik bagi melaksanakan kerja-kerja pengurusan dan penyelenggaraan terhadap Stadium Bola Sepak Kuala Lumpur melalui perjanjian penyewaan yang dibuat antara syarikat tersebut dengan Datuk Bandar Kuala Lumpur (DBKL) pada 1 Julai 2021.

Sebelum perjanjian penyewaan tersebut ditandatangani, pada ketika itu, Arcadin merupakan pemegang saham KLUFC sebanyak 50%, manakala baki 50% lagi dimiliki oleh KLFA, melalui perjanjian pemindahan saham antara kedua-dua pihak terbabit yang berkuatkuasa pada 1 Jun 2021.

Buat masa ini, memandangkan perkara tersebut masih lagi dalam peringkat pengurusan kes di Mahkamah Tinggi, dan perlu menunggu keputusan mahkamah. Oleh itu, kepentingan Arcadin dalam perjanjian dengan KLFA adalah berkekalan, melainkan mahkamah memutuskan perjanjian tersebut terbatal.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : YB DATUK WIRA HAJI MOHD. ANUAR BIN
MOHD. TAHIR (TEMERLOH)**

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK WIRA HAJI MOHD. ANUAR BIN MOHD. TAHIR [TEMERLOH]
minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan status menaik taraf
Jambatan Sultan Haji Ahmad Shah yang akan dinaiktarafkan daripada
dua lorong kepada empat lorong.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat Senator, Projek Menaik Taraf Jambatan Sultan Haji Ahmad Shah (Daripada 2 Lorong Kepada 4 Lorong) di Temerloh, Pahang merupakan projek yang telah diluluskan pada *Rolling Plan 3*, Rancangan Malaysia Ke-11 (RP3, RMKe-11) secara reka dan bina. Tarikh milik tapak adalah pada 10 September 2020 dan dijadualkan untuk siap pada 11 Mac 2024.

Namun begitu, ekoran dari musibah banjir yang telah berlaku di Temerloh pada awal tahun 2022 yang lalu, projek ini mengalami kelewatan dan pihak kontraktor telah diberikan Lanjutan Masa Nombor 1 (EOT No.1) selama 98 hari. Tarikh siap semasa bagi projek ini telah dilanjutkan pada 17 Jun 2024.

Ahli Yang Berhormat Senator, kos projek ini adalah sebanyak RM 103,147,224.90 yang melibatkan skop kerja seperti berikut:

- i) Membina jambatan baharu bersebelahan jambatan sedia ada berukuran 655 meter panjang dan 11.5 meter lebar;
- ii) Menaiktaraf jalan tuju sepanjang 1.5km;
- iii) Menaiktaraf dan membina sistem saliran;
- iv) Pemasangan lampu dan perabot jalan;
- v) Pengambilan balik tanah; dan
- vi) Pengalihan utiliti.

Sehingga 25 Julai 2022, status kemajuan projek adalah mendahului 13

hari awal di mana kemajuan sebenar adalah sebanyak 30.77% berbanding kemajuan jadual sebanyak 29.52%.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : PUAN NOORITA BINTI SUAL [TENOM]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

Puan Noorita binti Sual [Tenom] minta MENTERI ALAM SEKITAR DAN AIR menyatakan menyatakan dengan terperinci cadangan Kementerian untuk membina dan mengadakan sistem amaran banjir di negeri Sabah khususnya di daerah Tenom yang hampir setiap tahun mengalami banjir.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

1. Pembangunan sistem amaran banjir di Negeri Sabah akan dilaksanakan di bawah Program Ramalan dan Amaran Banjir (PRAB) Fasa 2. PRAB Fasa 2 melibatkan tiga lembangan di Negeri Sabah iaitu Lembangan Sg. Padas, Sg. Abai dan Sg. Kinabatangan. Di mana, Daerah Tenom terletak di dalam lembangan Sg. Padas.
2. Keseluruhannya, 109 stesen telemetri (hidrologi dan siren) akan dibina dalam 3 lembangan tersebut dan 21 stesen terletak di Daerah Tenom. Kerja pembinaan stesen hidrologi telemetri dan siren dijangka akan bermula pada awal Januari 2023 dan manakala system ramala banjir akan mula dibangunkan pada Jun 2023 iaitu sebaik sahaja semua kerja pengkuran keratan rentas sungai disiapkan.
3. Empat (4) komponen utama PRAB merangkumi komponen Pengesanan, Pusat Data Ramalan, Pemodelan Ramalan dan Hebahan Amaran. Program Ramalan dan Amaran Banjir (PRAB) – PRAB Fasa 2

akan melibatkan 38 lembangan sungai di seluruh Malaysia termasuklah di Sabah dan Sarawak yang sedang dalam pelaksanaan dan dijangka siap secara berperingkat sehingga tahun 2025.

4. Pembangunan PRAB ini secara langsung dapat membantu agensi penyelamat dan orang ramai membuat persediaan awal sebelum kejadian banjir berlaku bagi mengurangkan risiko kerosakan harta benda dan kehilangan nyawa. Dengan siapnya PRAB ini simulasi banjir akan dapat dilakukan 7 hari awal manakala amaran banjir akan diberikan 2 hari awal sebelum banjir dijangka berlaku kepada pihak NADMA dan JPS Negeri untuk tindakan selanjutnya di peringkat daerah, negeri dan pusat

5. PRAB merupakan program jangka panjang dan menyeluruh yang akan dijalankan bermula tahun 2015 yang meliputi seluruh Negara dengan kawasan fokus di 41 lembangan sungai. Keseluruhan program ini dijangka akan disiapkan dilaksanakan di dalam RMKe-12.

6. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, berdasarkan rekod bermula dari tahun 1992 sehingga terkini daripada 4 (empat) Stesen Meteorologi di sekitar Daerah Tenom iaitu Stesen Tenom (Lagud), Stesen Tenom, Stesen Sapong Estate dan RSS Kuala Tomani, didapati jumlah hujan tahunan yang direkodkan adalah sekitar 1000 mm sehingga 2300 mm. Jumlah taburan hujan bulanan yang direkodkan pula adalah sekitar 50 mm sehingga 300 mm. Variasi jumlah taburan hujan Daerah Tenom adalah disebabkan faktor monsun dan keragaman antara musim seperti La Nina dan El Nino. Keadaan topografi dan muka bumi Daerah Tenom yang terletak di Kawasan Tanah Tinggi dan berbukit bukau juga mempengaruhi variasi taburan hujan daerah tersebut.

7. Stesen Radar di Kota Kinabalu akan memantau kehadiran hujan lebat di Tenom. Amaran cuaca akan dikeluarkan jika hujan lebat dijangka berlaku di kawasan terbabit.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB PUAN NATRAH BINTI ISMAIL (SEKIJANG)

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

PUAN NATRAH BINTI ISMAIL [SEKIJANG] minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan mekanisme yang akan dilaksanakan oleh pihak Kerajaan dalam memastikan kelancaran aliran trafik di sepanjang lebuh raya utama dan kawasan bandar terutamanya ketika waktu puncak, musim perayaan, dan cuti hujung minggu.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pihak Kementerian Kerja Raya melalui Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM) sentiasa memastikan lebuhraya selamat dan selasa untuk pengguna lebuhraya menggunakannya. Antara inisiatif yang diambil oleh pihak Kementerian melalui Lembaga Lebuhraya Malaysia dan Syarikat Konsesi lebuhraya bagi mengurangkan kesesakan semasa musim perayaan adalah seperti berikut:

1. Menggalakkan pengguna untuk membuat perancangan perjalanan melalui nasihat waktu perjalanan (*travel time advisory*) bagi mengelakkan tumpuan perjalanan serentak para pengguna.
2. Mengaktifkan pelaksanaan *smart lane* dan laluan kontra di lokasi-lokasi yang telah dikenalpasti bagi pengaliran trafik yang lebih lancar terutamanya di kawasan mendaki tertakluk kepada kelulusan PDRM.
3. Melaksanakan larangan kenderaan berat semasa musim perayaan.
4. Memberhentikan kerja – kerja pembinaan dan penyenggaraan yang melibatkan penutupan lorong semasa musim perayaan.
5. Menambah bilangan petugas serta bantuan anggota RELA di plaza tol serta hentian rehat bagi membantu mengawal aliran trafik keluar dan masuk agar lebih lancar.
6. Menyediakan tempat letak kereta serta tandas tambahan di lokasi hentian rehat yang terpilih bagi menampung tumpuan pengguna.
7. Membuka lebih banyak lorong transaksi termasuk pelaksanaan kutipan tol secara berlapis (MTL - *multiple transactional lane*) di plaza tol.

8. Memastikan pasukan ronda serta kren kembalik dalam keadaan siap siaga (*standby*) di lokasi-lokasi yang sering berlaku kemalangan untuk bantuan kecemasan atau kerja pengalihan kemalangan.
9. Penggunaan papantara elektronik (VMS) secara konsisten untuk memberitahu pengguna mengenai keadaan semasa di lebuhraya supaya pengguna dapat merancang perjalanan mereka dan juga untuk meningkatkan kesedaran pengguna mengenai Tambah Nilai ‘Touch n Go’ sebelum memasuki lebuhraya.
10. Bekerjasama dengan pelbagai saluran radio dan televisyen utama bagi tujuan penyaluran maklumat keadaan trafik semasa untuk kemudahan perancangan perjalanan para pengguna.
11. Menyampaikan maklumat semasa trafik melalui laman sesawang, dan media sosial bagi membolehkan pengguna mendapatkan maklumat trafik dari masa ke semasa.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat juga, selaras dengan perkembangan ekonomi dan pertambahan trafik dari semasa ke semasa tindakan berterusan akan diambil oleh syarikat konsesi bagi mengurangkan masalah kesesakan pada waktu puncak dan cuti hujung minggu serta memberikan perkhidmatan yang terbaik kepada pengguna.

Sehubungan itu, masalah kesesakan di sesuatu kawasan tidak hanya akan dapat diselesaikan menerusi projek menaik taraf dan cadangan pembinaan lebuh raya baru semata-mata. Sebaliknya Kerajaan juga menerusi inisiatif Greater Kuala Lumpur / Klang Valley di bawah bidang keberhasilan utama negara (NKRA) akan meningkatkan aspek pengangkutan awam di sesuatu kawasan bagi memberikan pilihan *mode* pengangkutan kepada pengguna.

Kerjasama daripada kerajaan negeri juga amat penting bagi memastikan

perancangan pembangunan dapat diseimbangkan dengan kapasiti infrastuktur agar permasalahan kepadatan dan tertumpunya aliran trafik di satu-satu kawasan dapat dikawal.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
**DARIPADA : Y.B. DATUK DR. SHARUDDIN BIN MD
SALLEH [SRI GADING]**
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATUK DR. SHARUDDIN BIN MD SALLEH [SRI GADING] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada Kementerian dalam usaha untuk mengusulkan suatu pindaan perlembagaan untuk memastikan anak kepada wanita Malaysia yang berkahwin dengan warganegara luar juga boleh mendapatkan kerakyatan.

JAWAPAN

**YB DATO SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, proses pindaan Perlembagaan Persekutuan ini akan diteliti oleh Jawatankuasa yang dipengerusikan oleh Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Parlimen dan Undang-undang) bersama Yang Berhormat Menteri Dalam Negeri. Selain itu, satu Jawatankuasa Teknikal juga akan ditubuhkan yang akan diurusetia bersama oleh Bahagian Hal Ehwal Undang-Undang, Jabatan Perdana Menteri dan Kementerian Dalam Negeri untuk meneliti aspek-aspek berkaitan pindaan Perkara 14(1)(b) Perlembagaan Persekutuan dan juga Jadual Kedua, Bahagian II, seksyen 1(b) dan 1(c). Penubuhan Jawatankuasa dan Terma Rujukan akan dibawa ke Jemaah Menteri untuk mendapat persetujuan berkaitan ketetapan dasarnya.

Cadangan penubuhan Jawatankuasa, cadangan keanggotaan dan terma rujukannya telah disembah taklimat oleh YBhg. Tan Sri Peguam Negara dalam Mesyuarat *Pre-Council* Majlis Raja-raja pada 23 November 2021. Majlis telah memperkenankan penubuhan Jawatankuasa yang akan ditubuhkan oleh Kerajaan dan mengambil maklum Jawatankuasa tersebut dijangka akan membentangkan hasil konsultasi dan kajian dalam tempoh enam (6) bulan daripada tarikh penubuhannya.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : DATUK SERI MOHD REDZUAN BIN MD YUSOF [ALOR GAJAH]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan pencerahan berkenaan keselamatan e-mel dan aktiviti Jabatan Kerajaan kerana terdapat maklumat dari beberapa sumber yang menyatakan bahawa semua e-mel, kalender dan aplikasi seluruh pejabat Jabatan Kerajaan menggunakan Google Workspace.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR ABD LATIFF AHMAD,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Perkhidmatan MyGovUC 2.0 adalah perkhidmatan komunikasi dan kolaboratif bersepadu Kerajaan yang diurus tadbir dan dipantau pelaksanaannya oleh Unit Pemodenan Tadbiran dan Perancangan Pengurusan Malaysia (MAMPU), Jabatan Perdana Menteri (JPM). Perkhidmatan ini menggabungkan saluran-saluran komunikasi seperti e-mel, persidangan video/audio, *chat* dan Sistem Pengurusan Profil Pengguna (UPMS).
2. Perkhidmatan MyGovUC 2.0 menggunakan platform Google Workspace bermula secara rasminya pada 1 Februari 2022 serta langganan Google Workspace ini adalah secara berbayar dan bukannya capaian percuma yang diperoleh daripada Google. Syarikat Google Cloud adalah salah satu *Cloud Service Provider* (CSP) yang tertakluk kepada perjanjian *Cloud Framework Agreement* (CFA) yang ditandatangani pada 9 Mei 2022 antara Kerajaan dan CSP terpilih.
3. Walaupun Google Workspace dipilih sebagai solusi kepada MyGovUC 2.0, penggunaan perkhidmatan ini adalah terjamin dari segi keselamatannya. Perkhidmatan MyGovUC 2.0 berada di dalam rangkaian MyGovNet iaitu talian rangkaian yang dikendalikan oleh MAMPU dan menggunakan kemudahan Pusat Data Sektor Awam yang juga dikendalikan oleh MAMPU.
4. Perkhidmatan MyGovUC 2.0 juga dilengkapi dengan sistem keselamatan antaranya enkripsi e-mel dan 2 Langkah Pengesahan (2SV). Maklumat e-mel, kalender dan aplikasi di Google Workspace hanya boleh dibaca oleh pemilik akaun dan pegawai yang diberi hak capaian dan kebenaran sahaja. Penggunaan kata laluan yang

kukuh dan ketetapan 2SV adalah mekanisme yang dilaksanakan buat masa ini untuk penggunaan Google Workspace.

5. Dari segi penggunaan e-mel di dalam Google Workspace, ia hanya mengambil kira dan mengikut beberapa ketetapan antaranya penyimpanan maklumat terbuka boleh dilaksanakan di *public cloud* namun penyimpanan maklumat terperingkat hanya dibenarkan di *private cloud* Kerajaan sahaja iaitu di Pusat Data Sektor Awam. Di samping itu, bagi tujuan keselamatan penerimaan e-mel, terdapat fungsi *alert* kepada *inbox* e-mel pengguna yang memerlukan tindakan pengguna sama ada untuk membuka atau melaporkan e-mel yang diterima untuk tindakan selanjutnya.
6. Perkhidmatan MyGovUC 2.0 juga diuruskan oleh kakitangan yang berpengetahuan dan berkemahiran menerusi pensijilan berkaitan rangkaian, pusat data dan e-mel. Selain itu juga, latihan dan hebahan berkala juga dilaksanakan mengikut jadual dari semasa ke semasa kepada pengguna e-mel bagi memperkasa pengetahuan berkaitan tatacara penggunaan e-mel kerajaan.
7. Perkhidmatan MyGovUC ini merujuk kepada Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bilangan 1 Tahun 2021 “Dasar Perkhidmatan Pengkomputeran Awan Sektor Awam” dan Surat Pekeliling Am Bilangan 2 Tahun 2021 “Garis Panduan Pengurusan Keselamatan Maklumat Melalui Pengkomputeran Awan (*Cloud Computing*) Dalam Perkhidmatan Awam”. Semua pengguna Perkhidmatan MyGovUC adalah tertakluk kepada Arahan Keselamatan (Semakan dan Pindaan 2017) yang dikeluarkan oleh Pejabat Ketua Pegawai Keselamatan Kerajaan (CGSO).
8. Sebagai penutup, aspek keselamatan tetap menjadi keutamaan Kerajaan walaupun Google Workspace menjadi solusi kepada perkhidmatan MyGovUC.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD. KADIR
[SETIU]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN SHAHARIZUKIRNAIN BIN ABD. KADIR [SETIU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sejauh mana projek agropolitan ECER dapat mengeluarkan peserta projek tersebut daripada garis kemiskinan.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Terdapat tiga (3) projek Agropolitan yang dilaksanakan oleh Majlis Pembangunan Wilayah Ekonomi Pantai Timur (ECERDC) di Wilayah Ekonomi Pantai Timur iaitu:

- (i) Projek Agropolitan Kelantan Selatan, Kelantan (SKA) telah bermula pada tahun 2009. Seramai 585 orang peserta yang terlibat dalam aktiviti peladangan kelapa sawit;
- (ii) Projek Agropolitan Pekan, Pahang (PAP) telah bermula pada tahun 2009. Seramai 370 orang peserta terlibat dalam aktiviti penternakan Dorper dan peladangan kelapa sawit; dan

- (iii) Projek Agropolitan Besut Setiu, Terengganu (BSA) telah bermula pada tahun 2011. Seramai 85 orang peserta terlibat dalam aktiviti penternakan biri-biri Dorper.
2. Projek-projek Agropolitan ini telah dibangunkan dengan tujuan mengeluarkan golongan miskin tegar daripada kepompong kemiskinan dengan menyediakan peluang pekerjaan menerusi aktiviti peladangan dan penternakan. Ketiga-tiga projek ini dilaksanakan oleh ECERDC dengan kerjasama Kerajaan Negeri Pahang, Terengganu dan Kelantan, manakala FELDA dan KESEDAR adalah agensi pelaksana.
3. Projek-projek Agropolitan ini dibangunkan melalui penyediaan infrastruktur peladangan dan penternakan. Peserta Agropolitan kini mendiami rumah kediaman 3 bilik. Pelbagai kemudahan asas turut disediakan seperti surau, dewan serbaguna, tabika, taman permainan kanak-kanak dan kemudahan sukan dalam setiap komuniti projek. Projek ini memberi faedah kepada setiap peserta dan ahli isi rumah melalui aktiviti sekunder seperti penanaman cili, koko dan madu kelulut serta program pembangunan modal insan, sekaligus dapat meningkatkan pendapatan isi rumah di samping membina kemahiran keusahawanan.
4. Sejak pelaksanaan projek-projek Agropolitan ini, setiap peserta telah berjaya mencapai tahap kehidupan yang lebih selesa dan kini mempunyai kemahiran dalam bidang penternakan dan perladangan kelapa sawit. Mereka juga berjaya memperkuatkkan kemampuan kewangan dan mempunyai pekerjaan yang tetap serta mampu menyara keluarga. Anak-anak mereka juga dapat belajar dalam persekitaran yang kondusif dan berjaya meningkatkan pencapaian akademik.
5. Purata pendapatan peserta agropolitan sekarang telah meningkat kepada antara RM1,500 hingga RM2,700 sebulan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN
RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN SU KEONG SIONG
[KAMPAR]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN:

Minta **PERDANA MENTERI** menyatakan menyatakan fungsi dan peranan sistem eKasih dalam usaha Kerajaan untuk membasi kemiskinan di kalangan rakyat jelata. Nyatakan usaha yang diambil untuk meningkatkan kefahaman orang ramai tentang fungsi dan kegunaan sistem eKasih oleh agensi-agensi Kerajaan yang terlibat dalam pembasmian kemiskinan.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR. ABD LATIFF BIN AHMAD
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kerajaan Kerajaan telah membangunkan Sistem eKasih sebagai pangkalan data kemiskinan nasional pada tahun 2008 bertujuan untuk mendaftarkan golongan miskin di Malaysia berdasarkan Pendapatan Garis Kemiskinan (PGK). Tindakan ini adalah selaras dengan keputusan Mesyuarat Jemaah Menteri pada 8 Ogos 2007 dan 31 Oktober 2007.
2. Kriteria penetapan kategori kemiskinan adalah bergantung kepada jumlah pendapatan per kapita isi rumah dan berasaskan kepada formula perkiraan yang disediakan oleh Jabatan Perangkaan Malaysia dan Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (UPE, JPM) melalui Penyiasatan Pendapatan Isi Rumah 2019 (*Household Income Survey 2019*). PGK semasa (2019) adalah RM2,208 berbanding PGK terdahulu (2016) iaitu RM980.
3. Objektif utama sistem eKasih diwujudkan adalah bertujuan bagi mengelakkan sebarang pertindihan atau ketirisan penyaluran bantuan/ program kepada rakyat miskin. Dengan adanya Sistem eKasih ini memberi ruang kepada semua agensi pemberi bantuan yang terlibat dalam program pembasmian kemiskinan mengakses data/ maklumat kemiskinan yang sama di peringkat Persekutuan dan Negeri. Selain itu, setiap kementerian/ agensi juga bertanggungjawab untuk mengemas kini maklumat bantuan di dalam sistem eKasih secara konsisten.
4. Data eKasih adalah bersifat dinamik dan sentiasa dikemaskini dari semasa ke semasa bagi memastikan kredibiliti dan integriti data terpelihara. Bancian dibuat menggunakan Borang Bancian Isi Rumah Miskin (BIRM) yang mempunyai 9 komponen utama iaitu Pengenalan KIR dan Ahli Isi Rumah (AIR), Lokasi, Kediaman, Pendidikan, Kemahiran dan status pekerjaan, Harta, Kesihatan, Pendapatan dan Penerimaan bantuan.

5. Bagi memastikan tiada golongan miskin yang tercicir, orang awam sama ada individu ataupun masyarakat, pemimpin-pemimpin tempatan (YB-YB Ahli Parlimen, Ahli Dewan Undangan Negeri (ADUN)/ Ketua-Ketua Kampung, Tok Batin), NGO, NGI selain agensi-agensi Kerajaan Persekutuan dan Negeri serta aduan di dalam media sosial boleh membuat pelaporan mengenai isi rumah miskin melalui pejabat daerah ataupun terus ke Pejabat Pembangunan Negeri (PPN).

6. Setiap aduan atau laporan atau permohonan pendaftaran eKasih akan melalui sisihan awal dimana pendapatan yang melebihi PGK akan ditolak. Kemudian senarai nama yang melepas tapisan akan dibawa untuk pengesahan Mesyuarat Focus Group Daerah (FGD)/ Focus Group Negeri (FGN). Hanya senarai nama yang disahkan sahaja akan dibuat verifikasi di lapangan sebelum direkodkan di dalam Sistem eKasih. Proses verifikasi di lapangan amat penting bagi memastikan hanya isi rumah yang layak didaftarkan ke dalam Sistem eKasih dan profil isi rumah ini akan disalurkan kepada agensi pemberi bantuan untuk pemberian bantuan yang sewajarnya.

7. Langkah proaktif sentiasa dilaksanakan bagi memastikan eKasih adalah komprehensif dan bersepadu. Bagi tujuan ini, integrasi data turut dilaksanakan dengan agensi antaranya Jabatan Pendaftaran Negara (JPN), Jabatan Kebajikan Masyarakat (JKM), Kementerian Kewangan Malaysia (MOF), Kementerian Pelajaran Malaysia (KPM), Pejabat Zakat Negeri dan sebagainya. Kerajaan juga sentiasa berusaha memastikan kawasan liputan diperluaskan bagi mencakupi segenap golongan dan lapisan masyarakat.

8. Di samping itu, melalui Arahan No. 1 Tahun 2022 telah dinyatakan agar semua kementerian/ agensi pemberi bantuan hendaklah memberi keutamaan kepada isi rumah eKasih di dalam pemilihan peserta program pembasmian kemiskinan supaya bantuan diberikan kepada golongan bersasar yang tepat. Pada masa yang sama, Garis Panduan Program Kesejahteraan Rakyat dan Pembasmian Kemiskinan Melalui Sistem eKasih turut diedarkan kepada Kementerian, Kerajaan Negeri dan Pejabat Daerah sebagai rujukan dalam penyaluran bantuan kepada kumpulan sasar.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : DR. LEE BOON CHYE
[GOPENG]
TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

minta **PERDANA MENTERI** menyatakan senarai lawatan rasmi ke luar negara sejak memegang jawatan sebagai Perdana Menteri serta kos yang ditanggung oleh Kerajaan.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATUK DR. ABD LATIFF BIN AHMAD
MENTERI DIJABATAN PERDANA MENTERI (TUGAS-TUGAS KHAS)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Sejak dilantik mulai 21 Ogos 2021 hingga kini, YAB Perdana Menteri telah mengadakan Lawatan Rasmi ke luar negara yang meliputi negara di Asia Tenggara seperti Republik Indonesia, Singapura, Negara Brunei Darussalam, Kemboja, Thailand, Vietnam, di samping negara-negara lain seperti Qatar, Emiriah Arab Bersatu, Amerika Syarikat, Jepun dan Republik Turkiye.
2. Untuk makluman Yang Berhormat di Dewan yang mulia ini, antara langkah dan usaha awal Kerajaan dalam pembukaan semula sempadan secara selamat dan berperingkat, YAB Perdana Menteri telah melancarkan pelaksanaan Laluan Perjalanan Bervaksin (VTL) *VTL-Land* masing-masing dengan persetujuan dan persefahaman dengan Kerajaan Singapura, Negara Brunei Darussalam, Thailand dan Kemboja.
3. Seterusnya sebagai usaha pemulihan pasca pandemik COVID-19, agenda utama Lawatan Rasmi YAB Perdana Menteri ke negara-negara berkenaan adalah bagi memperkuatkan hubungan dua hala dalam bidang perdagangan, pelaburan, pendidikan dan peluang pekerjaan, di samping meningkatkan keyakinan politik (*political confidence*) serta bertukar pandangan mengenai isu hal ehwal antarabangsa.
4. Untuk makluman Yang Berhormat, sebanyak 15 Memorandum Persefahaman/Perjanjian telah dimeterai sepanjang tempoh Lawatan Rasmi YAB Perdana Menteri ke luar negara antaranya seperti berikut:
  - i. *MoU between Universiti Malaysia Kelantan (UMK) and Karadeniz Technical University (KTU);*

- ii. *DoU between Boustead Holdings Berhad and Great East Capital Bigli Teknoloji Yatirimlari A.S;*
  - iii. *Agreement Between the Government of the Republic of Türkiye and the Government of Malaysia in the Fields of Health and Medical Sciences;*
  - iv. *MoU between MHTC and Aktuel Expo Healthcare International Fair Company on Health Tourism;*
  - v. *MoU between UMP and Istanbul Medipol University;*
  - vi. *MoU between UTHM and Istanbul Medipol University; dan*
  - vii. *MoU between UTHM and Ankara Medipol University.*
5. Sebagai langkah awal dalam memartabatkan bahasa Melayu, YAB Perdana Menteri telah menggunakan bahasa Melayu semasa Lawatan Rasmi ke Republik Indonesia, Negara Brunei Darussalam, Kemboja dan Thailand dan Vietnam. Terkini, buat julung kalinya semasa lawatan ke Jepun, YAB Perdana Menteri juga turut berpeluang menyampaikan ucaptama sulungnya di Persidangan Nikkei ke-27 dalam Bahasa Melayu. Usaha memartabatkan bahasa Melayu ini juga selari dengan salah satu daripada bidang keutamaan Kerangka Dasar Luar Malaysia yang telah dilancarkan oleh Kerajaan pada 7 Disember 2021, iaitu Diplomasi Kebudayaan yang turut merangkumi elemen mengantarabangsakan bahasa Melayu di persada dunia.
6. Secara keseluruhannya, anggaran kos yang ditanggung oleh Kerajaan bagi Lawatan Rasmi YAB Perdana Menteri adalah sebanyak RM17.9 juta.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DATO' SERI TIONG KING SING [BINTULU]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DATO' SERI TIONG KING SING [BINTULU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan adakah pihak Kementerian bersedia dan mempunyai rancangan dalam menghadapi kenaikan inflasi yang dijangka akan kekal dalam tempoh panjang akibat peningkatan permintaan barang dan perkhidmatan secara mendadak sejak ekonomi dunia dibuka semula.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Kadar inflasi yang diukur oleh Indeks Harga Pengguna (IHP) telah meningkat sebanyak 3.4% pada Jun 2022. Peningkatan kadar inflasi ini bukan sahaja berlaku di Malaysia, malah ia merupakan fenomena global yang turut dialami kebanyakan negara lain di seluruh dunia. Secara umumnya, kadar inflasi Malaysia sebanyak 3.4% adalah antara yang terendah di Asia Tenggara berbanding Thailand (7.7%), Singapura (6.7%) dan Indonesia (4.4%).

2. Kenaikan harga ini berlaku antara lain disebabkan oleh gangguan rantai bekalan dan logistik berikutan konflik di antara Rusia dan Ukraine yang menyebabkan kenaikan harga komoditi global. Selain itu, kenaikan harga juga berlaku berikutan peningkatan permintaan apabila ekonomi mula beroperasi dengan penuh dan pembukaan semula sempadan negara.
3. Kerajaan telah melaksanakan pelbagai inisiatif bagi meringankan beban kos sara hidup rakyat. Antara langkah jangka pendek yang telah diambil oleh Kerajaan termasuk menyediakan subsidi bagi barang terpilih seperti minyak masak, petrol dan diesel. Keperluan subsidi bagi tahun 2022 dijangka meningkat kepada RM77.7 bilion berbanding dengan RM31 bilion yang diluluskan dalam Bajet 2022.
4. Selain itu, Kerajaan menetapkan kawalan harga siling terutamanya pada musim perayaan. Usaha juga diambil untuk mengukuhkan bekalan ayam dalam negara dengan mewujudkan stok penimbang ayam, mempermudah proses pembayaran subsidi harga ayam dan proses import oleh Jabatan Perkhidmatan Kuarantin dan Pemeriksaan Malaysia (MAQIS).
5. Pada 29 Jun 2022, YAB Perdana Menteri telah mengumumkan penubuhan Pasukan Khas Jihad Menangani Inflasi bagi menangani isu kenaikan harga barang keperluan harian dengan bersepada. Pasukan khas ini berperanan untuk mengumpulkan semua maklumat daripada Kementerian, agensi dan orang ramai bagi merangka strategi serta mengkoordinasi tindakan menyelesaikan isu-isu berkaitan inflasi khususnya mengawal kenaikan harga barang dengan lebih efisien dan berkesan.

Tuan Yang di-Pertua,

6. Langkah jangka panjang turut dilaksanakan bagi memastikan inflasi negara sentiasa stabil dan terkawal. Sektor pertanian akan terus dipergiat di bawah Dasar Agromakanan Negara 2021-2030 (DAN 2.0) dan Pelan Tindakan Dasar Sekuriti Makanan 2021-2025 bagi

memperkuuh sekuriti makanan negara dan disesuaikan dengan keadaan kini yang semakin mencabar.

7. Pelbagai inisiatif diambil untuk beralih kepada kaedah mengguna pakai pertanian pintar dan teknologi pertanian tepat, dengan izin,

precision agriculture tecnologies. Ini merangkumi penggunaan peralatan seperti dron, robotik dan sensor di dalam aktiviti pertanian. Di samping itu, pertanian pintar menegak, dengan izin, *smart vertical farming* akan diperluas dengan memanfaatkan Taman Kekal Pengeluaran Makanan sedia ada serta tanah dan bangunan terbiar.

8. Langkah awal yang diambil untuk mengurangkan harga makanan ternakan adalah dengan meningkatkan pengeluaran bahan makanan ternakan ayam. Usaha ini termasuk penanaman jagung sebanyak 16,000 hektar di seluruh negara sebagai bahan makanan ternakan ayam.

9. Kerajaan sentiasa memantau ketidaktentuan ekonomi dunia dan perkembangan harga semasa bagi mencari penyelesaian untuk menangani peningkatan harga. Semua pihak perlu berusaha untuk memerangi kenaikan harga. Sekiranya semua pihak bersama-sama memainkan peranan, sudah pasti kita akan dapat mengawal kenaikan harga dengan lebih berkesan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN STEVEN CHOONG SHIAU YOON
[TEBRAU]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (KHAMIS)

SOALAN

TUAN STEVEN CHOONG SHIAU YOON [TEBRAU] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan langkah yang dirangka untuk memastikan Kerajaan mempunyai dana mencukupi untuk memerangi inflasi serta membangun dan menyelenggarakan infrastruktur seperti jalan persekutuan, hospital dan sekolah daif dan usang sekiranya kita masih berpendapat subsidi-subsidi pelbagai yang sedang diberi kepada rakyat harus dikekalkan.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Perbelanjaan Kerajaan Persekutuan pada tahun 2022 dianggarkan sebanyak RM332.1 bilion yang terdiri daripada perbelanjaan mengurus sebanyak RM233.5 billion, perbelanjaan pembangunan sebanyak RM75.6 bilion dan perbelanjaan di bawah Kumpulan Wang COVID-19 sebanyak RM23 bilion. Perbelanjaan mengurus, seperti emolumen, perkhidmatan dan bekalan serta subsidi dan bantuan sosial, akan dibiayai sepenuhnya daripada hasil selaras dengan peruntukan di bawah Perlembagaan Persekutuan. Perbelanjaan pembangunan pula dibiayai

oleh pinjaman Kerajaan dan disalurkan untuk membiayai projek serta program baharu yang memberikan kesan pengganda yang tinggi, terutamanya bagi merancakkan semula ekonomi, mewujudkan persekitaran pelaburan yang kondusif dan memelihara kesejahteraan rakyat.

2. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, langkah pemberian pakej bantuan dan rangsangan ekonomi bagi membendung pandemik dan kini untuk memerangi inflasi telah memberi tekanan kepada kedudukan kewangan Kerajaan. Peningkatan keperluan subsidi yang besar iaitu sebanyak RM77.7 bilion serta jangkaan kenaikan harga komoditi dunia dan harga makanan yang berterusan memerlukan Kerajaan untuk menyusun semula keutamaan dasar dan strategi dengan segera bagi menampung keperluan tersebut tanpa menjaskas kesejahteraan rakyat. Oleh itu, Antara langkah yang dirangka oleh Kerajaan supaya dana mencukupi bagi memerangi kesan inflasi adalah:

i. Mengkaji Pemberian Subsidi yang Lebih Bersasar

Pelaksanaan subsidi secara bersasar dijangka dapat mengoptimumkan sumber kewangan Kerajaan dan penjimatan yang dicapai akan diagihkan semula kepada program yang lebih berkesan menyumbang kepada kesejahteraan rakyat. Pada masa ini, Kerajaan masih berada pada peringkat awal pengujian mekanisme pemberian subsidi secara bersasar.

ii. Melaksanakan langkah penjimatan melalui Pekeliling Perpendaharaan Malaysia PB3.1: Garis Panduan Penjimatan Perbelanjaan Awam yang dikemas kini pada 14 Julai 2022

Langkah ini adalah untuk mengoptimumkan perbelanjaan Kerajaan bagi membantu membiayai sebahagian perbelanjaan tambahan berkaitan subsidi. Semua kementerian dan agensi digesa untuk menyusun semula program/aktiviti dan menguruskan aliran tunai mengikut keutamaan. Selain itu, kementerian dan agensi juga disarankan untuk melaksanakan penjimatan dalam dan

semua perbelanjaan bagi perolehan aset baharu yang tidak mendesak hendaklah ditangguhkan. Bagi projek-projek pembangunan yang belum dimulakan proses perolehan atau diiklankan hendaklah dikaji semula keutamaannya.

iii. Melaksanakan Inisiatif Percukaian

Pelbagai inisiatif percukaian telahpun diperkenalkan menerusi Bajet 2022 yang memberi fokus kepada mengutip hasil tambahan, membendung ketirisan hasil dan memantapkan sistem percukaian bagi meningkatkan hasil yang akan digunakan dalam usaha untuk memulihkan ekonomi negara. Inisiatif tersebut juga turut mengambil kira aspek bantuan kepada kumpulan dan sektor yang terjejas berikutan pandemik COVID-19 serta komitmen Malaysia pada peringkat antarabangsa berkaitan piawaian percukaian. Kesemua langkah ini dijangka mampu memberikan pulangan positif kepada ekonomi dan mengukuhkan kedudukan fiskal negara agar dapat dijadikan penampuan terhadap kejutan masa hadapan.

3. Kerajaan sentiasa prihatin dan mendengar maklum balas daripada rakyat. Sebarang keputusan yang diambil sebenarnya adalah untuk kepentingan rakyat, terutamanya dalam menghadapi cabaran inflasi. Kerajaan juga memahami kesan kenaikan harga barang yang menjelaskan kuasa beli rakyat. Langkah diambil untuk meneruskan pemberian subsidi kepada rakyat bertujuan untuk memastikan kebajikan rakyat sentiasa terbela.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : YB DR. LEE BOON CHYE (GOPENG)

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

DR. LEE BOON CHYE [GOPENG] minta **MENTERI KANAN KERJA RAYA** menyatakan setakat manakah Lembaga Lebuhraya Malaysia dan Kementerian memantau tahap penyelenggaraan lebuh raya-lebuh raya yang diuruskan oleh pemegang konsesi, memandangkan kemerosotan tahap pembaikan dan penyelenggaraan lebuh raya yang ketara.

JAWAPAN

Tuan Yang Di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan menerusi Lembaga Lebuhraya Malaysia (LLM) sentiasa memberikan keutamaan terhadap aspek operasi dan penyenggaraan lebuh raya bagi memastikan lebuh raya disenggara mengikut piawaian yang ditetapkan.

Lebuh raya di Malaysia merupakan antara lebuh raya yang diiktiraf terbaik di Asia Tenggara yang mana kerja – kerja penyenggaraan dilaksanakan mengikut standard yang tinggi berdasarkan *best practise* kejuruteraan dan pengurusan lebuh raya.

Pelaksanaan kerja penyenggaraan lebuh raya adalah merangkumi penyenggaraan rutin / berkala dan kerja baikpulih / penyenggaraan utama (*heavy maintenance*). Kerja penyenggaraan rutin / berkala akan dilaksanakan dari semasa ke semasa mengikut jadual kerja yang ditetapkan manakala kerja penyenggaraan utama (*heavy maintenance*) dan baikpulih dilaksanakan berdasarkan kepada penemuan pemeriksaan secara visual dan kejuruteraan yang dilaksanakan terhadap aset jalan raya di tapak.

Pihak LLM memantau syarikat konsesi menggunakan sistem pemantauan lebuh raya yang lebih dikenali sebagai *Expressway Performance Indicator (EPI)*. Sistem EPI ini mengandungi 3 komponen utama untuk menilai tahap prestasi penyenggaraan lebuh raya iaitu *Operation Performance Measures (OPM)*, *Durability Performance Measures (DPM)* dan *Management Performance Measures (MPM)* yang merangkumi 117 parameter untuk dinilai antaranya turapan, jambatan, cerun, terowong, saliran dan mekanikal elektrikal.

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, syarikat konsesi lebuh raya mempunyai obligasi untuk melaksanakan kerja – kerja penyenggaraan

lebuh raya sepetimana yang telah ditetapkan di dalam Perjanjian Konsesi. Sepanjang tahun 2018 hingga 2021, purata sebanyak RM2.2 bilion setahun telah dibelanjakan untuk operasi dan penyenggaraan lebuh raya yang meliputi kos bagi kerja – kerja penyenggaran rutin dan penyenggaraan utama.

LLM selaku Agensi Kerajaan yang bertanggungjawab mengawalselia lebuh raya bertol di Malaysia sentiasa memantau dan mengawalselia syarikat – syarikat konsesi lebuh raya untuk melaksanakan penyenggaraan lebuh raya mengikut peruntukan dan obligasi yang telah ditetapkan di dalam Perjanjian Konsesi. LLM akan mengambil tindakan tegas antaranya ialah pengenaan penalti kepada syarikat konsesi sekiranya gagal melaksanakan obligasi yang telah ditetapkan di dalam Perjanjian Konsesi.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : PUAN NURUL IZZAH BINTI ANWAR
[PERMATANG PAUH]**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

**PUAN NURUL IZZAH BINTI ANWAR [PERMATANG PAUH] minta
PERDANA MENTERI menyatakan :-**

- (a) usaha Kerajaan menangani kemiskinan segmen berusia, memandangkan jangkaan Malaysia mencapai status negara tua dalam masa dua dekad; dan
- (b) sama ada Kerajaan akan mempertimbangkan sistem “*Special Employment Credit*” seperti dilaksanakan Kerajaan Singapura bagi melindungi pekerja berumur 50 tahun ke atas.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, melalui Rancangan Malaysia Kedua Belas (RMKe-12), 2021 – 2025, Kerajaan telah mengenal pasti cabaran seperti simpanan yang rendah untuk menghadapi hari tua, kurangnya peluang pembelajaran sepanjang hayat dan peluang pekerjaan terhad telah memberi kesan terhadap kemampuan warga emas untuk berdikari.
2. Dapatan Survei Pendapatan, Perbelanjaan Isi Rumah dan Kemudahan Asas 2019 melaporkan kadar kemiskinan mutlak mengikut kumpulan umur 65 tahun dan ke atas adalah pada kadar 5.7% iaitu penurunan daripada 8.2% pada tahun 2016. Kadar kemiskinan mutlak mengikut kumpulan umur 65 tahun dan ke atas adalah lebih tinggi sedikit berbanding kadar kemiskinan nasional pada 5.6% dalam tahun 2019.
3. Kerajaan akan terus komited dalam meningkatkan kesejahteraan warga emas. Sebagai contoh, kadar bagi Bantuan Warga Emas (BWE) telah ditingkatkan daripada RM350 sebulan kepada RM500 sebulan bermula tahun 2021 bagi warga emas berpendapatan bulanan isi rumahnya kurang daripada RM1,169 sebulan. Di samping itu, warga emas juga layak untuk menerima bantuan secara *one-off* di bawah Program Bantuan Keluarga Malaysia (BKM). Jumlah bayaran yang akan diterima bagi warga emas bujang atau tiada pasangan yang berpendapatan kurang daripada RM5,000 adalah sebanyak RM600.
4. Impak negara menua adalah merentasi pelbagai sektor dan dimensi. Sebagai persiapan negara menghadapi impak negara menua dan tua, Unit Perancang Ekonomi, Jabatan Perdana Menteri (EPU, JPM) sedang membuat persiapan laporan kemiskinan tindakan Kerajaan bagi memastikan Malaysia bersedia menghadapi cabaran ini. Strategi terbaik perlu dirangka sebagai persiapan negara menangani impak negara

menua. Ianya juga merentas pelbagai sektor dan tidak tertumpu kepada aspek penjagaan dan kebajikan warga emas sahaja. Antara lain, ia perlu merangkumi strategi menangani cabaran dalam kesihatan, pendidikan, kewangan, produktiviti buruh dan penggunaan teknologi yang akan menentukan pertumbuhan ekonomi jangka panjang yang mampan demi kesejahteraan Keluarga Malaysia.

Tuan Yang di-Pertua,

5. Terima kasih ke atas cadangan Ahli Yang Berhormat untuk melaksanakan “*Special Employment Credit*” seperti dilaksanakan Kerajaan Singapura bagi melindungi pekerja berumur 50 tahun ke atas. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, pada masa ini Kerajaan masih belum mempunyai cadangan untuk pelaksanaan tersebut dan boleh membuat penelitian mengenai kesesuaian “*Special Employment Credit*” untuk negara Malaysia.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR]

TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan senarai syarikat-syarikat yang dimiliki oleh Permodalan Nasional Berhad (PNB) serta berapa cukai pendapatan syarikat yang telah dibayar setiap syarikat yang dimiliki tersebut.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Berikut adalah maklumat berkenaan cukai pendapatan syarikat-syarikat strategik yang dimiliki Permodalan Nasional Berhad (PNB):

No	Syarikat	Cukai Pendapatan 2021 (RM juta)*
1	Malayan Banking Berhad	2,517
2	Sime Darby Berhad	575
3	Sime Darby Plantation Berhad	1,109
4	Sime Darby Property Berhad	117
5	S P Setia Berhad	195
6	UMW Holdings Berhad	41
7	Duopharma Biotech Berhad	17
8	MNRB Holdings Berhad	32

Nota: *Laporan tahunan syarikat-syarikat strategik PNB

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN WONG LING BIU
[SARIKEI]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN :

TUAN WONG LING BIU [SARIKEI] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan apakah tindakan yang diambil oleh Kerajaan bagi mengelakkan golongan muda Malaysia diisytihar muflis.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, Kerajaan telah mengambil beberapa langkah untuk mengurangkan kadar kebankrapan di kalangan golongan muda pada masa kini dan cara yang terbaik untuk mengelak daripada kebankrapan ialah melalui kesedaran individu golongan muda itu sendiri tentang risiko atau kesan daripada perintah kebankrapan. Kesedaran ini dapat diterap melalui pendidikan dan pendekatan perbelanjaan yang berhemah.

Bagi membantu mengurangkan kadar kebankrapan, Jabatan Insolvensi Malaysia telah dan akan terus melaksanakan pelbagai program bagi mewujudkan kesedaran masyarakat tentang isu muflis dengan melaksanakan program bersama masyarakat (*outreach programme*) serta Mdl Prihatin. Program ini bertujuan untuk menyampaikan maklumat, memberikan pendidikan dan mewujudkan kesedaran kepada orang awam khususnya golongan muda termasuklah taklimat dan ceramah kesedaran mengenai isu muflis kepada agensi-agensi awam, swasta, orang awam dan pelajar-pelajar institusi pengajian tinggi awam

dan swasta bagi menerangkan kesan dan akibat daripada perintah kebankrapan. Ini bertujuan untuk memberi pendedahan kepada golongan muda dan pelajar institusi pengajian tinggi supaya masalah ini dapat ditangani di peringkat awal lagi.

Selanjutnya, Jabatan Insolvensi Malaysia juga turut meminda peruntukan perenggan 5(1)(a) Akta Insolvensi 1967 [Akta 360] melalui Akta Insolvensi (Pindaan) 2020 [Akta A1624] yang telah diwartakan pada 22 Oktober 2020 dan berkuat kuasa sejak 1 September 2021. Pindaan ini adalah untuk menetapkan nilai had minima keberhutangan kepada RM100,000.

Selain itu, Kerajaan juga melalui Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) iaitu sebuah agensi di bawah Bank Negara Malaysia telah mengadakan program-program untuk memberi kesedaran tentang isu muflis. Program ini juga melibatkan perancangan kewangan kepada semua golongan supaya dapat menangani masalah pengurusan kewangan di peringkat pra kebankrapan. Pengurusan kewangan yang berhemah akan menjamin kedudukan kewangan di tahap yang terbaik. Melalui program ini akan dapat membantu golongan muda khususnya untuk berbelanja secara berhemah dan bijak dalam pengurusan kewangan bagi mengelakkan kemuflisan.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : LISAN
DARIPADA : Y.B. TUAN RAMKARPAL SINGH A/L
KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR]
TARIKH : 02 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN RAMKARPAL SINGH A/L KARPAL SINGH [BUKIT GELUGOR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan sama ada kertas siasatan telahpun dibuka terhadap Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Hal Ehwal Ekonomi), Timbalan Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Hal Ehwal Undang-Undang dan Parlimen) dan Timbalan Menteri Kesihatan berkenaan laporan kepada SPRM bahawa terdapat penyelewengan wang dana atau peruntukan parti bernilai puluhan juta ringgit untuk tujuan lain seperti mana yang dilaporkan baru-baru ini. Sekiranya tidak, nyatakan alasan-alasannya dan sekiranya ya, nyatakan statusnya.

JAWAPAN

**YB DATO' SRI DR. HAJI WAN JUNAIDI BIN TUANKU JAAFAR,
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI
(PARLIMEN DAN UNDANG-UNDANG)**

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Yang Berhormat, isu ini sedang diteliti oleh Suruhanjaya Pencegahan Rasuah Malaysia (SPRM) untuk siasatan dan SPRM tidak dapat mendedahkan butiran tersebut.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA,
PARLIMEN KE-14**

PERTANYAAN : JAWAB LISAN
DARIPADA: Y.B. TUAN LIM GUAN ENG
[BAGAN]
TARIKH : 21 JULAI 2022

SOALAN N0.97

Y.B. TUAN LIM GUAN ENG [BAGAN] minta **KEMENTERIAN PERDAGANGAN ANTARABANGSA DAN INDUSTRI** menyatakan sama ada Kerajaan setuju dengan laporan 2022 International Institute for Management Development (IMD) World Competitiveness Ranking (WCR) bahawa daya saing global Malaysia telah merosot daripada kedudukan 25 pada 2021 kepada 32 pada 2022 serta apakah langkah-langkah yang perlu diambil untuk menanganinya.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Sebagai sebuah badan yang sentiasa berusaha mempertahankan daya saing negara, Perbadanan Produktiviti Malaysia (Malaysia Productivity Corporation - MPC) merupakan Rakan Institut pada *Institute for Management Development* (IMD) bagi penerbitan Laporan World Competitiveness Yearbook (WCY) telah dan sedang mengambil beberapa tindakan bagi menambahbaik prestasi Malaysia dalam laporan WCY 2022.

MPC sedang melaksanakan sesi analisis mendalam (*deep dive session*) ke atas faktor-faktor yang menyumbang kepada penurunan kedudukan termasuk melaksanakan sesi libat urus dengan pihak-pihak yang berkepentingan dan kumpulan-kumpulan sasaran yang mempunyai hubungkait dengan prestasi kedudukan daya saing Malaysia. Selain itu, sesi konsultasi berkaitan pencapaian daya saing Malaysia dengan Profesor Arturo Bris, Pengarah IMD *World Competitiveness Center* pada 6 Julai 2022, pihak IMD berpandangan prestasi Malaysia pada kedudukan WCY 2022 adalah bersifat sementara disebabkan pelbagai faktor di luar kawalan. Namun, asas ekonomi dan daya saing negara masih kukuh untuk menyumbang kepada peningkatan daya saing pada tahun akan datang. Ini terbukti daripada dapatan WCY 2022 yang mengesahkan bahawa prestasi ekonomi Malaysia berada pada kedudukan ke-12 berbanding kedudukan ke-15 pada tahun sebelumnya.

Berhubung tiga lagi faktor yang digunakan oleh WCY iaitu Kecekapan Kerajaan, Kecekapan Perniagaan dan Infrastruktur memperlihatkan kedudukan negara menurun. MPC berpandangan beberapa faktor atau maklumat terkini tentang usaha-usaha yang telah dan sedang dilaksanakan oleh Kerajaan dalam meningkatkan prestasi daya saing negara perlu dikongsi dengan pihak IMD. Ia penting bagi memastikan dapatan laporan WCY di masa akan datang lebih adil dan berdasarkan input terkini yang tepat.

Selain itu, pelbagai langkah yang telah diambil untuk mengukuhkan prestasi daya saing negara untuk jangka masa panjang dengan kerjasama pelbagai pihak yang berkepentingan seperti berikut:

a) **Memperteguh Pendekatan Keseluruhan Kerajaan (*Whole-of-Government*)**

Pendekatan Keseluruhan Kerajaan yang bersepadu menjadi tonggak utama bagi menambah baik kedudukan Malaysia dalam Laporan WCY.

Perancangan, pelaksanaan dan pemantauan inisiatif-inisiatif berpandukan petunjuk Laporan WCY memerlukan kerjasama erat badan-badan kerajaan di peringkat persekutuan, negeri dan pihak berkuasa tempatan bagi memastikan keberkesanan inisiatif.

Petunjuk-petunjuk kritikal daya saing perlu dikenal pasti dan dipadankan dengan petunjuk di kementerian, agensi dan jabatan kerajaan yang berkaitan dan sasaran hendaklah ditetapkan bagi menambah baik kedudukan petunjuk daya saing.

Salah satu contoh terbaik pendekatan Keseluruhan Kerajaan yang berkesan dan bersepadu dapat dilihat dalam pembinaan hospital swasta bertingkat tinggi dengan menggunakan, dengan izin, *Technical Design Reference for Disaster Preparedness in Setting Up New High-Rise Private Hospital*. Usahasama antara semua pihak Kerajaan di peringkat persekutuan, negeri dan pihak berkuasa tempatan serta kerjasama padu pihak industri menjadi asas terpenting kejayaan projek ini.

Menurut senarai semak permohonan ‘pre-establishment’ (pra-pembinaan) hospital swasta, bagi pembinaan hospital melebihi 12 tingkat, ia perlu disertakan dengan Disaster Management Plan (DMP) atau Pelan Pengurusan Bencana dan pengesahan kestabilan bangunan yang munasabah, praktikal dan komprehensif. Contoh kejayaan inisiatif yang telah dilaksanakan

seperti Hospital Avisena di Shah Alam yang telahpun siap dibina dengan ketinggian 18 tingkat sementara di Johor Baharu, Hospital Thompson dengan ketinggian 20 tingkat.

Pada masa lalu, tempoh kelulusan bagi membina hospital swasta mengambil masa sehingga 800 hari telah juga berjaya dikurangkan kepada 300 hari. Inisiatif penambahbaikan ini diteruskan untuk mengurangkan tempoh kelulusan sehingga 100 hari.

b) Menambah Baik Persekutaran Perniagaan

Persekutaran perniagaan yang kondusif menjadi pemangkin kepada peningkatan prestasi, produktiviti dan keuntungan perniagaan. Peraturan perniagaan merupakan antara faktor utama yang menyumbang kepada ekosistem perniagaan yang menyokong ekonomi untuk berkembang dengan dinamik.

Inisiatif penambahbaikan peraturan perniagaan yang telus dan inklusif memerlukan pendekatan Keseluruhan Kerajaan dan berteraskan bukti. Semakan terhadap peraturan perniagaan hendaklah dilaksanakan dengan berstruktur dan berkala bagi menjamin peraturan yang berkualiti, relevan, tangkas dan responsif dengan keperluan dan keadaan semasa.

Perluasan pelaksanaan program Malaysia Mudah atau MyMudah yang dipelopori MPC dan dipantau PEMUDAH dilihat mampu menangani masalah beban peraturan yang tidak wajar terhadap perniagaan. Mesyuarat Majlis Tindakan Ekonomi (EAC) pada 13 Jun 2022 telah bersetuju untuk memperkuuhkan pelaksanaan MyMudah di semua kementerian, agensi persekutuan, kerajaan negeri dan pihak berkuasa tempatan serta persatuan perniagaan. Mesyuarat tersebut juga telah bersetuju untuk mempercepatkan penyelesaian dalam masa 60 hari untuk isu peraturan perniagaan yang kritikal melalui ujikaji peraturan.

c) Memperkuuh Pembangunan Bakat

Tumpuan juga haruslah terhadap membangun, menarik dan mengekalkan bakat yang memenuhi keperluan industri. Pendekatan program pendidikan negara dan latihan kemahiran hendaklah lebih berorientasikan pasaran (*market-driven*) bagi menangani cabaran semasa dan akan datang dalam pasaran buruh.

Academy in Factory (AiF) merupakan satu program kolaborasi inovatif *triple-helix* melibatkan pihak kerajaan, industri dan akademia yang diterajui oleh MPC menyasarkan penyertaan bakat tempatan. AiF dijangka mampu menyelesaikan cabaran kekurangan tenaga kerja di sektor-sektor berproduktiviti tinggi dan mengurangkan kebergantungan terhadap pekerja asing. Program AiF sedang giat dilaksanakan untuk industri elektrikal dan elektronik, automotif dan sains hayat. AiF menyasarkan penyertaan 300,000 bakat tempatan menjelang tahun 2025. Turut dilaksanakan ialah Program Graduate in Factory yang memberi fokus kepada graduan-graduan lepasan institut pengajian tinggi yang masih belum mendapat pekerjaan.

d) Merancakkan Penggunaan Teknologi Digital dan Inovasi

Di peringkat nasional, realisasi rangka kerja MyDigital yang berkesan mampu menambah baik infrastruktur teknologi digital dengan menyeluruh dan meningkatkan digitalisasi dan inovasi di kalangan komuniti perniagaan dan masyarakat.

Bagi menggalakkan penerimangunaan teknologi digital di peringkat firma, MPC giat melaksanakan Program Enterpris Produktif yang memfokuskan kepada pemindahan pengetahuan, kepakaran dan teknologi daripada syarikat-syarikat berdaya saing dan berproduktiviti tinggi kepada syarikat-syarikat pembekal mereka terutamanya syarikat PKS.

MPC juga menerbitkan Direktori Perkhidmatan Digital (*Digital Service Directory-DSP*) dan Pelan Tindakan Digital (*Digital Roadmap*) untuk sektor pembuatan, pembinaan dan perkhidmatan bagi membantu syarikat-syarikat memulakan proses digitalisasi perniagaan secara berstruktur dan menghubungkan syarikat dengan penyelesaian digital (*digital solution*). Usaha ini akan merapatkan jurang penggunaan teknologi digital antara syarikat-syarikat besar dan PKS.

e) **Memperkasa Fungsi Pasukan Petugas Khas Pemudahcara Perniagaan (PEMUDAH)**

Fungsi PEMUDAH sebagai platform kerjasama awam-swasta yang bertanggungjawab meringankan beban peraturan perniagaan yang tidak wajar dan melancarkan urusan menjalankan perniagaan di Malaysia perlu terus diperkasa bagi memastikan keberkesanan usaha meningkatkan prestasi dan kedudukan daya saing negara.

Melalui 13 Kumpulan Kerja Teknikal dan MPC yang bertindak sebagai Sekretariat, PEMUDAH melaksanakan inisiatif pembaharuan peraturan (*regulatory reform*) berpandukan petunjuk daya saing yang kritikal contohnya dalam urusan pengambilan pekerja, proses memulakan perniagaan, kenaikan harga makanan, perdagangan rentas sempadan dan penggunaan teknologi dron.

Kesemua inisiatif yang diutarakan akan dipantau pelaksanaannya secara berkala oleh PEMUDAH yang dipengerusikan bersama oleh YB Menteri di Jabatan Perdana Menteri (Ekonomi) dan YBhg Ketua Setiausaha Negara dengan turut dianggotai oleh pemimpin-pemimpin industri.

Melangkah ke hadapan, Kementerian Perdagangan Antarabangsa dan Industri (MITI) dan MPC selaku agensi peneraju produktiviti di Malaysia akan terus melipatgandakan usaha memperkuuhkan

SOALAN NO. 97

ekosistem perniagaan dalam memastikan Malaysia kekal sebagai destinasi pelaburan terpilih di rantau Asia Tenggara.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN JAWAB LISAN
DEWAN RAKYAT MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

**DARIPADA : TUAN TAN KOK WAI
(CHERAS)**

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN TAN KOK WAI (CHERAS) minta **MENTERI WILAYAH PERSEKUTUAN** menyatakan rancangan Kementerian untuk menggalakkan golongan yang bekerja di Kuala Lumpur untuk berpindah menetap di Kuala Lumpur bagi mengurangkan masalah kesesakan dan pengeluaran karbon yang disebabkan oleh perjalanan ke tempat kerja.

JAWAPAN

Tuan Yang di-Pertua,

Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, rancangan Kementerian Wilayah Persekutuan (KWP) untuk menggalakkan golongan yang bekerja di Kuala Lumpur untuk berpindah menetap di Kuala Lumpur adalah selaras dengan perancangan KWP memperkenalkan program baharu *Council Home* iaitu rumah untuk disewa sebagai transit bagi membantu golongan berpendapatan rendah B40 menyewa dalam kadar kemampuan sebelum mereka mampu membeli rumah sendiri. KWP mensasarkan pembinaan sebanyak 5,000 unit *Council Home* dalam tempoh 5 tahun (2022 hingga 2027). Sehingga bulan April tahun ini, sebanyak 7 tapak telah dikenal pasti untuk pembinaan *Council Home* di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dan projek yang siap sepenuhnya adalah di Sungai Udang, Segambut berjumlah 1,251 unit.

KWP juga melalui DBKL sedang melaksanakan serta merancang tempat tinggal untuk sewaan dengan kadar sewaan yang rendah di ibu kota kepada golongan miskin bandar dan golongan belia, iaitu inisiatif *Micro Housing* yang mensasarkan 500 unit siap dalam 3 tahun dari tahun 2021 hingga tahun 2023. Sehingga Jun 2022, 311 ruang katil individu kepada penyewa bujang dengan sewa RM100 sebulan yang telah siap dibina di Jalan Tunku Abdul Rahman. *Micro Housing* juga terdapat di Bandar Baru Utara, Jalan Ipoh, Kuala Lumpur yang mempunyai sebanyak 112 bilik dengan 224 katil yang dibuka untuk sewaan kepada pekerja pasar borong, pasar harian dan kawasan sekitar.

Selain itu, KWP juga melaksanakan program Rumah Mampu Milik (RMM) Residensi Wilayah Keluarga Malaysia (RWKM) di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur dengan kerjasama pemaju swasta khusus untuk golongan M40 memiliki rumah sendiri dengan harga jualan tidak melebihi RM300,000 seunit berkeluasan minima 800 kps. Program RWKM ini boleh menarik golongan yang bekerja di Kuala Lumpur untuk menetap di Kuala Lumpur. Ini kerana syarat permohonan RWKM yang dinyatakan adalah pemohon mesti dilahirkan atau menetap atau bekerja di Wilayah Persekutuan.

SOALAN NO : 96

Dari aspek trafik dan kesesakan lalu lintas, DBKL berusaha untuk menyelaraskan perkhidmatan pengangkutan awam serta infrastruktur yang lebih teratur seperti penambahbaikan perkhidmatan pengangkutan awam seperti Bas GoKL termasuk kempen-kempen secara berterusan bagi menggalakkan penggunaan pengangkutan awam di Kuala Lumpur.

Selain itu, DBKL juga akan melakukan penambahbaikan jajaran *1st mile* dan *last mile* bagi semua pengangkutan awam demi kemudahan warga kota disamping menguatkuasakan semula infrastruktur laluan lorong bas sedia ada di pusat bandar.

Seterusnya penyelarasan integrasi antara konsesi lebuhraya dan penyuraian trafik yang lebih berkesan serta penambahan infrastruktur sokongan seperti *underpass/underground* dan juga *covered walkway (pedestrian friendly)*.

Sekian, terima kasih.

**PEMBERITAHUAN PERTANYAAN LISAN DEWAN RAKYAT
MESYUARAT KEDUA, PENGGAL KELIMA
PARLIMEN KEEMPAT BELAS 2022**

PERTANYAAN : LISAN

DARIPADA : TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR]

TARIKH : 2 OGOS 2022 (SELASA)

SOALAN

TUAN CHAN MING KAI [ALOR SETAR] minta **PERDANA MENTERI** menyatakan berapa syarikat daftaran SSM di mana dimiliki oleh Bumiputera pada paras banjaran setiap 10% sehingga 100% serta jumlah nilai dan purata bagi setiap banjaran.

JAWAPAN

**DIJAWAB OLEH YB DATO' SRI MUSTAPA BIN MOHAMED
MENTERI DI JABATAN PERDANA MENTERI (EKONOMI)**

Tuan Yang di-Pertua,

1. Data pemegangan saham yang dilaporkan ke Suruhanjaya Syarikat Malaysia (SSM) melalui serah simpan penyata tahunan adalah bagi memenuhi keperluan di bawah seksyen 68 Akta Syarikat 2016. Pemegangan saham oleh Bumiputera dan bangsa asal (*natives*) (selepas ini dirujuk sebagai Bumiputera) dalam rekod SSM adalah berdasarkan kepada Jadual Analisis Saham yang dilaporkan oleh syarikat iaitu bilangan pemegangan saham yang terdapat di dalam Penyata Tahunan atau *Register of Member* (ROM).

2. Merujuk kepada rekod SSM sehingga 30 Jun 2022, sebanyak **5,935** syarikat mempunyai 1% hingga 10% pemegangan saham oleh Bumiputera. Manakala sebanyak **2,810** syarikat dengan 10.1% hingga 20% pemegangan saham oleh Bumiputera dan **4,595** syarikat dengan 20.1% hingga 30% pemegangan saham oleh Bumiputera.
3. Manakala sebanyak **3,084** syarikat mempunyai 30.1% hingga 40% pemegangan saham oleh Bumiputera dan **7,058** syarikat lagi dengan 40.1% hingga 50% pemegangan saham oleh Bumiputera. Sebanyak **8,509** syarikat mempunyai 50.1% hingga 60% pemegangan saham oleh Bumiputera dan **4,947** syarikat dengan 60.1% hingga 70% pemegangan saham oleh Bumiputera.
4. Selain itu, sebanyak **2,647** syarikat mempunyai 70.1% hingga 80% pemegangan saham oleh Bumiputera dan **1,461** syarikat dengan 80.1% hingga 90% pemegangan saham oleh Bumiputera. Jumlah syarikat yang merekodkan 90.1% hingga 100% pemegangan saham oleh Bumiputera ialah sebanyak **97,529** syarikat.
5. Data pemegangan saham yang dilaporkan kepada SSM adalah terhad kepada 20 pemegang saham yang tertinggi sahaja bagi setiap syarikat.
6. Untuk makluman Ahli Yang Berhormat, data yang dikemukakan adalah tertakluk kepada kadar pematuhan dalam lingkungan 91% hingga 92% bagi serah simpan penyata tahunan oleh semua syarikat aktif termasuk syarikat berhad menurut saham dan jaminan kepada SSM. Keseluruhan bilangan syarikat aktif dalam pangkalan data SSM adalah sebanyak **634,497** syarikat. Untuk perbandingan, daripada jumlah tersebut, bilangan syarikat yang mempunyai saham Bumiputera berdasarkan kepada data yang dikemukakan kepada SSM adalah berjumlah sebanyak **138,575** syarikat sahaja atau 21.8% daripada keseluruhan bilangan syarikat aktif.

Sekian, terima kasih.